

"EXPOBANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2022. GODINU**

"EXPOBANK" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2022. GODINU

S A D R Ž A J

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

BILANS STANJA

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "EXPOBANK" a.d., Beograd

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Expobank" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Expobank" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu br. 36 uz finansijske izveštaje, te ističemo da je Banka, (odnosno njeni akcionari) dana 30.12.2022. godine potpisala ugovor o kupoprodaji 100% akcija sa novim investitorom, nakon čega je pristupila pribavljanju neophodnih saglasnosti za finalizaciju procesa prodaje. Do datuma izdavanja ovog izveštaja Banka je dobila saglasnost komisije za zaštitu konkurencije.

Takođe, skrećemo pažnju na Napomenu br. 25 uz finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da na poziciji Sredstva stečena naplatom potraživanja, Banka ima iskazan iznos od RSD 146.684 hiljada, a koje se odnose na nekretnine stečene tokom 2012 i 2013 godine. Banka svake godine procenjuje vrednost ovih nekretnina koristeći usluge referentnih proceniteljskih kuća. Ne dovodeći u pitanje da određena nekretnina ima svoju vrednost, izostanak prodaje istih u dugom vremenskom periodu postavlja pitanje da li se sama prodaja može realizovati. Rukovodstvo Banke veruje da će u skorijem periodu doći do prodaje nekretnine stečene tokom 2013 godine, a koja je u knjigama iskazana u vrednosti od RSD 82.190 hiljada.

Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovih pitanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "EXPOBANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "EXPOBANK" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom godišnjih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju) u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, kao i provere da li je godišnji izveštaj o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju) sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 16. mart 2023. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

BILANS USPEHA
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od kamata	6	595.545	547.038
Rashodi od kamata	6	(164.730)	(148.068)
Neto prihod po osnovu kamata		430.815	398.970
Prihodi od naknada i provizija	7	523.104	143.165
Rashodi naknada i provizija	7	(26.272)	(20.520)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		496.832	122.645
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	8	5565	92.217
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu zaštite od rizika	9	-	2.395
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	10	(38.411)	(4.401)
Neto (rashod) / prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	11	(69.412)	2.301
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		-	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		101	-
Ostali poslovni prihodi	12	29.462	19.985
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		854.952	634.112
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(359.316)	(306.643)
Troškovi amortizacije	14	(69.243)	(66.116)
Ostali prihodi	15	56.311	141.713
Ostali rashodi	16	(472.861)	(374.602)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		9.843	28.464
Dobitak po osnovu odloženih poreza	17	8.290	1.112
DOBITAK/(GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA		18.133	29.576

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

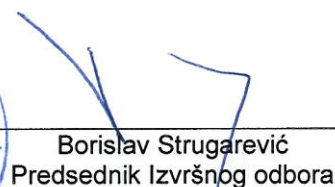
Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 16. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
(U hiljadama dinara)

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
DOBITAK/(GUBITAK) ZA GODINU	18.133	29.576
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu procena osnovnih sredstva	-	31.634
Efekat obračuna odloženih poreza	-	(4.745)
Aktuarski dobici/(gubici)	2.273	(4.065)
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni / (negativni) efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(668.125)	(66.128)
Efekat obračuna odloženih poreza	100.870	23.894
Ukupan ostali rezultat za godinu	(564.982)	(19.410)
UKUPAN REZULTAT ZA GODINU	(546.849)	10.166

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 16. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

BILANS STANJA
(u hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	2.156.085	2.098.591
Hartije od vrednosti	19	3.660.279	4.115.227
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	20	1.542.099	460.650
Kredit i potraživanja od komitenata	21	6.960.059	8.912.229
Nematerijalna imovina	22	46.764	43.759
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	389.079	422.571
Investicione nekretnine	24	268.786	209.661
Odložena poreska sredstva	29	121.164	12.003
Ostala sredstva	25	608.851	496.746
UKUPNO AKTIVA		15.753.166	16.771.437
PASIVA - OBAVEZE			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	26	258.109	1.333.769
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	27	12.316.984	11.790.412
Rezervisanja	28	158.300	94.466
Ostale obaveze	30	188.328	168.932
UKUPNO OBAVEZE		12.921.721	13.387.579
KAPITAL			
Akcijski kapital	31	8.549.095	8.549.095
Gubitak	31	(5.586.421)	(5.604.555)
Rezerve/(nerealizovani gubici)	31	(131.229)	439.318
UKUPNO KAPITAL		2.831.445	3.383.858
UKUPNO PASIVA		15.753.166	16.771.437

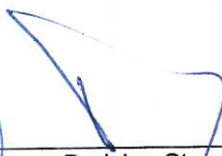
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 16. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

 Dragana Vujinović
 Menadžer za finansijsku kontrolu

 Borislav Strugarević
 Predsednik Izvršnog odbora

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(u hiljadama dinara)

TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2022.	2021.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.208.502	870.340
Prilivi od kamata	594.818	544.329
Prilivi od naknada	522.437	142.056
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	91.247	183.955
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(922.203)	(791.834)
Odlivi po osnovu kamata	(168.158)	(152.874)
Odlivi po osnovu naknada	(26.180)	(20.617)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(356.261)	(317.340)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(75.101)	(76.969)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(296.503)	(224.034)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	286.299	78.506
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	536.086	2.441.033
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	406.093	724.633
Smanjenje potraživanja po osnovu HOV, derivata i ostalih finans.sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	-
Povećanje depozita i ostalih fin.obaveza prema bankama i dr.finans.organiz., centralnoj banci i komitentima	129.993	1.716.400
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(218.742)	(856.262)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	-
Povećanje potraživanja po osnovu HOV, derivata i ostalih finans.sredstava koja nisu namenjena investiranju	(218.742)	(856.262)
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	-	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovne aktivnosti pre poreza na dobit	603.643	1.663.277
Plaćeni porez na dobit	-	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	603.643	1.663.277

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(u hiljadama dinara)

TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	5.565	92.217
Odlivi od kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	(51.689)	(97.013)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	<u>(215.682)</u>	<u>(103.779)</u>
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(261.806)</u>	<u>(108.575)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	<u>(676.449)</u>	<u>(994.438)</u>
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(676.449)</u>	<u>(994.438)</u>
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	<u>(334.612)</u>	<u>560.264</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	1.654.541	1.098.801
NETO KURSNE RAZLIKE	<u>(28.530)</u>	<u>(4.524)</u>
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	<u>1.291.399</u>	<u>1.654.541</u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 16. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

EXPOBANK A.D. BEOGRAD

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
(u hiljadama dinara)**

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revaloriz. rezerve i nerealizovani gubici	Akumulirani gubitak	Ukupno
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	399.272	(5.634.131)	3.465.909
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	29.576	29.576
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-
Efekat promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava	-	-	-	(66.128)	-	(66.128)
Efekat obračuna odloženih poreza na ostali rezultat	-	-	-	19.149	-	19.149
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu knjiženja procena osnovnih sredstava	-	-	-	31.634	-	31.634
Aktuarski gubici	-	-	-	(4.065)	-	(4.065)
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	(19.410)	-	(19.410)
Efekat prodaje HoV i isknjižavanja iz ostalog kapitala	-	-	-	(92.217)	-	(92.217)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	287.645	(5.604.554)	3.383.858
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	287.645	(5.604.554)	3.383.858
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	18.133	18.133
Ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	-
Efekat promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava	-	-	-	(668.125)	-	(668.125)
Efekat obračuna odloženih poreza na ostali rezultat	-	-	-	100.870	-	100.870
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu knjiženja procena osnovnih sredstava	-	-	-	0	-	0
Aktuarski dobitci	-	-	-	2.273	-	2.273
Ukupan ostali rezultat perioda	-	-	-	-564.982	-	-564.982
Efekat prodaje HoV i isknjižavanja iz ostalog kapitala	-	-	-	-5.565	-	-5.565
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	5.671.608	2.877.487	151.673	(282.902)	(5.586.421)	2.831.445

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Expobank A.D., Beograd na dan 16. mart 2023. godine.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

1. OPŠTE INFORMACIJE O BANCI

Expobank a.d. Beograd osnovana je 28. decembra 1990. Banka je u skladu sa Zakonom o bankama registrovana za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji.

Sedište Expobank A.D. Beograd je u Beogradu, Dalmatinska 22, gde je locirana i Centrala Banke. Poslovnu mrežu filijala, poslovnih jedinica i drugih punktova na dan 31. decembra 2022. godine čini 6 organizacionih delova (31. decembra 2021.: 6 organizacionih delova).

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 138 zaposlenih (31. decembra 2021.: 129), dok je prosečan broj zaposlenih u toku 2022. godine bio 135 zaposlenih (2021.: 131).

Matični broj Banke je 07534183, a poreski identifikacioni broj 100003148.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 82147/2014 od 02. oktobra 2014. godine, imenovan je Borislav Strugarević za predsednika Izvršnog odbora.

Rešenjem Agencije za privredne registre BD 79757/2019 od 23.08.2019. godine, za člana Izvršnog odbora Banke imenovan je Aleksandr Kashtalap.

Na dan 31.12.2022. godine, članovi Izvršnog odbora su: Borislav Strugarević i Aleksandr Kashtalap

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Banka sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i regulativom Narodne banke Srbije. Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br.71/2014, 135/2014, 103/2018, 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni po načelu istorijskog troška osim ukoliko je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

2.2. Novi izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja

Sledeći izmenjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2022. godine, ali nisu imali materijalnog uticaja na Banku:

- **MRS 37 Rezervisanja**, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmene) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan. Izmena MRS 37 pojašnjava značenje „troškova ispunjenja ugovora“. Izmena objašnjava da direktni troškovi ispunjenja ugovora uključuju dodatne troškove ispunjenja konkretnog ugovora; i alokacija ostalih troškova koji se direktno odnose na ispunjavanje. Izmena takođe pojašnjava da, pre nego što se uspostavi posebna odredba za štetni ugovor, entitet priznaje gubitak zbog umanjenja vrednosti koji je nastao na imovini koja se koristi u ispunjavanju ugovora, a ne na imovini koja je namenjena tom ugovoru.
- Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena na MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.
- **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema** (Izmene) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspeha. Izmena MRS 16 takođe pojašnjava da entitet „testira da li sredstvo ispravno funkcioniše“ kada procenjuje tehničke i fizičke performanse sredstva. Finansijske performanse sredstva nisu relevantne za ovu procenu. Sredstvo bi stoga moglo biti sposobno da funkcioniše kako je predvidelo rukovodstvo i podložno amortizaciji pre nego što dostigne nivo operativnih performansi koje očekuje rukovodstvo.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.2. Novi izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja (nastavak)

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije** (Izmene) je izmenjen i dopunjen kako bi se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje za 2018. godinu, da bi se utvrdilo šta predstavlja sredstvo ili obavezu u poslovnoj kombinaciji. Pre izmene, MSFI 3 se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje iz 2001. godine. Pored toga, dodat je novi izuzetak u MSFI 3 za obaveze i potencijalne obaveze. Izuzetak precizira da bi se za neke vrste obaveza i potencijalnih obaveza entitet koji primenjuje MSFI 3 umesto toga trebao pozvati na MRS 37 ili IFRIC 21, a ne na konceptualni okvir za 2018. godinu. Bez ovog novog izuzetka, entitet bi priznao neke obaveze u poslovnoj kombinaciji koje ne bi priznao prema MRS 37. Stoga bi odmah nakon sticanja entitet morao da prestane da priznaje takve obaveze i da prizna dobitak koji nije prikazivao ekonomsku dobit. Takođe je razjašnjeno da sticalac ne bi trebalo da prizna potencijalnu imovinu, kako je definisano u MRS 37, na datum sticanja.

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **MSFI 17 – Ugovori o osiguranju, MRS 1 – Prezentacija finansijskih izveštaja i MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.** Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI i MRS na sledeći način:
 - **Izmene MSFI 17 i dopune MSFI 4** (objavljene 25. juna 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). Izmene uključuju niz pojašnjenja koja imaju za cilj da olakšaju primenu MSFI 17, pojednostave neke zahteve standarda i tranziciju. Izmene se odnose na osam oblasti MSFI 17 i nisu namenjene promeni osnovnih principa standarda. Izvršene su sledeće izmene MSFI 17:
 1. Datum stupanja na snagu: Datum stupanja na snagu MSFI 17 (koji uključuje izmene i dopune) odložen je za dve godine na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023; a fiksni datum isteka privremenog izuzeća od primene MSFI 9 u MSFI 4 takođe je odložen za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
 2. Očekivani oporavak novčanih tokova pri sticanju osiguranja: Od entiteta se zahteva da alocira deo troškova sticanja na povezana očekivana obnavljanja ugovora i da te troškove prizna kao sredstvo sve dok entitet ne prepozna obnavljanje ugovora. Subjekti su dužni da procene nadoknadivost imovine na svaki datum izveštavanja i da pruže određene informacije o imovini u napomenama uz finansijske izveštaje.
 3. Margina ugovorne usluge koja se može pripisati investicionim uslugama: Jedinice pokrića treba identifikovati, uzimajući u obzir količinu koristi i očekivani period osiguranja i investicionih usluga, za ugovore po pristupu sa promenljivom naknadom i za druge ugovore sa „uslugom povrata ulaganja“ po opštem modelu. Troškovi u vezi sa investicionim aktivnostima treba da budu uključeni kao novčani tokovi u granicama ugovora o osiguranju, do te mere da entitet obavlja takve aktivnosti da bi povećao koristi od osiguranja za osiguranika.
 4. Ugovori o reosiguranju - povraćaj gubitaka: Kada entitet prizna gubitak nakon početnog priznavanja štetne grupe osnovnih ugovora o osiguranju ili dodavanjem štetnih osnovnih ugovora u grupu, entitet treba da prilagodi marginu ugovorne usluge povezane grupe ugovora o reosiguranju i prizna dobitak od ugovora o reosiguranju. Iznos nadoknađenog gubitka po ugovoru o reosiguranju određuje se množenjem gubitka priznatog u osnovnim ugovorima o osiguranju i procenta potraživanja po osnovnim ugovorima o osiguranju koje entitet očekuje da se oporavi od ugovora o reosiguranju. Ovaj uslov bi se primenjivao samo kada se ugovor o reosiguranju prizna pre ili u isto vreme kada se gubitak prizna na osnovnim ugovorima o osiguranju.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- **MRS 1 i MSFI Izjave o praksi 2** (Izmene) - Odbor je nedavno izdao amandmane na MRS 1 - Presentacija finansijskih izveštaja i ažuriranje Izjave o praksi MSFI 2 - Donošenje materijalnih procena kako bi pomogao kompanijama da obelodane korisne računovodstvene politike. Ključne izmene MRS 1 uključuju: zahtevanje od kompanija da obelodane svoje materijalne računovodstvene politike, a ne svoje značajne računovodstvene politike; pojašnjavanje da su računovodstvene politike koje se odnose na nematerijalne transakcije, druge događaje ili uslove same po sebi nematerijalne i kao takve ne moraju biti obelodanane; i pojašnjavanje da nisu sve računovodstvene politike koje se odnose na materijalne transakcije, druge događaje ili uslove same po sebi materijalne za finansijske izveštaje kompanije. Izmene su na snazi od 1. januara 2023. godine, ali se mogu primeniti i ranije.
- **MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške** (Izmene) uvode novu definiciju računovodstvenih procena: pojašnjavajući da su to novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet merne nesigurnosti. Izmene takođe pojašnjavaju odnos između računovodstvenih politika i računovodstvenih procena tako što se precizira da kompanija razvija računovodstvenu procenu da bi postigla cilj utvrđen računovodstvenom politikom. Izrada računovodstvene procene uključuje: izbor tehnike merenja (tehnika procene ili procene) i izbor ulaza koji će se koristiti prilikom primene izabrane tehnike merenja.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja:** Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene). Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao predlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmena odloži do 1. januara 2024. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne, na kraju izveštajnog perioda. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Obaveze su dugoročne ukoliko entitet ima suštinsko pravo, na kraju izveštajnog perioda, da odloži izmirenje za najmanje 12 meseci. Smernice više ne zahtevaju da takvo pravo bude bezuslovno. Očekivanja menadžmenta da li će naknadno ostvariti pravo na odlaganje poravnjanja ne utiču na klasifikaciju obaveza. Pravo na odlaganje postoji samo ako entitet ispunjava bilo koje relevantne uslove na kraju izveštajnog perioda. Obaveza se klasifikuje kao tekuća ako je uslov prekršen na ili pre datuma izveštavanja, čak i ako se od zajmodavca dobije odricanje od tog stanja nakon završetka perioda izveštavanja. Suprotno tome, zajam je klasifikovan kao dugoročan ako je ugovor o zajmu prekršen tek nakon datuma izveštavanja. Pored toga, izmene i dopune uključuju pojašnjenje zahteva za klasifikaciju duga koje entitet može da izmiri pretvaranjem u kapital. „Poravnanje“ se definiše kao gašenje obaveze gotovinom, drugim resursima koji sadrže ekonomske koristi ili sopstvenim kapitalnim instrumentima. Postoji izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasifikovana kao kapitalni instrument kao posebna komponenta složenog finansijskog instrumenta. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MSFI 16 – Lizing** (Izmene). Izmene MSFI 16 Zakupi utiču na to kako prodavac-zakupac obračunava promenljiva plaćanja zakupa koja nastaju u transakciji prodaje i povratnog zakupa. Izmene i dopune uvode novi računovodstveni model za varijabilna plaćanja i zahtevaće od prodavaca-zakupaca da ponovo procene i potencijalno preispitaju transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene od 2019. godine. Izmene se potvrđuje da prilikom početnog priznavanja, prodavac-zakupac uključuje varijabilna plaćanja zakupa kada meri obavezu zakupa koja proističe iz transakcije prodaje i povratnog zakupa, kao i da nakon početnog priznavanja, prodavac-zakupac primenjuje opšte zahteve za naknadno računovodstvo obaveze po zakupu tako da ne priznaje nikakav dobitak ili gubitak u vezi sa pravom korišćenja koje zadržava. Prodavac-zakupac može usvojiti različite pristupe koji zadovoljavaju nove zahteve o naknadnom merenju. Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.3. Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)**

- **Izmena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja:** Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva. Dopune MSFI 10 i MRS 28 objavljene 2014. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon datuma koji odredi IASB. Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.4. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2021. godinu.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način. Oblasti koje podrazumevaju viši stepen prosuđivanja ili složenosti, ili oblasti gde su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.6. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3.

2.7. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke pripremljeni su po principu stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Banka je u 2022. godini poslovala sa dobitkom, uz dobru kapitalizovanost i dovoljan nivo likvidnosti obezbeđen kroz depozite i kredite. U Napomeni 32 su dati detalji o usklađenosti sa regulatornim pokazateljima, dok su u Napomeni 26 dati detalji o obavezama po osnovu uzetih kredita.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Preračun stranih valuta

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunavaju se u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja. Dobici i gubici nastali po osnovu preračuna potraživanja i obaveza evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha.

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u dinare po kursu na dan transakcije. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja u stranoj valuti evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, kroz bilans uspeha se priznaju u okviru „prihoda od kamata“ i „rashoda od kamata“ koristeći metod efektivne kamatne stope.

Metod efektivne kamatne stope je metod koji računa troškove otplate finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza kao i troškove dodeljivanja kamatnih prihoda ili kamatnih troškova u određenom periodu. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta (na primer, mogućnost plaćanja unapred) ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Kalkulacija uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope..

Prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava, osim za (i) finansijska sredstva koja su postala kreditno obezvređena (nivo 3), za koja se prihod od kamata obračunava po efektivnoj kamatnoj stopi na njihovu amortizovanu vrednost umanjenu za ispravku vrednosti po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka i (ii) finansijska sredstva koja se kupuju ili realizuju sa obezvređenjem za kreditne gubitke, za koja se originalna kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa primenjuje na amortizovanu vrednost.

3.3. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihod od naknada i provizija se priznaje tokom vremena po proporcionalnom metodu, onako kako se usluge pružaju, kada klijent istovremeno dobija i služi se koristima nastalim po osnovu činjenja Banke. Ovim prihodom su obuhvaćene naknade koje se često ponavljaju – za vođenje računa, servisiranje računa, paketa po tekućim računima itd.

Ostali prihodi od naknada i provizija se priznaju u trenutku kada Banka zadovolji činidbenu obavezu, obično nakon sprovođenja relevantne transakcije. Iznos naknada i provizija koje su uplaćene ili potraživanja predstavlja transakcionu cenu za uslugu, koja se identifikuje kao izvršenje konkretne obaveze. Ovaj prihod obuhvata naknade u platnom prometu, naknade za gotovinska poravnanja, naplatu ili gotovinske isplate.

3.4. Prihodi od dividendi

Dividende se priznaju u bilansu uspeha kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza

Finansijski instrumenti

Finansijskim instrumentom se smatra svaki ugovor kojim nastaje finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza, uz istovremeno nastajanje finansijske obaveze, odnosno finansijskog sredstva trećih lica.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je:

- gotovina,
- instrument kapitala drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za primanje gotovine ili nekog drugog finansijskog sredstva od drugog pravnog lica,
- ugovorno pravo za razmenu finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim pravnim licem, pod uslovima koji su potencijalno povoljni,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je nederivatni, a za koji Banka jeste ili može biti u obavezi da primi promenljiv broj instrumenata sopstvenog kapitala,
- ugovor koji će biti ili može biti izmiren instrumentima sopstvenog kapitala i koji je derivatni, a koji će biti ili može biti izmiren drugačije nego razmenom fiksnog iznosa gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj instrumenata sopstvenog kapitala.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza je svaka ugovorena obaveza:

- da isporuči gotovinu ili drugo finansijsko sredstvo drugom pravnom licu,
- da razmeni finansijske instrumente sa drugim pravnim licem pod uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Pravila procenjivanja finansijskih instrumenata

Sa aspekta klasifikacije i merenja, MSFI 9 uvodi nove kriterijume za klasifikaciju finansijskih sredstava, osim vlasničkih instrumenata i derivata, koji se zasnivaju na proceni poslovnog modela upravljanja konkretnim finansijskim sredstvima i ugovornim karakteristikama novčanih tokova finansijskih instrumenata.

Finansijska sredstva

Pri početnom priznavanju Banka odmerava finansijsko sredstvo po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

Procena o tome kako će se klasifikovati finansijsko sredstvo, vrši se na osnovu Bančinog poslovnog modela i ispunjenosti testa karakteristika ugovorenog novčanog toka.

Banka može kod inicijalnog priznavanja neopozivo opredeliti da finansijska sredstva, koja inače ispunjavaju kriterijume za vrednovanje po amortizovanom trošku (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI), priznaje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), ukoliko na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvenu neusaglašenost do koje bi inače došlo.

Poslovni model određuje da li novčani tokovi proizilaze iz prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba. Poslovni model za klasifikaciju finansijskih sredstava se određuje na odgovarajućem nivou agregiranja.

Ispunjenost testa karakteristika ugovorenih novčanih tokova podrazumeva da se novčani tokovi sastoje isključivo od plaćanja glavnice i kamata na preostalu glavnici (SPPI kriterijum).

Klasifikacija i merenje

Finansijska sredstva se mogu klasifikovati u sledeće kategorije:

- ✓ finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku (AC)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat sa gubicima i dobitcima reklasifikovanim u bilans uspeha - „recycling“ (FVOCI) po prestanku priznavanja
- ✓ finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat bez reklasifikovanja gubitaka i dobitaka u bilans uspeha (FVOCI)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

(a) Amortizaciona vrednost (AC)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, a generisani novčani tokovi moraju da se sastoje isključivo od plaćanja glavnice (nominalna vrednost date finansijske imovine koja se treba naplatiti po dospeću) i kamate (naknada u novcu za pozajmljena sredstva), što predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje, ili umanjenje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka.

Retke prodaje, čak i velike vrednosti ili česte prodaje male vrednosti, prodaja koja se vrši neposredno pre dospeća finansijskih sredstava (manje od 3 meseci pre dospeća) i kada su prihodi od takve prodaje okvirno približni iznosu koji bi bio prikupljen po osnovu preostalih ugovornih tokova gotovine, prodaja usled povećanja kreditnog rizika finansijskih sredstava, prodaje koje se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Banke i koji je jednokratni, nisu u suprotnosti sa ovim modelom.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje i dalje kredite, plasmane date klijentima i bankama, po amortizovanoj vrednosti.

(b) Fer vrednost kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska imovina se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje te finansijske imovine, kao i na osnovu ugovorenih uslova da na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Ovaj model podrazumeva veću učestalost ili vrednost prodaje, uglavnom iz razloga promene u uslovima na tržištu, i/ili za potrebe održavanja likvidnosti.

Rezultati analize poslovnih modela i procene ugovorenih novčanih tokova pokazali su da Banka procenjuje dužničke hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Ukoliko dužničke HoV ne ispunjavaju test karakteristika ugovorenih novčanih tokova, vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

(c) Fer vrednost kroz bilans uspeha (FVTPL)

Poslovni model, koji za posledicu ima merenje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, podrazumeva da Banka upravlja finansijskom imovinom u cilju ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine. Banka donosi odluku na osnovu fer vrednosti imovine i upravlja njome kako bi ostvarila te fer vrednosti. U tom slučaju cilj Banke obično dovodi do aktivnog kupovanja i prodaje. Ukoliko su dužničke HoV ili vlasničke HoV, uključujući učešća u kapitalu pravnih lica, pribavljene sa namerom da budu prodane odmah ili u kratkom roku, klasifikuju se kao sredstva za trgovanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Uzimajući u obzir prirodu obaveza Banke, računovodstvo finansijskih obaveza je isto kao i u skladu sa zahtevima MRS 39. Banka nema finansijske obaveze koje se procenjuju kao FVTPL i nema nameru da to učini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredjenje finansijskih sredstava

U skladu sa MSFI 9, metodologija za obezvređenje se značajno menja, i zamenjuje se pristup MRS 39 nastalog gubitka, sa principom budućeg očekivanog gubitka („expected credit loss „ECL, eng.) kroz uključivanje uticaja očekivanog kretanja makroekonomskih varijabli na buduće kretanje verovatnoće gubitka na bazi statistički dokazanih međuzavisnosti. Obračun troškova obezvređenja za očekivane gubitke se vrši za sva potraživanja i druge dužničke instrumente koji se ne procenjuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uključujući i neopozive obaveze i izdate garancije. Troškovi obezvređenja baziraju se na očekivanom kreditnom gubitku u skladu sa verovatnoćom neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci, osim u slučaju kada postoji značajno pogoršanje kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja, kada se procena kreditnih gubitaka vrši na bazi verovatnoće neizmirenja obaveza za period životnog veka instrumenta.

Banka je definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe 1, 2 i 3 u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

NIVO 1

U nivo 1 kreditnog rizika Banka svrstava finansijske instrumente kod kojih od početnog priznavanja nije značajno porastao kreditni rizik.

Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1 predstavlja najviše jednogodišnju porciju obračunatih kreditnih gubitaka.

Ovako obračunati, očekivani 12-omesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi naizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

NIVO 2- Značajno povećanje kreditnog rizika

Banka finansijske instrumente svrstava u nivo 2 kreditnog rizika kada identifikuje da za njih postoji jedan ili više od navedenih indikatora koji mogu ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- docnja od 31-90 dana
- restrukturiranje potraživanja koje nije problematično
- blokada računa od strane NBS u trajanju od 30 dana i duže
- pogoršanje rejtinga za 2 rejting klase

Značajno povećanje kreditnog rizika za segment izloženosti prema državama i finansijskim institucijama je utvrđen kao pad od dve rejting kategorije, posmatrano u odnosu na rejting skale renomiranih eksternih rejting agencija (Moody's, Fitch, S&P).

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti-klasifikacija i merenje finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Obezvredjenje finansijskih sredstava (nastavak)

NIVO 3- Status neizmirenja obaveza

U nivo 3 kreditnog rizika svrstavaju se finansijska instrumenta koja se smatraju problematičnim, odnosno kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja. Banka je identifikovala listu indikatora koje prati radi identifikacije statusa problematičnih komitenata:

- blokada računa duža od 60 dana u kontinuitetu
- smanjenje otplatnog kapaciteta koje se može ogledati u:
 - smanjenju u poslovnim prihodima od 50%
 - smanjenju kapitala veće od 50%
- za fizička lica potraživanja koja u sistemu banke imaju status tužena
- za pravna lica i preduzetnike klijent u statusu tužen ,stečaj , UPPR
- klijent nije predao poslednji finansijski izveštaj u registar privrednih subjekata
- za pravna lica, preduzetnike i fizička lica ukoliko se nalaze u sektoru naplate potraživanja (WOD);
- Druge informacije koje ukazuju na probleme u poslovanju ili mogu uticati na nemogućnost servisiranja duga, kao što su:
 - učestalo opominjanje klijenta o izmirenju obaveza, otežani pregovori, nagoveštaj klijenta da ima ili će imati probleme u poslovanju i
 - druga vrsta informacija koje tokom monitoringa uoči kreditni referent u vezi sa negativnim promenama u poslovanju klijenta, u odnosu na okolnosti koje su postojale prilikom odobravanja plasmana

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva.

Budući novčani tok određuje se na osnovu uvida u bonitet dužnika i izloženosti kreditnom riziku.

Ukidanje ispravke vrednosti za moguće gubitke po osnovu nenaplativosti se obuhvata kao prihod perioda u kome se ukidanje vrši.

Definitivni otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluke suda, poravnanja zainteresovanih strana, ili na bazi odluka nadležnog organa u Banci.

Banka vrši računovodstveni otpis (prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju) problematičnih potraživanja, za koja obračunati iznos obezvređenja iznosi 100% njihove bruto vrednosti.

Način i koraci sprovođenja računovodstvenog otpisa definisani su aktima Sektora za naplatu potraživanja.

3.6 Rezervisanja

Rezervisanja za pokriće troškova i rashoda su nefinansijske obaveze neizvesne u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat nekog prošlog događaja, pri čemu se takva obaveza može pouzdano proceniti, a verovatan ishod je da će za izmirenje te obaveze biti potreban odliv ekonomskih koristi. Rezervisanja se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova po stopi pre oporezivanja koja je odraz sadašnjih tržišnih procena vremenske vrednosti novca i, gde je primenjivo, rizika koji su povezani sa datom obavezom. Banka ne vrši diskontovanje budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati u bliskoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Ugovori o prodaji hartija od vrednosti radi njihove ponovne kupovine („obrnuti repo“), kao i kupovina hartija od vrednosti radi njihove ponovne prodaje („repo“) evidentiraju se kao krediti i pozajmice drugim bankama. Razlika između prodajne cene i cene ponovne kupovine se tretira kao kamata i obračunava se za vreme trajanja ugovora koristeći se metodom efektivne kamatne stope.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izveštaja o novčanim tokovima, gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospeća kraćim od tri meseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima centralne banke, blagajničke zapise i ostale pogodne hartije od vrednosti, opozive kredite i pozajmice date bankama, dospela potraživanja drugih banaka i kratkoročne državne hartije od vrednosti

3.9 Nematerijalna ulaganja

Stečene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (primenjuje se stopa amortizacije od 25% - 33,33%).

3.10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Za naknadno merenje građevinskih objekata, nakon početnog priznavanja, Banka primenjuje model revalorizacije u skladu sa MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema".

Oprema Banke je iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Građevinski objekti redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti građevinskih objekata po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjene knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava, terete direktno revalorizacione rezerve, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva i ako se sredstvo ne koristi od strane Banke. U poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednost sredstva (opciono).

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

• zgrade	1,3%
• računarska oprema	20,0%
• vozila	20,0%
• nameštaj i oprema	12,5%-20,0%
• ulaganja u tuđe građevinske objekte	20,0%

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstava utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda/rashoda.

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjeno za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Kada se revalorizovana sredstva prodaju, iznos revalorizacije uključen u revalorizacionu rezervu prenosi se na neraspoređenu dobit.

3.11. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva koja imaju neograničen korisni vek upotrebe ne podležu amortizaciji i proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti, vrši se na godišnjem nivou i kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a), kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja umanjenja vrednosti.

3.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina drži se radi dugoročnih prinosa od zakupa i ne koristi se od strane Banke.

Zemljište koje se drži u operativnom zakupu se klasifikuje i računovodstveno obuhvata kao investiciona nekretnina ukoliko ispunjava ostale zahteve iz definicije investicione nekretnine.

Investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti. Investiciona nekretnina se u početku odmerava po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje. Nabavna vrednost kupljene investicione nekretnine obuhvata njenu kupovnu cenu i sve direktno pripisane izdatke. Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se naknadno vrednuju po metodu fer vrednosti. Fer vrednost investicionih nekretnina odražava uslove tržišta na kraju izveštajnog perioda. Dobitak ili gubitak koji proizlazi iz promene fer vrednosti investicione nekretnine se priznaje u bilansu uspeha za period u kome je nastao.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da može pouzdano da se izmeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik, ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrednost koja će se nadalje amortizovati.

3.13. Zalihe

Zalihe se u momentu pribavljanja vrednuju primenom metoda istorijskog troška, ili metoda neto prodajne vrednosti u zavisnosti koja je od ove dve vrednosti niža. Istorijski trošak podrazumeva da se zalihe iskazuju na bazi troškova nabavke, a neto prodajna vrednost je vrednost po kojoj se zalihe mogu realizovati na tržištu. U okviru zaliha se nalaze i sredstva stečena naplatom potraživanja. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Lizing

Zakupi

Banka kao zakupac

Banka klasifikuje lizing (zakupi nekretnina i opreme) u skladu sa MSFI16, koji podrazumeva da se na prvi dan trajanja zakupa, u bilansima priznaje imovina sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu zakupa (lizinga) i to u iznosu sadašnje diskontovane vrednosti tih obaveza u lizing periodu. Pod lizing periodom se podrazumeva čitav period trajanja zakupa, kao i period mogućeg produženja zakupa koji je predviđen ugovorom. Izbor diskontne stope uslovljen je kamatnom stopom koja je implicirana u lizingu (na osnovu plaćanja lizinga, negarantovane preostale vrednosti, fer vrednosti osnovnog sredstva i početni direktni troškovi zajmodavca). Diskontna stopa može se odrediti i kao inkrementalna stopa pozajmljivanja tj. kao kamatna stopa koju bi korisnik lizinga morao da plati za sličan lizing ili, ako se ona ne može utvrditi, po kojoj ceni korisnik lizinga može dobiti sredstva na tržištu za kupovinu iste ili slične imovine (imovine slične vrednosti) pod istim uslovima (sličan rok). Banka vrši preračun diskontne, odnosno inkrementalne stope, kod promene odredbi ugovora (trajanja lizinga, promene u opciji otkupa predmetne imovine, promene budućih plaćanja usled promene stope u lizing ugovoru). Promene procena (na primer, promene procena ekonomskog veka ili rezidualne vrednosti sredstva koje je predmet lizinga), ili promene okolnosti (na primer, neizvršenje novčanih obaveza korisnika lizinga) ne izazivaju novo klasifikovanje lizinga tj. preračun diskontne odnosno inkrementalne stope.

Banka će svakog meseca evidentirati trošak kamate na obavezu lizinga i trošak amortizacije na diskontovano pravo na korišćenje sredstva. Svakog meseca, po dospeću faktura za plaćanje zakupa, smanjivaće se iznos obaveza za lizing.

Banka će vršiti ponovno vrednovanje obaveze za lizing po osnovu nastanka određenih događaja (npr. promena lizing perioda, promena cene zakupa, značajna promena inkrementalne stope...). Banka u tom slučaju priznaje iznos ponovnog vrednovanja obaveze za lizinga kao korekcije prava na korišćenje sredstva.

Ukoliko je iznos zakupa male vrednosti (mesečni iznos zakupa do EUR 100) i/ili ukoliko se ugovor o zakupu sklapa na rok od 12 meseci i kraće, Banka te zakupe neće tretirati u skladu sa ovim standardom.

Banka kao zakupodavac

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

3.15. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenoj za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16. Primanja zaposlenih

(a) Naknade zaposlenima

Kratkoročne naknade zaposlenima uključuju zarade, naknade zarada, poreze i doprinose za socijalno osiguranje. Kratkoročne naknade zaposlenima priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

Banka i njeni zaposleni su u zakonskoj obavezi da vrše plaćanja poreza i doprinosa za socijalno osiguranje u skladu sa važećim zakonskim propisima. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje su obaveza Fonda. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine

U skladu sa važećim zakonskim propisima Banka je dužna da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju ili pri prestanku radnog odnosa po sili zakona zbog gubitka radne sposobnosti u visini tri prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u privredi Republike Srbije, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ove isplate se priznaju u bilansu stanja kao obaveza, u skladu sa procenom ovlašćenog aktuara u diskontovanom iznosu.

Aktuarski dobici i gubici koji proizilaze iz korekcija po osnovu iskustva kao i iz promena u aktuarskim pretpostavkama, knjiže se na teret ili u korist bilansa uspeha i razgraničavaju se na očekivani prosečni preostali radni staž odnosnih zaposlenih.

Pretpostavke koje je aktuar koristio za obračun rezervacija za buduće obaveze po osnovu otpremnine za odlazak u penziju:

- podaci o zaposlenima: ukupan radni staž na dan 31. decembra 2022. godine, godina rođenja i pol, broj godina do starosne odnosno pune penzije;
- godišnja stopa fluktuacije zaposlenih od 10%;
- diskontna godišnja stopa 7,1%;
- pretpostavljeni geometrijski rast zarada od 6% godišnje tokom celokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa, kao višak radne snage, u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu prilikom raskida radnog odnosa kada je evidentno da će Banka ili da raskine radni odnos sa zaposlenim radnikom, u skladu sa detaljnim zvaničnim planom bez mogućnosti odustajanja, ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa a u svrhu smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

3.17. Tekući porez na dobit i odloženi porezi

a) Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima u Republici Srbiji, na osnovu dobiti iskazane u propisanom poreskom bilansu. Banka sama obračunava porez na dobit odnosno godišnju poresku obavezu i iznos akontacije za narednu godinu.

Porez na dobit u iznosu od 15% plaća se na osnovu godišnje dobiti iskazane u Poreskom bilansu i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u poreskoj prijavi – obrazac PDP. Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne kao i privremene razlike. Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana po isteku perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Tekući porez na dobit i odloženi porezi (nastavak)

b) Odloženi porezi

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćene poreske kredite i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je verovatno da će budući oporezivi dobiti biti dovoljni da omoguće realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih kredita i neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.18. Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

(a) Troškovi emisija akcija

Dodatni troškovi koji se mogu direktno pripisati izdavanju novih akcija ili sticanju pravnog lica se prikazuju u kapitalu kao odbitak, umanjen za porez, od priliva sredstava. Svaki iznos veći od fer vrednosti primljenih sredstava iznad nominalne vrednosti emitovanih akcija se iskazuju kroz kapital kao emisiona premija.

(b) Dividende od akcija

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.19. Finansijske garancije

Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izmiri svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom. Takve finansijske garancije Banka daje bankama, finansijskim institucijama i drugim organizacijama, za račun svojih klijenata, radi obezbeđenja kredita, prekoračenja po tekućem računu, i drugih bankarskih usluga.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon početnog priznavanja, bančine obaveze po garancijama se odmeravaju kao veće od: a) inicijalno priznate vrednosti umanjene za amortizaciju obračunatu da bi se u bilansu uspeha na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja garancije priznao prihod od naknade i b) najbolje procene iznosa gubitka od obezvređenja za garantovanu izloženost, što se utvrđuje na osnovu ECL modela.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.1 Uvod

Poslovanje Banke je izloženo različitim finansijskim rizicima i to poslovanje zahteva identifikovanje, procenu, praćenje, ublažavanje i kontrolu upravljanja rizicima, kao i postavljanje adekvatnog sistema za izveštavanje o upravljanju rizicima. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebne organizacione jedinice za upravljanje rizicima. Banka svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje, procenu rizika kao i upravljanje rizicima u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Politikom upravljanja rizicima Banka definiše jedinstven sistem za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena raznim vrstama rizika kao što su:

1. rizik likvidnosti;
2. kreditni rizik;
3. tržišni rizik;
4. rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
5. rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
6. rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
7. operativni rizik (uključujući i pravni rizik).

4.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je definisan kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze. Rizik likvidnosti nastaje usled značajnog povlačenja postojećih izvora finansiranja, nemogućnosti pribavljanja novih izvora sredstava (rizik likvidnosti izvora sredstava), kao i zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

U cilju adekvatnog upravljanja i kontrole rizika likvidnosti Banka je implementirala interne procedure kojima se definiše sveobuhvatni sistem upravljanja ovim rizikom, uključujući nadležnosti i odgovornosti učesnika u procesu kao i kontrole i metodologije kojima se postiže efikasnost sistema upravljanja ovim rizikom.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva:

- definisanje principa upravljanja rizikom likvidnosti,
- organizacionu strukturu koja podržava adekvatno upravljanje rizikom likvidnosti,
- procedure za identifikaciju, merenje, mitigaciju i praćenje rizika likvidnosti,
- informacioni sistem koji podržava upravljanje rizikom likvidnosti,
- pravovremene i adekvatne aktivnosti u situacijama povećanog rizika likvidnosti,
- usvajanje Plana poslovanja u slučaju nepredviđenih događaja i Plana oporavka Banke,
- sistem interne kontrole upravljanja rizikom likvidnosti

U svom poslovanju Banka se pridržava sledećih osnovnih principa za upravljanje rizikom likvidnosti:

- Banka aktivno prati izloženost riziku likvidnosti po značajnim valutama koje prelaze 5% obaveza Banke (RSD, EUR, USD i CHF)
- Obezbeđenje kontinuirane stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja, prema tipu izvora i tenorima, u kom smislu su utvrđeni limiti koncentracije izvora sredstava i maksimalno učešće u depozitnoj bazi po klijentu
- Formiranje nivoa visoko likvidne aktive i adekvatnog nivoa rezervi likvidnosti koji se sastoji od gotovine, sredstava na računima kod ino-banaka, obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije u valutama EUR i RSD i visoko likvidnih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Ministarstvo finansija Republike Srbije.
- Banka ima utvrđene interne procedure postupanja u slučaju povećanog rizika likvidnosti kao i sisteme ranog upozorenja na potencijalno pogršanje likvidnosnog profila Banke. Plan poslovanja Banke u slučaju nastupanja nepredviđenih događaja kao i Plan oporavka Banke predmet su redovnog godišnjeg testiranja i revizije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

- Procena rizika likvidnosti je obavezan deo procedure kod odobravanja novog proizvoda
- Redovno sprovođenje stres testova koji su zasnovani na scenarijima specifičnim za banku ili generalno tržište na kome Banka posluje, kako bi se identifikovali izvori potencijalne krize likvidnosti kao i uslovi i načini pod kojima bi Banka i u ovakvim situacijama održala nivo likvidnosti na zahtevanom nivou uz punu ispunjenost regulatornih i interno definisanih limita.

Organi i organizacioni delovi Banke koji su direktno uključeni u proces upravljanja rizikom likvidnosti su:

- Upravni odbor Banke usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima čiji je sastavni deo upravljanje rizikom likvidnosti kao i Plan oporavka Banke
- Izvršni odbor Banke usvaja procedure Banke za upravljanje rizicima i obezbeđuje njihovu punu primenu
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO) prati izloženosti Banke riziku likvidnosti i indikatora ranog upozorenja i predlaže mere za unapređenje profila likvidnosti Banke
- Sektor za upravljanje sredstvima odgovoran je za dnevno upravljanje likvidnosti i održavanje definisanih internih i regulatornih limita na odobrenom nivou.
- Sektor za upravljanje rizicima implementira procedure za merenje, analizu i praćenje rizika likvidnosti i razvija metodologije za internu procenu rizika likvidnosti i njegovo stres testiranje
- Interna revizija vrši nezavisnu procenu adekvatnosti usvojenih procedura za upravljanje rizikom likvidnosti najmanje jednom godišnje

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki Banke koje mogu imati uticaj na njenu poziciju likvidnosti. Interna identifikacija, merenje i praćenje rizika likvidnosti oslanja se na GAP analizu budućih tokova gotovine ovih pozicija raspoređenih u vremenske intervale prema preostaloj ročnosti. Za bilansne pozicije za koje nije moguće unapred utvrditi tačan datum priliva ili odliva sredstava, Banka koristi pretpostavke koje su bazirane na analizi istorijskog kretanja ovih pozicija ili na bazi ekspertske procene. Za potrebe procene potencijalnih odliva depozita bez definisanog roka dospeća, Banka koristi interni model zasnovan na konceptu analize stabilnosti depozita.

Banka definiše individualne i kumulativne limite GAP-a likvidnosti koje posmatra kako na agregatnom nivou (konsolidovani prikaz), tako i po značajnim valutama. Limiti su definisani kao llimit odnosa između kumulativnog gepa do jednog meseca i ukupne aktive banke kao i za tromesečni gep u odnosu na ukupnu aktivu Banke.

Naredna tabela prikazuje sredstva i obaveze grupisane u kategorije prema preostalom ugovorenom roku dospeća na datum bilansa stanja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Na dan 31. decembar 2022. godine	('000 RSD)					('000 RSD)
	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,156,085	-	-	-	-	2,156,085
Hartije od vrednosti	2,562,195	1,098,084	-	-	-	3,660,279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,539,166	2,933	-	-	-	1,542,099
Kredit i potraživanja od komitenata	339,789	592,681	2,314,473	2,174,224	1,538,891	6,960,059
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	15,559	235	52	4,264	459	20,569
Ukupno aktiva	6,612,795	1,693,933	2,314,525	2,178,488	1,539,350	14,339,091
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	244,899	-	11,868	1,342	-	258,109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,884,506	1,093,184	3,537,260	2,635,826	166,208	12,316,984
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	181,883	2,181	2,230	1,843	191	188,328
Ukupne obaveze	5,311,288	1,095,365	3,551,358	2,639,011	166,399	12,763,421
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	1,301,507	598,568	(1,236,833)	(460,523)	1,372,951	1,575,670

Na dan 31. decembar 2021. godine	('000 RSD)					Ukupno
	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,098,591	-	-	-	-	2,098,591
Hartije od vrednosti	2,880,659	1,234,568	-	-	-	4,115,227
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	457,709	2,941	-	-	-	460,650
Kredit i potraživanja od komitenata	547,237	534,079	2,697,189	3,905,312	1,228,413	8,912,229
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	4,741	4,693	247	3,357	476	13,514
Ukupno aktiva	5,988,937	1,776,281	2,697,436	3,908,669	1,228,889	15,600,212
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	211,587	1,203	412,621	708,358	-	1,333,769
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,135,737	1,186,415	2,887,109	2,398,287	182,905	11,790,453
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	162,085	2,169	2,119	2,284	275	168,932
Ukupne obaveze	5,509,409	1,189,787	3,301,849	3,108,929	183,180	13,293,154
Net Gap (Ukupna aktiva - Ukupne obaveze)	479,528	586,494	(604,413)	799,740	1,045,709	2,307,058

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Nediskontovani tokovi gotovine

Iznosi prikazani u tabeli koja sledi prikazuju ugovorene nediskontovane tokove gotovine finansijskih instrumenata sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine.

Na dan 31.12.2022.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,156,085	-	-	-	-	2,156,085
Hartije od vrednosti	2,562,195	1,098,084	-	-	-	3,660,279
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,539,024	2,933	-	-	-	1,541,957
Kreditni i potraživanja od komitenata	303,002	655,200	2,540,612	2,927,461	1,949,658	8,375,934
Ukupna sredstva (ugovoreni datumi dospeća)	6,560,306	1,756,217	2,540,612	2,927,461	1,949,658	15,734,255

Na dan 31.12.2022.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	244,900	-	11,868	1,386	-	258,154
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,884,333	1,095,813	3,582,678	2,655,264	166,208	12,384,296
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	5,129,233	1,095,813	3,594,546	2,656,650	166,208	12,642,450

Na dan 31.12.2021.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,098,591	-	-	-	-	2,098,591
Hartije od vrednosti	3,853,609	1,651,547	-	-	-	5,505,156
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	457,710	2,940	-	-	-	460,650
Kreditni i potraživanja od komitenata	561,774	581,200	2,876,295	4,246,491	1,506,373	9,772,132
Ukupna sredstva (ugovoreni datumi dospeća)	6,971,685	2,235,686	2,876,295	4,246,491	1,506,373	17,836,530

Na dan 31.12.2021.	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	od 1 - 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	214,008	2,571	420,815	709,623	-	1,347,017
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,621,310	1,276,887	3,299,846	3,484,017	182,905	11,864,965
Ukupne obaveze (ugovoreni datumi dospeća)	3,835,318	1,279,458	3,720,662	4,193,640	182,905	13,211,982

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)**

Tokom 2022. godine izbijanje rata u Ukrajini i pojava novih sojeva virusa COVID-19 uslovalo je poslovno okruženje višeg nivoa rizika u odnosu na 2021. godinu, dok je situacija sa epidemijom virusa COVID-19 znatno povoljnija uz ukidanje kriznih mera ali uz još uvek prisutan povećan nivo opreza.. U tom smislu, fokus Banke je i tokom 2022. godine bio na održanju visokog nivoa likvidnosti kao i diversifikaciji i optimizaciji rezervi likvidnosti uz smanjeni apetit ka preuzimanju rizika. U isto vreme, Banka je nastavila da jača depozitnu bazu, koja je i tokom 2022. godine nastavila sa značajnim rastom, dok su sa druge strane održane rezerve likvidnosti kroz blago povećan i stabilan iznos plasmana Banke u hartije Ministarstva finansija Republike Srbije.

Regulatorni pokazatelji likvidnosti

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke, Banka je u obavezi sastavljanja i redovnog izveštavanja Narodne banke Srbije o nivou likvidnosti Banke kroz pokazatelj likvidnosti banke, uži pokazatelj likvidnosti banke i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom.

Pokazatelj likvidnosti banke i uži pokazatelj likvidnosti banke

Pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja banke prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, sa druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednim mesec dana od dana izveštavanja sa druge strane.

Pokazatelj likvidnosti Banke	31. decembar
2022. godina	3.65
2021. godina	2.98
Uži pokazatelj likvidnosti Banke	31. decembar
2022. godina	3.41
2021. godina	2.86

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom

Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Ovaj pokazatelj se značajno oslanja na Basel III regulativu Evropske unije (Commission Delegated Regulation EU 2015/61) sa određenim manjim izmenama radi prilagođavanja lokalnim uslovima. U tom smislu najznačajnije razlike odnose se na uključjenje iznosa obavezne rezerve kod Narodne banke Srbije koji prekoračuje iznos obračunate rezerve i uključjenje hartija od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije bez primene korektivnih faktora.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.2 Rizik likvidnosti (nastavak)**

Regulatorni zahtev je da se visoko likvidna aktiva održava na nivou od minimum 100% u odnosu na neto odliv sredstava. Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom Banke na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bio je sledeći:

LCR	31. decembar
2022. godina	383%
2021. godina	215%

4.3. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku i mogućnosti da dužnik ne izvrši svoje obaveze prema Banci u ugovorenom iznosu i na dan dospeća. Izloženost kreditnom riziku prevashodno proizilazi iz poslova kreditiranja.

Da bi održala kreditni rizik na prihvatljivom nivou, Banka:

- pregleda kreditnu sposobnost dužnika po kreditima, garancijama i drugim proizvodima,
- utvrđuje limite kreditnih zaduženja na bazi procene rizika,
- posluje sa kreditno sposobnim komitentima i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja.

Komitenti su pod kontinuiranim nadzorom, a ograničenja u izloženosti riziku se po potrebi koriguju. Ograničenja rizika se određuju u zavisnosti od raznih vrsta instrumenata obezbeđenja.

Koncentracija rizika po privrednim delatnostima je takođe pod stalnim praćenjem iako ograničenja nisu postavljena.

Izloženost riziku prema jednom dužniku uključujući i banke je pod ograničenjima i obuhvata kako bilansnu tako i vanbilansnu izloženost riziku. Ukupna izloženost riziku po pojedinom komitentu u odnosu na ograničenja se razmatra pre nastanka transakcije.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana obuhvata:

- upravljanje kreditnim rizikom u postupku odobravanja i realizacije plasmana.
- upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana.

Organizacioni delovi Banke nadležni za preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana pravnih i fizičkih lica su Poslovni sektor sa mrežom filijala kao i Sektor za upravljanje sredstvima za plasmane bankama i drugim finansijskim institucijama. Organizacioni delovi Banke nadležni za nezavisnu procenu kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana su Odeljenje za procenu kreditnih aplikacija kao i Sektor za upravljanje sredstvima Banke

Upravni i Izvršni odbor su organi Banke koji učestvuju u postupku odlučivanja o odobravanju kredita i nastanku drugih potraživanja Banke, kao i u izmenama uslova kredita i drugih potraživanja, i sastavljeni su od članova koji ispunjavaju uslove za članstvo u skladu sa zakonskom regulativom (Zakon o bankama i Odluka Narodne Banke Srbije o sprovođenju odredaba zakona o bankama koje se odnose na davanje preliminarnog odobrenja za osnivanje banke i dozvole za rad banke, kao i pojedinih odredaba koje se odnose na davanje saglasnosti Narodne Banke Srbije), a njihova ovlašćenja, odgovornosti i delokrug bliže su regulisani Statutom Banke.

Članove kreditnog odbora i drugih odbora regulisanih Zakonom o Bankama i gore navedenom Odlukom imenuje Upravni odbor Banke.

Dinamika održavanja sednica Kreditnog odbora, kvorum za donošenje odluka, kao i sam postupak rada Kreditnog odbora Banke definisani su Poslovnikom o radu Kreditnog odbora.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana (nastavak)

Velike izloženosti

Izvršni odbor Banke je ovlašćen da donosi odluke o odobrenju velikih izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom na osnovu posebne Odluke Upravnog odbora Banke.

Izvršni odbor Banke je dužan da najmanje kvartalno obavesti Upravni odbor o sledećem:

- o svim transakcijama zaključenim sa povezanim licima, uključujući i pravne poslove sa licima koja su povezana sa povezanim licima Banke
- datim odobrenjima, odnosno svim plasmanima koji su odobreni jednom licu ili grupi povezanih lica, kojima Banka povećava svoju izloženost prema tom licu ili grupi povezanih lica

Praćenje plasmana

Organizacioni delovi Banke u čijoj nadležnosti je preuzimanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana dužni su da vrše praćenje pojedinačnog plasmana i dužnika. Praćenje pojedinačnog plasmana obuhvata:

- Monitoring finansijskog stanja dužnika,
- Praćenje redovnosti u izvršavanju obaveza,
- Statusne i organizacione promene dužnika tj. ažurnost dokumentacije,
- Monitoring sredstava obezbeđenja,
- Identifikovanje potrebe za restrukturiranjem ili refinansiranjem obaveza klijenata, analiza ekonomske opravdanosti i sprovođenje procesa
- Ostale faktore koji utiču na sposobnost izvršenja obaveza dužnika
- Praćenje i naplata plasmana za sve dužnike koji su u docnji do 30 dana

Praćenje pojedinačnih plasmana u statusu neizmirenja obaveza

Organizacioni deo Banke nadležan za upravljanje kreditnim rizikom u postupku praćenja i naplate plasmana sa statusom neizmirenja obaveza je Sektor za naplatu potraživanja i Sektor za ljudske resurse i pravne poslove.

Na mesečnom nivou Sektor za naplatu potraživanja izveštava Komisiju za naplatu potraživanja o statusu klijenata po segmentima i danima docnje u cilju što boljeg praćenja i naplate potraživanja od klijenata i uspostavljanju sistema ranog detektovanja potencijalnih problematičnih plasmana.

Komisija za naplatu potraživanja kao organ upravljanja lošom aktivom

- vrši praćenje klijenata koji su u statusu problematični (preko 60 dana docnje - Watch list).
- prati klijente po sistemu ranog prepoznavanja (EWS) identifikovani kako potencijalni problematični, (donosi odluke o postupcima prema pojedinačnim klijentima na osnovu informacija dobijenih od Sektora za naplatu potraživanja, kao i Poslovnom sektoru sa mrežom filijala)

Sistem definisanja ranog prepoznavanja potencijalnih problematičnih potraživanja (EWS) kao i Watch liste je u nadležnosti Sektora za procenu kreditnih aplikacija u saradnji sa Sektorom za naplatu potraživanja i Sektora za upravljanje rizicima i predmet je stalnog unapređenja shodno trenutnoj informatičkoj podršci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolia

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke primenjuje se u svim organizacionim jedinicama Banke u čijoj nadležnosti su poslovi koji se odnose na odobravanje i praćenje plasmana, kao i na nivou:

- Sektora za upravljanje rizicima
- Sektor finansijske kontrole
- Izvršni i Upravni odbor Banke

Praćenjem i identifikovanjem kreditnih rizika na nivou portfolija, Banka analizom strukture i karakteristika portfolija blagovremeno identifikuje faktore koji mogu dovesti do povećanja kreditnog rizika.

Identifikovanje kreditnog rizika na nivou portfolija Banke se sprovodi kroz utvrđivanje tekuće izloženosti kreditnom riziku na osnovu trenutnih i istorijskih podataka kao i utvrđivanjem izloženost kreditnom riziku koji može nastupiti u budućem periodu kroz projekcije i simulacije portfolija Banke.

Interno izveštavanje koje se tiče kreditnih rizika pokriva sledeće oblasti:

- kvalitet portfolija – izveštaji o kvalitetu portfolija sadrže detaljne prikaze strukture portfolija i fokusiraju se na indikatore koncentracije, kao i na ključne indikatore kvaliteta portfolija Banke, na osnovu kojih se daju predlozi/mišljenja o potencijalnim budućim efektima i koracima koje treba preduzeti u cilju unapređenja poslovanja Banke
- klasifikacija kredita klijenata – klasifikacija kredita po kategorijama rizika i rejtinga se rade minimum kvartalno. Podela po segmentima portfolija je potrebna da bi se pružio odgovarajući uvid u smislu izvora rizika
- ispravka vrednosti po kreditima – analiza rezervisanja i ispravke vrednosti po kreditima smatra se važnom kao indikator kvaliteta portfolija i sredstvo za identifikaciju izvora pogoršanja kreditnog portfolia
- veliki dužnici – analiza velikih izloženosti se fokusira na znatne koncentracije prema određenim klijentima, kao i na usklađenost sa propisima
- pokazatelje ranog upozorenja o ugroženosti aktivnosti i finansijskog položaja Banke definisanih Planom oporavka
- nivo problematičnih potraživanja (PE i NPE ka i FBE status), kretanje NPL portfolija u skladu sa Odlukom o izveštavanju NBS, strukturu NPL portfolija i njeno pokrivanje ispravkama vrednosti.
- Kvartalno stresiranje portfolija u okviru ICAAP procesa i izveštavanje Upravnog odbora o rezultatima sprovedenih stres testova i njihov efekat na interni kapitalni zahtev
- praćenje kvaliteta aktive po danima docnje i njihovo kretanje za sve segmente portfolija tj. fizička lica, mikro, mala i srednja preduzeća kao i velika preduzeća
- praćenje statusa preuzetih nekretnina po osnovu naplate potraživanja

Kontrola i nadzor

Organizacioni delovi Banke u funkciji nezavisne kontrole i nadzora nad sistemom upravljanja rizicima:

- Unutrašnja revizija,
- Sektor za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke i sprečavanje pranja novca

Organi Banke u funkciji nezavisne kontrole i nadzora nad sistemom upravljanja kreditnim rizikom:

- Upravni odbor Banke,
- Izvršni odbor Banke,
- ALCO odbor Banke,
- Odbor za reviziju,
- Kreditni odbor,
- Komisija za naplatu potraživanja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Pored redovnih nezavisnih procena efikasnosti i pouzdanosti sistema upravljanja kreditnim rizikom Banka je dužna da najmanje jednom godišnje testira kvalitet primenjenih internih modela za procenu kreditnog rizika.

Izloženost Banke kreditnom riziku

Banka izloženost kreditnom riziku svojih finansijskih sredstava utvrđuje primenom MSF19 na način dalje opisan u ovom odeljku.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Sredstva koja se vode po amortizovanoj vrednosti

Procena na pojedinačnoj osnovi-nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti u skladu sa ovom Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za sve izloženosti sa:

- identifikovanim statusom neizmirenja obaveza, tj. statusom default-a
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa IFRS 9;
- Izloženost prema bankama klasifikovanim u V,G i D kategoriju kod kojih je ukupna izloženost u banci veća od 200.000 EUR na dan obračuna
- Izloženosti sa statusom FB/NPE

Obračun ispravke vrednosti kod izloženosti u novu 3 vrši se na pojedinačnoj osnovi ukoliko klijent zadovoljava sledeće uslove:

- Pravna lica i preduzetnici - ukupna izloženost u banci je veća od 0,05% učešća u ukupnom portfoliju i
- Fizička lica - ukupna izloženost u banci je veća od 0,2% učešća u ukupnom portfoliju

Iznos limita za obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi se računa na kvartalnom nivou i primenjuje se za sledeći kvartal.

Pojedinačno značajne izloženosti - Banka procenjuje na svaki izveštajni datum da li postoji objektivni dokaz da je vrednost finansijskog sredstva umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo je obezvređeno i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog procenjivanja sredstva.

Kriterijumi koje Banka koristi da odredi da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju uključuju:

1. finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju kao što su promena klasifikacije dužnika; dužnik kasni u izmirenju obaveza prema državi, drugim poveriocima ili prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih, u značajnom iznosu, po proceni banke; značajno i kontinuirano smanjenje poslovnih prihoda u prethodne dve godine; kapital dužnika je značajno smanjen (veće od 50%) usled gubitaka tokom prethodna dva perioda izveštavanja; postoji materijalno značajno smanjenje (veće od 50%) poslovnih prihoda;
2. postoje podaci o neizmirenju obaveza, o učestalom kašnjenju u otplati kamata i/ili glavnice ili o neispunjavanju drugih ugovornih odredaba; najkasnije kada je dužnik u docnji 90 dana po osnovu bilo kog plasmana; plasman je problematičan u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke;
3. banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene. odnosno klijenti koji se nalaze u statusu NPE/RES, u skladu sa tačkom 35a do 35d Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke za problematična potraživanja banke;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

4. izvesno je pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije, što se može identifikovati na osnovu: dužnik je u blokadi duže od 60 dana na dan procene; dužnik je u postupku likvidacije; nad dužnikom je pokrenut sudski postupak (utuženje); nad dužnikom je pokrenut predstečajni postupak ili je u toku stečajni postupak nad bilo kojom strateški značajnom članicom ekonomske celine kojoj pripada dužnik; ispunjeni su razlozi za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom koji su definisani zakonom kojim se uređuje stečaj; dužnik je u postupku pripreme plana reorganizacije / poverioci su prihvatili predloženi plan reorganizacije / dužnik posluje po usvojenom planu reorganizacije; ili dužnik je u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja u skladu s relevantnim propisom;
5. drugi objektivni dokazi obezvređenja koje potraživanja od klijenta svrstavaju u kategoriju sumnjivih i spornih potraživanja

Ako Banka utvrdi da postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno značajno finansijsko sredstvo, iznos gubitka je odmeren kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova.

Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine.

Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- ✓ realizacija kolaterala (pa zatim odvojeno sudski i vansudski),
- ✓ restrukturiranje i reprogramiranje,
- ✓ stečaj,
- ✓ prodaja potraživanja,
- ✓ sve ostalo što smatra relevantnim

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih potraživanja, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%.

Na ovaj način, konačni obračunati kreditni gubici ispunjavaju definiciju standarda na način da predstavljaju verovatnoću ponderisane procene kreditnih gubitaka.

U zavisnosti od tipa nepokretnosti nad kojom je uspostavljena hipoteka, lokacije na kojoj se nalazi kao i datuma poslednje procene, Banka u procesu obračuna ispravke vrednosti koristi umanjenu tržišnu vrednost nepokretnosti, kako sledi:

Stambena imovina / teritorija	Haircuts 2022	Godina naplate	Zemljište / vrsta	Haircuts 2022	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Zemljište Vojvodina	25%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Zemljište ostalo	40%	1-5
Poslovna imovina / teritorija	Haircuts 2022	Godina naplate	Ostalo / vrsta	Haircuts 2022	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5			
Ostalo	42,5%	1-5			
Industrijska imovina / vrsta	Haircuts 2022	Godina naplate	Garantni depoziti	0%	-
Fabrike	35%	1-5	Državne obveznice, HOV za koje država garantuje	0%	-
Skladišta	50%	1-5	Državne garancije	0%	-
			Prvoklasne garancije	0%	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Stambena imovina / teritorija	Haircuts 2021	Godina naplate	Zemljište / vrsta	Haircuts 2021	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Zemljište Vojvodina	25%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Zemljište ostalo	40%	1-5
Poslovna imovina / teritorija	Haircuts 2021	Godina naplate	Ostalo / vrsta	Haircuts 2021	Godina naplate
Beograd i Novi Sad	20%	1-5	Oprema	80%	1-5
Ostalo	42,5%	1-5	Vozila	50%	1-3
Industrijska imovina / vrsta	Haircuts 2021	Godina naplate	Garantni depoziti	0%	-
Fabrike	35%	1-5	Državne obveznice, HOV za koje država garantuje	0%	-
Skladišta	50%	1-5	Državne garancije	0%	-
			Prvoklasne garancije	0%	-

U slučajevima kada je datum procene vrednosti hipoteke stariji od 3 godine gore definisani haircut se uvećava za 10%.

Očekivani tokovi gotovine moraju biti svedeni na njihovu sadašnju vrednost. Kao diskontni faktor, Banka koristi efektivnu kamatnu stopu (efektivnu kamatnu stopu obračunatu na dan sklapanja ugovora o kreditu) u slučajevima kada je sa klijentom ugovorena fiksna kamatna stopa, kada je u toku postupka otplate Banka odobrila izmenu uslova otplate, kao i kod utuženih potraživanja, kada imamo restrukturirano potraživanja Banka koristi inicijalnu efektivnu kamatnu stopu po restrukturiranoj partiji. U slučaju kredita sa varijabilnom kamatnom stopom, koristi se tekuća efektivna kamatna stopa važeća na dan obračuna.

U svrhu utvrđivanja očekivanog perioda naplate kolaterala, Sektor za naplatu potraživanja uzima u obzir sledeće faktore:

- Tip hipoteke (u zavisnosti po kom zakonu je hipoteka uspostavljena, tj. da li je uspostavljena po Zakonu o hipoteci ili po Zakonu o izvršnom postupku);
- Validnost hipotekarne dokumentacije (kvalitet, tj. kompletnost dokumentacije koju Banka poseduje);
- Vrsta, namena, funkcionalnost i veličina nepokretnosti koja je predmet hipoteke i lokacija na kojoj se nepokretnost nalazi;
- Ponuda i tražnja za nepokretnostima koje su predmet kolaterala;
- Faza u kojoj se nalazi proces naplate hipoteke, tj. da li je naplata pokrenuta putem sudskog ili vansudskog postupka namirenja ili se naplata očekuje ostvarivanjem prava iz stečajnog postupka;
- Saradnja klijenta sa Bankom.

Minimalno odnosno maksimalno očekivano vreme naplate iz kolaterala kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od predviđenih zakonskih rokova, sudske prakse i propisa Republike Srbije po kojima se postupa u procesima realizacije svake pojedinačne hipoteke.

U tom smislu, na procenjeno vreme naplate u najvećoj meri utiče vrsta postupka kroz koji se sprovodi izvršenje.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Minimalno očekivani period naplate u postupku realizacije hipoteke je jedna godina, i to ukoliko je ista aktivirana prema vansudskom načinu namirenja trenutno važećeg Zakona o hipoteci, ukoliko se katastar nepokretnosti Republike Srbije drži svih zakonom propisanih rokova za sprovođenje upisa zabeležbe o pravu prodaje i ukoliko dužnik saraduje sa Bankom.

U slučajevima kada se naplata očekuje realizacijom kolaterala primenom bilo kog drugog sudskog postupka (Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o parničnom postupku, stečajni postupak i dr.), na koji Banka ne može da utiče, a koji prvenstveno zavisi od postupanja suda, sudskih izvršitelja i stečajnih upravnika, očekivani period naplate kreće se u rasponu od jedne do pet godina, a u zavisnosti od specifičnosti svakog pojedinačnog instrumenta obezbeđenja. Maksimalno očekivani period naplate od pet godina, primenjuje se u slučajevima kada je tek identifikovano postojanje objektivnog rizika obezvređenja a Banka još uvek nije započela pregovore sa klijentom i/ili pokrenula spor protiv klijenta.

Procena na grupnoj osnovi-nivo 1,2,3

Banka sagledava sledeća potraživanja na grupnoj osnovi:

- potraživanja za koja je sagledavanje na pojedinačnoj osnovi pokazalo da nema objektivnog dokaza o obezvređenju;
- potraživanja koja pripadaju grupi malih potraživanja i koja se ne sagledavaju na pojedinačnoj osnovi.

Za potrebe obračuna na grupnoj osnovi, potraživanja u kreditnom portfoliju Banke se grupišu na osnovu sličnih karakteristika sa aspekta kreditnog rizika.

Nivo 1 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 1 se sprovodi ako na datum izveštavanja kreditni rizik finansijskog instrumenta nije značajno porastao od početnog priznavanja. Banka odmerava rezervisanje za gubitak za taj finansijski instrument po iznosu koji je jednak najviše očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima.

Očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1 obračunava se kao jednogodišnja porcija obračunatih kreditnih gubitaka na sledeći način :

$$ECL = EAD * MPD * LGD * DF$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

Ovako obračunati, očekivani 12-omesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom roka trajanja i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)***Nivo 2 – očekivani kreditni gubici*

Na datum izveštavanja, Banka odmerava ispravku vrednosti po finansijskom instrumentu u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja.

Generalni pristup Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta prikazan je formulom:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL	Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)
EAD	Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)
MPD	Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)
LGD	Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)
DF	EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

Na ovaj način obračunati očekivani kreditni gubici za ceo period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju gubitke koje Banka priznaje za potrebe obračuna ispravke vrednosti u nivou 2.

Nivo 3 – očekivani kreditni gubici

Obračun ispravke vrednosti u okviru Nivoa 3 se sprovodi ukoliko su prepoznati kriterijumi za identifikaciju potraživanja koja moraju da se procenjuju na pojedinačnoj osnovi ali se nalaze ispod definisanog praga materijalnosti.

Za dužnike na grupnoj proceni u nivou 3 obračun očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti plasmana i vrednosti dobijene diskontovanjem svih raspoloživih kolaterala inicijalnom efektivnom kamatnom stopom, kao i uzimanjem u obzir naplate mimo sredstava obezbeđenja na preostali iznos (1-LGD unsecured).

Vrednost kolaterala koja se diskontuje je 90% alocirane vrednosti nakon primene haircut-a. Kao diskontni period uzima se prosečna naplata iz kolaterala od 36 meseci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Ukupna bilansna izloženost kreditnom riziku

Ukupna izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine prikazana je u sledećem pregledu bez uzimanja u obzir bilo kakvog kolaterala ili neke druge kreditne zaštite. Navedene vrednosti iskazane su u bruto i neto knjigovodstvenom iznosu.

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
I. Pregled aktive	15.176.682	14.927.374	16.299.659	16.083.444
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.156.090	2.156.085	2.098.591	2.098.591
Hartije od vrednosti	3.660.279	3.660.279	4.115.227	4.115.227
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	1.545.685	1.542.099	461.207	460.650
Kreditni i potraživanja od komitenata	7.199.636	6.960.059	9.119.523	8.912.229
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-
Ostala sredstva	614.992	608.852	505.110	496.747

Garancije i akreditivi predstavljaju neopozive obaveze Banke da izvrši plaćanja u slučaju da komitent ne može da izmiri svoju obavezu prema trećem licu i nose isti rizik kao i krediti.

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
II. Vanbilansne stavke	3.886.214	3.839.694	3.796.288	3.777.887
Plative garancije	930.614	919.690	861.604	857.922
Činidbene garancije	743.790	739.817	755.610	754.107
Preuzete neopozive obaveze	2.092.795	2.062.830	2.118.391	2.107.067
Ostalo	119.015	117.356	60.683	58.791
Ukupno (I+II)	19.062.896	18.767.068	20.095.947	19.861.331

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2021	6.737.291	1.802.879	579.352	9.119.523
Nova potraživanja	2.165.179	517.884	13.125	2.696.188
Smanjenje/Otplata potraživanja	(2.738.117)	(1.360.696)	(517.261)	(4.616.075)
Prelazak u Nivo 1	211.097	(206.820)	(4.276)	-
Prelazak u Nivo 2	(1.267.349)	1.269.556	(2.207)	-
Prelazak u Nivo 3	(52.412)	(267.874)	320.286	-
31.12.2022	5.055.688	1.754.929	389.018	7.199.636

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2022. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2021	36.611	25.225	145.458	207.294
Nova potraživanja	54.212	30.140	91.818	176.171
Smanjenje/Otplata potraživanja	(21.439)	(17.423)	(105.025)	(143.887)
Prelazak u Nivo 1	5.767	(4.690)	(1.077)	-
Prelazak u Nivo 2	(7.496)	7.496	-	-
Prelazak u Nivo 3	(396)	(3.274)	3.670	-
31.12.2022	67.259	37.475	134.843	239.577

Promena kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2021. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2020	8,137,904	1,099,973	692,974	9,930,851
Nova potraživanja	2,216,952	367,904	5,102	2,589,958
Smanjenje/Otplata potraživanja	(2,664,823)	(283,798)	(452,666)	(3,401,286)
Prelazak u Nivo 1	146,629	(134,233)	(12,395)	-
Prelazak u Nivo 2	(1,075,388)	1,100,749	(25,361)	-
Prelazak u Nivo 3	(23,983)	(347,716)	371,699	-
31.12.2021	6,737,291	1,802,879	579,352	9,119,523

Promena ispravki vrednosti kredita i potraživanja od komitenata po nivoima rizika tokom 2021. godine

	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Ukupno</u>
31.12.2020	52,239	32,603	191,044	275,885
Nova potraživanja	20,924	9,872	85,381	116,178
Smanjenje/Otplata potraživanja	(38,497)	(26,689)	(119,584)	(184,770)
Prelazak u Nivo 1	8,047	(4,632)	(3,415)	-
Prelazak u Nivo 2	(5,879)	20,007	(14,128)	-
Prelazak u Nivo 3	(224)	(5,936)	6,160	-
31.12.2021	36,611	25,225	145,458	207,294

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija**

31.12.2022.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	1.428.159	15.751	45.583	1.489.493	3.352	1.036	5.226	9.614	1.479.879
Gotovinski i potrošački	211.990	5.395	11.540	228.925	3.423	1.105	5.200	9.728	219.197
Kreditne kartice	4.306	79	7	4.392	266	57	7	330	4.062
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.483	1	102	3.587	291	1	102	394	3.193
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.647.938	21.227	57.232	1.726.397	7.332	2.198	10.535	20.065	1.706.332
Preduzetnici	169.426	16.821	17.784	204.031	9.024	2.830	3.368	15.221	188.809
Ukupno stanovništvo	1.817.364	38.048	75.016	1.930.428	16.356	5.028	13.903	35.287	1.895.141
Velika preduzeća	208.979	40.116	-	249.095	3.826	-	-	3.826	245.269
Srednja preduzeća	1.219.701	611.583	-	1.831.284	18.676	19.484	-	38.160	1.793.124
Mala preduzeća	1.354.304	775.266	266.240	2.395.810	25.674	9.433	115.455	150.563	2.245.247
Mikro preduzeća	333.538	289.917	47.763	671.217	2.722	3.530	5.486	11.738	659.479
Ostalo	121.802	-	-	121.802	4	-	-	4	121.798
Privredni klijenti	3.238.324	1.716.881	314.003	5.269.208	50.902	32.447	120.941	204.291	5.064.917
Ukupno	5.055.688	1.754.929	389.019	7.199.636	67.259	37.475	134.844	239.577	6.960.059
Banke	1.545.685	-	-	1.545.685	3.587	-	-	3.587	1.542.099

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija**

31.12.2021.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrednosti S1	Ispravka vrednosti S2	Ispravka vrednosti S3	Ukupno ispravka vrednosti	Neto
Stambeni	1,480,082	77,991	59,876	1,617,948	435	410	13,459	14,304	1,603,644
Gotovinski i potrošački	272,757	23,483	35,808	332,049	3,057	3,128	15,119	21,304	310,745
Kreditne kartice	5,578	165	149	5,892	88	16	138	242	5,650
Dozvoljeni minus po tekućim računima	4,454	56	86	4,596	188	35	86	308	4,288
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1,762,871	101,695	95,919	1,960,485	3,767	3,589	28,801	36,158	1,924,328
Preduzetnici	304,007	2,999	35,237	342,243	4,679	667	6,010	11,355	330,888
Ukupno stanovništvo	2,066,878	104,694	131,156	2,302,729	8,446	4,256	34,811	47,513	2,255,215
Velika preduzeća	317,950	33,731	125,435	477,116	3,641	685	64,969	69,295	407,822
Srednja preduzeća	1,924,218	683,458	149,932	2,757,608	9,541	10,983	-	20,524	2,737,084
Mala preduzeća	1,872,314	702,399	137,365	2,712,078	13,021	6,113	41,752	60,887	2,651,191
Mikro preduzeća	446,168	278,597	35,463	760,229	1,961	3,188	3,926	9,075	751,154
Ostalo	109,764	-	-	109,764	1	-	-	1	109,763
Privredni klijenti	4,670,413	1,698,185	448,196	6,816,794	28,165	20,969	110,647	159,781	6,657,013
Ukupno	6,737,291	1,802,879	579,352	9,119,523	36,611	25,225	145,458	207,294	8,912,229
Banke	461,207	-	-	461,207	558	-	-	558	460,650

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)**

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 1.

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1.364.942	63.217	-	-	1.428.159
Gotovinski i potrošački	196.214	15.776	-	-	211.990
Kreditne kartice	4	4.302	-	-	4.306
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.482	1	-	-	3.483
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.564.643	83.295	-	-	1.647.938
Preduzetnici	130.416	39.010	-	-	169.426
Ukupno stanovništvo	1.695.059	122.305	-	-	1.817.364
Velika preduzeća	208.979	-	-	-	208.979
Srednja preduzeća	820.412	399.289	-	-	1.219.701
Mala preduzeća	1.283.855	70.449	-	-	1.354.304
Mikro preduzeća	325.083	8.455	-	-	333.538
Ostalo	121.802	-	-	-	121.802
Privredni klijenti	2.760.130	478.194	-	-	3.238.324
Ukupno	4.455.189	600.499	-	-	5.055.688
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	259.307	1.286.378	-	-	1.545.685

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Ukupno
Stambeni	1,431,634	48,447	-	-	1,480,082
Gotovinski i potrošački	247,248	25,510	-	-	272,757
Kreditne kartice	21	5,557	-	-	5,578
Dozvoljeni minus po tekućim računima	4,384	70	-	-	4,454
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1,683,287	79,585	-	-	1,762,871
Preduzetnici	250,956	53,051	-	-	304,007
Ukupno stanovništvo	1,934,242	132,636	-	-	2,066,878
Velika preduzeća	262,368	55,581	-	-	317,950
Srednja preduzeća	1,863,445	60,773	-	-	1,924,218
Mala preduzeća	1,543,039	329,275	-	-	1,872,314
Mikro preduzeća	429,434	16,735	-	-	446,168
Ostalo	109,764	-	-	-	109,764
Privredni klijenti	4,208,049	462,364	-	-	4,670,413
Ukupno	6,142,292	595,000	-	-	6,737,291
od čega: restrukturirana	-	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	461,207	-	-	-	461,207

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 2.

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	-	-	11.891	3.860	-	15.751
Gotovinski i potrošački	48	-	3.550	1.797	-	5.395
Kreditne kartice	-	-	-	79	-	79
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	1	-	-	1
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	48	-	15.442	5.737	-	21.227
Preduzetnici	6.635	-	10.187	-	-	16.821
Ukupno stanovništvo	6.682	-	25.629	5.737	-	38.048
Velika preduzeća	-	40.116	-	-	-	40.116
Srednja preduzeća	423.535	188.048	-	-	-	611.583
Mala preduzeća	257.283	494.225	23.758	-	-	775.266
Mikro preduzeća	271.273	18.644	-	-	-	289.917
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	952.092	741.032	23.758	-	-	1.716.881
Ukupno	958.774	741.032	49.386	5.737	-	1.754.929
od čega: restrukturirana	51.481	-	-	-	-	51.481
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	36,377	8,432	26,017	7,165	-	77,991
Gotovinski i potrošački	1,983	1,548	17,513	2,439	-	23,483
Kreditne kartice	-	-	165	-	-	165
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	3	54	-	56
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	38,360	9,980	43,697	9,658	-	101,695
Preduzetnici	-	-	2,999	-	-	2,999
Ukupno stanovništvo	38,360	9,980	46,696	9,658	-	104,694
Velika preduzeća	-	33,731	-	-	-	33,731
Srednja preduzeća	640,925	42,534	-	-	-	683,458
Mala preduzeća	567,379	124,136	10,884	-	-	702,399
Mikro preduzeća	212,361	50,816	2,280	13,140	-	278,597
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	1,420,664	251,217	13,164	13,140	-	1,698,185
Ukupno	1,459,024	261,197	59,860	22,798	-	1,802,879
od čega: restrukturirana	20,554	499	211	19	-	21,282
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2022.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	4.711	-	-	-	40.872	45.583
Gotovinski i potrošački	409	205	-	-	10.926	11.540
Kreditne kartice	-	-	-	-	7	7
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	102	102
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	5.120	205	-	-	51.907	57.232
Preduzetnici	3.632	4.311	-	-	9.840	17.784
Ukupno stanovništvo	8.753	4.516	-	-	61.748	75.016
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	1.639	-	-	-	264.601	266.240
Mikro preduzeća	26.506	-	-	-	21.257	47.763
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	28.145	-	-	-	285.857	314.003
Ukupno	36.898	4.516	-	-	347.605	389.019
od čega: restrukturirana	408	205	-	-	779	1.391
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2021.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
Stambeni	2,902	849	5,406	1,964	48,755	59,876
Gotovinski i potrošački	1,619	1,399	418	771	31,601	35,808
Kreditne kartice	-	-	-	-	149	149
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	86	86
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	4,521	2,249	5,824	2,735	80,591	95,919
Preduzetnici	15,399	1,265	-	292	18,282	35,237
Ukupno stanovništvo	19,919	3,514	5,824	3,026	98,873	131,156
Velika preduzeća	-	-	-	-	125,435	125,435
Srednja preduzeća	-	-	-	-	149,932	149,932
Mala preduzeća	19,310	-	4,028	-	114,027	137,365
Mikro preduzeća	7,604	8,025	7,570	-	12,264	35,463
Ostalo	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	26,914	8,025	11,598	-	401,658	448,196
Ukupno	46,834	11,539	17,422	3,026	500,532	579,352
od čega: restrukturirana	1,528	647	390	386	4,591	7,542
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku je prikazana struktura potraživanja od klijenata koji se nalaze u Stage 3 kao i potraživanja koja su restrukturirana.

31.12.2022.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	1.930.428	35.287	75.016	1.391	13.903	3,89%	52.108
Stambeni	1.489.493	9.614	45.583	-	5.226	3,06%	41.878
Gotovinski i potrošački	228.925	9.728	11.540	1.391	5.200	5,04%	472
Kreditne kartice	4.392	330	7	-	7	0,16%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.587	394	102	-	102	2,85%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.726.397	20.065	57.232	1.391	10.535	3,32%	42.349
Preduzetnici	204.031	15.221	17.784	-	3.368	8,72%	9.759
Privredni klijenti	5.269.208	204.291	314.003	-	120.941	5,96%	303.301
Usluge smeštaja i ishrane	8.542	48	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	189.912	3.789	483	-	281	0,25%	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	388.366	28.980	143.999	-	27.302	37,08%	143.840
Umetnost, zabava i rekreacija	38.674	72	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	679.122	94.392	102.303	-	86.594	15,06%	97.487
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	11.554	3	-	-	-	0,00%	-
Informisanje i komunikacije	22.714	340	-	-	-	0,00%	-
Prerađivačka industrija	2.113.535	51.179	18.185	-	4.546	0,86%	14.978
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	104.490	1.008	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	211.452	4.029	17.379	-	175	8,22%	17.076
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.299.541	19.367	31.269	-	1.820	2,41%	29.920
Ostalo	201.307	1.083	384	-	223	0,19%	-
Ukupno	7.199.636	239.577	389.019	1.391	134.844	5,40%	355.409
Potraživanja od banaka	1.545.685	3.587	-	-	-	-	-

*RP- restrukturirana potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

31.12.2021.	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	S3 potraživanja	RP* S3	Ispravka vrednosti S3	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja za S3
Ukupno stanovništvo	2,302,729	47,513	131,156	7,542	34,811	5.70%	73,714
Stambeni	1,617,948	14,304	59,876	239	13,459	3.70%	50,868
Gotovinski i potrošački	332,049	21,304	35,808	7,302	15,119	10.78%	2,151
Kreditne kartice	5,892	242	149	-	138	2.53%	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	4,596	308	86	-	86	1.86%	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1,960,485	36,158	95,919	7,542	28,801	4.89%	53,019
Preduzetnici	342,243	11,355	35,237	-	6,010	10.30%	20,695
Privredni klijenti	6,816,794	159,781	448,196	-	110,647	6.57%	417,025
Usluge smeštaja i ishrane	17,123	58	2,207	-	-	12.89%	2,207
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	183,217	3,420	6,193	-	2,156	3.38%	1,440
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	595,625	66,318	126,251	-	65,059	21.20%	111,058
Umetnost, zabava i rekreacija	35,559	19	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	984,426	34,615	53,199	-	29,166	5.40%	48,491
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	38,073	57	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	21,031	146	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2,321,893	27,085	242,443	-	11,075	10.44%	241,292
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	170,675	1,384	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	395,080	7,895	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	278,961	4,034	4,196	-	1,860	1.50%	1,176
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1,589,259	12,739	13,045	-	1,113	0.82%	11,084
Ostalo	185,873	2,011	660	-	218	0.36%	276
Ukupno	9,119,523	207,294	579,352	7,542	145,458	6.35%	490,739
Potraživanja od banaka	461,207	558	-	-	-	-	-

*RP- restrukturirana potraživanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija (nastavak)

U nastavku dajemo promene potraživanja u nivou S3.

PROMENE S3 POTRAŽIVANJA	<u>Bruto 31.12.2021.</u>	<u>Novi S3 klijenti</u>	<u>Smanjenje S3 klijenata</u>	<u>Bruto 31.12.2022.</u>	<u>Neto 31.12.2022.</u>
Stambeni	59.876	9.973	24.266	45.583	40.357
Gotovinski i potrošački	35.808	6.339	30.607	11.540	6.341
Kreditne kartice	149	0	142	7	0
Dozvoljeni minus po tekućim računima	86	62	45	102	0
Ostalo	0	0	0	0	0
Stanovništvo	95.919	16.374	55.061	57.232	46.697
Preduzetnici	35.237	2.157	19.611	17.784	14.416
Ukupno stanovništvo	131.156	18.531	74.671	75.016	61.113
Velika preduzeća	125.435	0	125.435	0	0
Srednja preduzeća	149.932	0	149.932	0	0
Mala preduzeća	137.365	211.268	82.393	266.240	150.785
Mikro preduzeća	35.464	32.608	20.309	47.763	42.277
Ostalo	0	0	0	0	0
Privredni klijenti	448.196	243.876	378.069	314.003	193.062
Ukupno	579.352	262.407	452.740	389.019	254.175

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

PROMENE S3 POTRAŽIVANJA	Bruto 31.12.2020.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Bruto 31.12.2021.	Neto 31.12.2021.
Stambeni	71,289	2,873	14,285	59,876	46,417
Gotovinski i potrošački	83,449	3,837	51,477	35,808	20,689
Kreditne kartice	99	66	16	149	11
Dozvoljeni minus po tekućim računima	96	50	60	86	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	154,932	6,826	65,838	95,919	67,118
					-
Preduzetnici	35,868	10,215	10,846	35,237	29,227
					-
Ukupno stanovništvo	190,800	17,041	76,684	131,156	96,345
Velika preduzeća	-	125,435	-	125,435	60,467
Srednja preduzeća	-	149,932	-	149,932	149,932
Mala preduzeća	434,827	24,470	321,932	137,365	95,613
Mikro preduzeća	67,347	5,713	37,597	35,464	31,537
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	502,174	305,551	359,529	448,196	337,549
Ukupno	692,974	322,591	436,213	579,352	433,894

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja

Kreditni kojima su izmenjeni inicijalno ugovoreni uslovi su krediti koji su reprogramirani ili restrukturirani usled pogoršanja finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza u inicijalno ugovorenim rokovima dospeća.

Banka vrši finansijsku analizu dužnika kod kojih je nastao problem u izmirivanju obaveza i ako proceni da će dužnik nakon izmenjenih uslova biti u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze Banka se odlučuje da takve kredite reprogramira.

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2022.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost	S 1 RP	S2 RP	S3 RP	Ispravka vrednosti RP	Ispravka vrednosti S 1 RP	Ispravka vrednosti S 2RP	Ispravka vrednosti S3 RP	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja RP
Ukupno stanovništvo	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,07%	-
Stambeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,63%	-
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.439	-	48	1.391	634	-	5	629	0,08%	-
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	51.433	-	51.433	-	92	-	92	-	0,98%	50.236
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	51.433	-	51.433	-	92	-	92	-	2,43%	50.236
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	52.872	-	51.481	1.391	726	-	97	629	0,73%	50.236
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

RESTRUKTURIRANA POTRAŽIVANJA 31.12.2021.	Restrukturirana potraživanja(RP)- Bruto izloženost	S1 RP	S2 RP	S3 RP	Ispravka vrednosti RP	Ispravka vrednosti S1 RP	Ispravka vrednosti S2 RP	Ispravka vrednosti S3 RP	Učešće RP u bruto izloženosti	Iznos sredstava obezbeđenja RP
Ukupno stanovništvo	8,603	-	1,061	7,542	2,677	-	111	2,565	0.37%	1,837
Stambeni	239	-	-	239	-	-	-	-	0.01%	239
Gotovinski i potrošački	8,363	-	1,061	7,302	2,676	-	111	2,565	2.52%	1,597
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	8,603	-	1,061	7,542	2,676	-	111	2,565	0.44%	1,837
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	20,221	-	20,221	-	505	-	505	-	0.30%	18,808
Usluge smeštaja i ishrane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	20,221	-	20,221	-	505	-	505	-	0.87%	18,808
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	28,824	-	21,282	7,542	3,182	-	617	2,565	0.32%	20,645
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

U 2022. godini Banka je imala restrukturiranih potraživanja koja su po metodologiji banke svrstana u nivo 2. a to su:

- Gotovinski i potrošački krediti u iznosu od 48 hiljada dinara
- Krediti pravnim licima u iznosu od 51.433 hiljada dinara, odnosno u nivo 3:
- Gotovinski i potrošački krediti u iznosu od 1.391 hiljada dinara

Kretanja restrukturiranih potraživanja tokom 2022. godine u okviru nivoa 1 nije bilo, dok su kretanja u okviru nivoa 2 i nivoa 3 prikazana u sledeće dve tabele:

	Bruto restrukturirana S2 potraživanja 31.12.2021.	Nova restrukturirana S2 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S2 potraživanja	Bruto 31.12.2022.	Neto 31.12.2022.
Stambeni	-	-	-	-	-
Gotovinski	1.061	-	1.013	48	42
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.061	-	1.013	48	42
Preduzetnici	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	1.061	-	1.013	48	42
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	-	50.236	-	50.236	50.236
Mikro preduzeća	20.221	-	19.024	1.197	1.105
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	20.221	50.236	19.024	51.433	51.341
Ukupno	21.282	50.236	20.037	51.481	51.383
Banke	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Ostala sredstva koja se ne klasifikuju	-	-	-	-	-
Stambeni	-	-	-	-	-
UKUPNO	21.282	50.236	20.037	51.481	51.383

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirana potraživanja (nastavak)

	Bruto restrukturirana S3 potraživanja 31.12.2021.	Nova restrukturirana S3 potraživanja	Smanjenje restrukturiranih S3 potraživanja	Bruto 31.12.2022.	Neto 31.12.2022.
Stambeni	239		239	-	-
Gotovinski	7.302	52	5.963	1.391	762
Kreditne kartice	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanovništvo	7.542	52	6.202	1.391	762
Preduzetnici	-	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	7.542	52	6.202	1.391	762
Velika preduzeća	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	-	-	-	-	-
Mikro preduzeća	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	-	-	-	-	-
Ukupno	7.542	52	6.202	1.391	762
Banke	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja od banaka	-	-	-	-	-
Ostala sredstva koja se ne klasifikuju	-	-	-	-	-
UKUPNO	7.542	52	6.202	1.391	762

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima (niži iznos od potraživanja ili vrednosti kolaterala)

31.12.2022.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni	1.381.294	18.189	-	-	1.399.484	14.802	-	-	-	14.802	41.878	-	-	-	41.878
Gotovinski i potrošački	31.965	15.940	-	-	47.906	-	-	-	-	-	472	-	-	-	472
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.413.260	34.130	-	-	1.447.389	14.802	-	-	-	14.802	42.349	-	-	-	42.349
Preduzetnici	69.128	2.440	11.295	-	82.863	2.289	-	185	-	2.474	8.968	-	791	-	9.759
Ukupno stanovništvo	1.482.388	36.570	11.295	-	1.530.252	17.091	-	185	-	17.276	51.317	-	791	-	52.108
Velika preduzeća	8.782	-	-	-	8.782	40.116	-	-	-	40.116	-	-	-	-	-
Srednja preduzeća	385.596	29.377	60.156	-	475.129	371.852	11.402	50.142	-	433.396	-	-	-	-	-
Mala preduzeća	265.656	62.362	85.605	-	413.623	528.024	56.953	62.012	-	646.989	259.890	473	-	-	260.364
Mikro preduzeća	171.519	41.229	17.774	-	230.523	108.665	130.169	6.459	-	245.293	36.590	-	6.347	-	42.937
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	831.553	132.969	163.535	-	1.128.057	1.048.657	198.524	118.613	-	1.365.793	296.480	473	6.347	-	303.301
Ukupno	2.313.941	169.538	174.830	-	2.658.309	1.065.748	198.524	118.797	-	1.383.069	347.797	473	7.139	-	355.409
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja od komitenata pokrivena kolateralima (niži iznos od potraživanja ili vrednosti kolaterala) (nastavak)

31.12.2021.	S1 klijenti					S2 klijenti					S3 klijenti				
	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Garancije	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni	1,421,282	18,553	-	-	1,439,835	77,991	-	-	-	77,991	50,868	-	-	-	50,868
Gotovinski i potrošački	36,732	22,623	-	-	59,356	1,557	-	-	-	1,557	2,151	-	-	-	2,151
Kreditne kartice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Dozvoljeni minus po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Stanovništvo	1,458,014	41,176	-	-	1,499,190	79,547	-	-	-	79,547	53,019	-	-	-	53,019
Preduzetnici	194,448	2,690	20,868	-	218,007	-	-	600	-	600	19,855	-	840	-	20,695
Ukupno stanovništvo	1,652,463	43,866	20,868	-	1,717,197	79,547	-	600	-	80,147	72,874	-	840	-	73,714
Velika preduzeća	44,044	-	-	-	44,044	26,505	-	-	-	26,505	110,402	-	-	-	110,402
Srednja preduzeća	846,711	12,538	162,661	-	1,021,910	566,657	6,779	31,200	-	604,636	149,932	-	-	-	149,932
Mala preduzeća	660,773	62,841	168,448	-	892,062	526,333	35,127	23,280	-	584,740	127,640	1,176	-	-	128,816
Mikro preduzeća	208,202	28,215	40,695	-	277,111	112,984	103,977	8,880	-	225,840	26,435	-	1,440	-	27,875
Država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privredni klijenti	1,759,730	103,594	371,803	-	2,235,127	1,232,479	145,883	63,360	-	1,441,722	414,409	1,176	1,440	-	417,025
Ukupno	3,412,193	147,460	392,671	-	3,952,324	1,312,026	145,883	63,960	-	1,521,869	487,283	1,176	2,280	-	490,739
Potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.3. Kreditni rizik (nastavak)****Rizik koncentracije**

31.12.2022.

	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					Potraživanja od S3 klijenata				
	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	1.851.427	-	-	3.978	7	75.016	-	-	-	-
Stambeni	1.439.933	-	-	3.978	-	45.583	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	217.385	-	-	-	-	11.540	-	-	-	-
Kreditne kartice	4.385	-	-	-	-	7	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	3.477	-	-	-	7	102	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1.665.180	-	-	3.978	7	57.232	-	-	-	-
Preduzetnici	186.247	-	-	-	-	17.784	-	-	-	-
Privredni klijenti	4.955.205	-	-	-	-	314.003	-	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	8.542	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	189.428	-	-	-	-	483	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	244.367	-	-	-	-	143.999	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	38.674	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	576.818	-	-	-	-	102.303	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	11.554	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	22.714	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2.095.350	-	-	-	-	18.185	-	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	104.490	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	194.073	-	-	-	-	17.379	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.268.271	-	-	-	-	31.269	-	-	-	-
Ostalo	200.923	-	-	-	-	384	-	-	-	-
Ukupno	6.806.632	-	-	3.978	7	389.019	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	1.299.373	-	-	157.559	88.753	-	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Kreditni rizik (nastavak)

Rizik koncentracije (nastavak)

31.12.2021.

	Potraživanja od S1 i S2 klijenata					Potraživanja od S3 klijenata				
	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo	Srbija	Crna Gora	BiH	EU	Ostalo
Ukupno stanovništvo	2,134,964	-	-	4,394	32,214	131,156	-	-	-	-
Stambeni	1,521,466	-	-	4,394	32,212	59,876	-	-	-	-
Gotovinski i potrošački	296,241	-	-	-	-	35,808	-	-	-	-
Kreditne kartice	5,741	-	-	-	2	149	-	-	-	-
Dozvoljeni minus po tekućim računima	4,511	-	-	-	-	86	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	1,827,958	-	-	4,394	32,214	95,919	-	-	-	-
Preduzetnici	307,006	-	-	-	-	35,237	-	-	-	-
Privredni klijenti	6,368,598	-	-	-	-	448,196	-	-	-	-
Usluge smeštaja i ishrane	14,916	-	-	-	-	2,207	-	-	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	177,024	-	-	-	-	6,193	-	-	-	-
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	469,373	-	-	-	-	126,251	-	-	-	-
Umetnost, zabava i rekreacija	35,559	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Građevinarstvo	931,226	-	-	-	-	53,199	-	-	-	-
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	38,073	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informisanje i komunikacije	21,031	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	2,079,449	-	-	-	-	242,443	-	-	-	-
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	170,675	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poslovanje nekretninama	395,080	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saobraćaj i skladištenje	274,764	-	-	-	-	4,196	-	-	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1,576,214	-	-	-	-	13,045	-	-	-	-
Ostalo	185,213	-	-	-	-	660	-	-	-	-
Ukupno	8,503,563	-	-	4,394	32,214	579,352	-	-	-	-
Potraživanja od banaka	9,866	-	-	317,827	133,514	-	-	-	-	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu fluktuacija tržišnih cena. Osnovni tržišni rizici kojima je Banka izložena su kamatni rizik, devizni rizik i ostali tržišni rizici.

Rizik od promene kamatnih stopa

Banka je izložena promenama u preovlađujućem nivou tržišnih kamatnih stopa koje imaju uticaja na njenu finansijsku poziciju i tokove gotovine. Kao rezultat takvih promena, kamatna marža može da se poveća, smanji i da prouzrokuje gubitke u slučaju neočekivanih promena. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim kamatnim stopama i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate, održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke, Rukovodstvo Banke upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

Banka je implemmentirala interne procedure kojima definiše sistem i metodologije upravljanja kamatnim rizikom, nadležnosti i odgovornosti učesnika sistema, ali i kontrole koje se preduzimaju u cilju što efikasnijeg funkcionisanja sistema.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve kamatno osetljive bilansne pozicije uključene u bankarsku knjigu koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka može biti izložena različitim oblicima kamatnog rizika:

- Riziku vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk), odnosno Rizik promene cena. Ovaj rizik proizilazi iz razlike u datumu dospeća (za fiksne stope) i datuma promene cene (za promenljive stope) za sredstva, obaveze i vanbilansne pozicije Banke;
- Riziku krive prinosa (yield curve risk) - rizik koji nastaje usled promena oblika i nagiba krive prinosa, kada nepredviđeni pomaci krive imaju nepovoljne učinke na prihod ili na osnovnu ekonomsku vrednost;
- Baznom riziku (basis risk) - usled različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cena;
- Riziku opcija (optionality risk) - zbog opcija ugrađenih u kamatno osetljive pozicije (kreditni sa mogućnošću prevremenog povlačenja, različite vrste obveznica ili zapisa koje sadrže opciju kupovine ili prodaje, različite vrste depozitnih instrumenata bez dospeća koji deponentima daju pravo povlačenja sredstava u bilo kom trenutku, često i bez plaćanja bilo kakvih penala).

U cilju upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka koristi GAP metodologiju kamatne stope.

Analiza izloženosti kamatnom riziku podrazumeva analiziranje stanja i promena bilansne aktive, pasive i vanbilansnih stavki. Banka vrši identifikaciju izloženosti kamatnom riziku pomoću utvrđivanja neusklađenosti pozicija u značajnijim valutama (RSD, EUR, USD, CHF) i ukupno (na konsolidovanom nivou) za sve valute u kojima posluje.

Analiziranje pozicija bilansne aktive i pasive podrazumeva utvrđivanje kamatno osetljivih stavki razvrstanih prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope, odnosno određivanje očekivanog rasporeda budućih novčanih tokova.

Analiza vanbilansnih stavki (swap-ovi, forward-i) podrazumeva utvrđivanje potencijalnih promena na pozicijama, koje nastaju kao uzrok promena kamatnih stopa na tržištu.

Analiza kamatnih stopa podrazumeva kontinuirano praćenje i prilagođavanje poslova uslovima promene tržišnih kamatnih stopa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Na dan 31.decembra 2022.	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	857,185	-	-	-	-	1,298,900	2,156,085
Hartije od vrednosti	-	-	-	942,997	2,717,282	-	3,660,279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,401,223	-	-	-	-	140,876	1,542,099
Kredit i potraživanja od komitenata	1,759,487	2,267,204	2,365,439	176,836	3,956	387,136	6,960,059
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	608,851	608,851
Ukupno aktiva	4,017,895	2,267,204	2,365,439	1,119,833	2,721,239	2,435,763	14,927,373
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	234,645	-	11,868	1,309	-	10,287	258,109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1,823,213	885,397	2,757,575	493,983	-	6,356,815	12,316,984
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	188,328	188,328
Ukupno obaveze	2,057,858	885,397	2,769,443	495,292	-	6,555,430	12,763,421
GAP (Aktiva - Obaveze):	1,960,036	1,381,806	(404,004)	624,541	2,721,239	(4,119,667)	2,163,952
Na dan 31.decembra 2021.	do 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1 - 5 godina	preko 5 godina	Kamatno neosetljive pozicije	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	719,269	-	-	-	-	1,379,322	2,098,591
Hartije od vrednosti	-	-	-	1,156,470	2,958,757	-	4,115,227
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,703	-	-	-	-	455,947	460,651
Kredit i potraživanja od komitenata	2,998,422	2,650,600	2,398,876	195,493	1,191	667,646	8,912,229
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	492,477	492,477
Ukupno aktiva	3,722,394	2,650,600	2,398,876	1,351,963	2,959,948	2,995,393	16,079,175
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	203,926	1,140	412,576	706,670	-	9,457	1,333,769
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2,139,811	1,181,461	2,825,158	1,897,659	-	3,746,364	11,790,453
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	168,932	168,932
Ukupno obaveze	2,343,737	1,182,601	3,237,734	2,604,329	-	3,924,753	13,293,154
GAP (Aktiva - Obaveze):	1,378,656	1,468,000	(838,858)	(1,252,366)	2,959,948	(929,360)	2,786,021

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.4. Tržišni rizik (nastavak)****Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)**

Limiti za GAP kamatne stope su definisani Odlukom Upravnog odbora i redovno se prate.

Kao sastavni deo procene rizika kamatne stope Banka sprovodi stres testove efekata promene kamatnih stopa. Prilikom utvrđivanja izloženosti riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi i limita ovog rizika, Banka procenjuje efekte promene kamatne stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha), kao i na ekonomsku vrednost Banke, primenjujući test - standardni kamatni šok u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je izložena. Standardni kamatni šok predstavlja pozitivan i negativan paralelni pomak kamatnih stopa za 200 baznih poena (1bp=0,01%). U postojećoj strukturi kamatnih GAP-ova (posmatrano na konsolidovanom nivou koji uključuje značajne valute odnosno EUR, RSD, CHF i USD) povećanje kamatne stope za 200 baznih poena bi uslovlila promenu ekonomske vrednosti kapitala za 18,39% (2021.: 15,52%). odnosno povećala bi njenu vrednost za RSD 486.289 hiljada (2021.: povećanje za RSD 508.536 hiljada).

Na dan 31.12. 2022.

Izraženo u '000 RSD	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	4,017,895	2,267,204	2,320,865	44,574	59,440	27,816	949,035	1,322	835,638	1,464,764	108,159	394,899	0	12,491,609
Osetljiva Pasiva	2,058,256	-885,436	-532,489	-2,237,015	-418,234	-76,641	91,559	-402	112,016	448,450	-95,690	27,922	0	-5,624,215
GAP	1,959,638	1,381,767	1,788,377	-2,192,441	-358,794	-48,825	1,040,594	920	947,653	1,913,215	12,470	422,821	0	6,867,395
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0.08%	0.32%	0.72%	1.43%	2.77%	4.49%	6.14%	7.71%	10.15%	13.26%	17.84%	22.43%	26.03%	
Efekti (u '000 RSD)	1,568	4,422	12,876	-31,352	-9,939	-2,192	63,892	71	96,187	253,692	2,225	94,839	0	486,289
Regulatorni kapital														2,644,150
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														18.39%

Na dan 31.12 2021.

	0-1m	1-3m	3-6m	6-12m	1-2y	2-3y	3-4y	4-5y	5-7y	7-10y	10-15y	15-20y	> 20y	TOTAL
Osetljiva Aktiva	3,781,185	2,650,600	2,349,940	48,936	51,786	59,552	14,586	1,158,410	626,060	158,815	1,818,687	424,016	0	13,142,573
Osetljiva Pasiva	-2,402,671	-1,182,611	-1,018,639	2,219,183	2,484,570	-114,588	-4,664	-563	0	0	0	0	0	-9,427,489
GAP	1,378,514	1,467,989	1,331,301	2,170,247	2,432,784	-55,036	9,922	1,157,847	626,060	158,815	1,818,687	424,016	0	3,715,084
Basel 2 Koeficijenti osetljivosti (200 bp promene kamatnih stopa)	0.08%	0.32%	0.72%	1.43%	2.77%	4.49%	6.14%	7.71%	10.15%	13.26%	17.84%	22.43%	26.03%	
Efekti	1,103	4,698	9,585	-31,035	-67,388	-2,471	609	89,270	63,545	21,059	324,454	95,107	0	508,536
Regulatorni kapital														3,276,278
Total efekti/Regulatorni kapital (max 20%)														15.52%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u ooo RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**4.4. Tržišni rizik (nastavak)***Reforma LIBOR stopa*

U skladu sa sprovođenjem daljih aktivnosti vezanih za reformu LIBOR stopa, definisanih kroz Uredbu Evropske Unije broj 2016/1011, Evropski Parlament je tokom 2021. godine doneo dve nove Uredbe kojima se propisuju zamenske stope za CHF LIBOR i EONIA stope. Uredbom EU 2021/1847 od 14. oktobra 2021. godine, CHF LIBOR stope, ročnosti 1,3,6 i 12 meseci se zamenjuju SARON složenom stopom (compounded rates) odgovarajuće ročnosti uz dodavanje fiksnih vrednosti za prilagodjavanje stope (Spread Adjustment Value). Uredbom EU 2021/1848 od 21. oktobra 2021. godine, stopa EONIA se zamenjuje stopom ESTR, takodje uz dodavanje fiksnih vrednosti za prilagodjavanje stope (Spread Adjustment Value).

Kako je Banka u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima iz 2019-te godine, većinu kredita prethodno indeksiranih u švajcarskim francima konvertovala u dug indeksiran u evrima, trenutna izloženost Banke kamatnim stopama vezanih za švajcarski franak može se tretirati kao zanemarljiva u smislu njene materijalnosti. Banka nije ugovarala kamatne stope na kredite klijentima koji bi bili bazirani na EONIA kamatnoj stopi. Takodje, Banka u kamatnoj strukturi depozita nema depozite klijenata sa ugovorenom varijabilnom kamatnom stopom u valutama CHF ili EUR, shodno čemu nije izložena riziku koji može proisteći iz zamene LIBOR stopa novim kamatnim stopama.

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Upravljanje deviznim rizikom bazira se na propisanoj metodologiji Narodne banke Srbije. Banka kreira deviznu poziciju u svim slučajevima kada obavlja transakcije iskazane u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom, što uključuje sledeće transakcije:

- Plasiranje i otplata kredita klijentima u stranoj valuti ili dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- Formiranje izvora sredstava od klijenata u stranoj valuti ili u dinarima sa indeksiranom deviznom klauzulom
- Obavljanje deviznog (FX) trgovanja za račun Banke i FX trgovanja sa klijentima
- Formiranje drugih potraživanja i obaveza u stranoj valuti po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti

Duga/kratka devizna pozicija predstavlja zbir svih neto dugih/kratkih pozicija u pojedinačnim valutama. Veća absolutna vrednost od navedenih pozicija predstavlja ukupnu neto otvorenu deviznu poziciju. Maksimalni regulatorno dozvoljeni pokazatelj deviznog rizika Banke iznosi 20% kapitala Banke na dnevnom nivou.

Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa propisanim limitima od strane Narodne banke Srbije, ali i sa interno propisanim limitima. Banka ima aktivan pristup u upravljaju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije primenom valutnih swapova i pridržavanjem ograničenja rizika propisanim od strane NBS kao i ograničenjima sadržanim u internim aktima usvojenim od strane rukovodstva.

Tabela u daljem tekstu prikazuje sumiranu izloženost deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. U tabelu su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima po valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Na dan 31.12.2022. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	26,878	1,100,567	4,293	253	1,131,991	1,024,094	2,156,085
Hartije od vrednosti	144,445	501,688	-	-	646,133	3,014,146	3,660,279
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,476,016	54,146	-	11,937	1,542,099	-	1,542,099
Kredit i potraživanja od komitenata	293	4,711,727	6,279	-	4,718,298	2,241,761	6,960,059
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	1,705	-	-	1,705	18,864	20,569
Ukupno aktiva	1,647,631	6,369,833	10,572	12,190	8,040,226	6,298,864	14,339,090
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	248,185	-	-	248,185	9,924	258,109
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	1,588,062	6,473,764	14,593	63,625	8,140,044	4,176,940	12,316,984
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	882	48,106	1,247	68	50,302	138,025	188,328
Ukupne obaveze	1,588,944	6,770,054	15,840	63,692	8,438,531	4,324,890	12,763,421
Neto devizna pozicija	58,687	(400,221)	(5,268)	(51,502)	(398,305)	1,973,975	1,575,669

Na dan 31.12.2021. godine	USD	EUR	CHF	Ostale valute	Ukupno	RSD	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,099	1,215,781	12,442	217	1,236,540	862,051	2,098,591
Hartije od vrednosti	158,815	541,462	-	-	700,278	3,414,950	4,115,227
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	15,105	407,826	28,951	8,769	460,650	-	460,650
Kredit i potraživanja od komitenata	276	4,770,497	6,378	-	4,777,151	4,135,078	8,912,229
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	1,888	-	-	1,888	11,626	13,514
Ukupno aktiva	182,295	6,937,454	47,771	8,985	7,176,506	8,423,705	15,600,212
OBAVEZE							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	103,930	715,874	-	-	819,804	513,965	1,333,769
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	50,913	6,885,991	46,910	1,208	6,985,022	4,805,431	11,790,453
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	819	58,767	1,188	68	60,843	108,090	168,932
Ukupne obaveze	155,662	7,660,632	48,098	1,277	7,865,669	5,427,485	13,293,154
Neto devizna pozicija	26,633	(723,178)	(327)	7,709	(689,163)	2,996,220	2,307,057

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.4. Tržišni rizik (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Uticaj pada deviznog kursa na neto rezultat Banke:

	Stanje otvorene devizne pozicije		Efekat depresijacije RSD za 10%	
	dec.2022.	dec.2021.	dec.2022.	dec.2021.
EUR	(400,221)	(723,178)	(34,019)	(61,470)
CHF	(5,268)	(327)	(448)	(28)
USD	58,687	(26,633)	4,988	2,264
Ostale valute (duga poz.)	1,757	7,937	149	675
Ostale valute (kratka poz.)	65,417	229	5,560	19

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima jeste iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti približno je jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i sredstva i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope. Za ostala sredstva i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine diskontuju se do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- Nivo 2: Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benchmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka koristi tržišno prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata. Hartije od vrednosti Ministarstva finansija Republike Srbije denominovane u domaćoj i stranoj valuti revalorizuju se prema preovlađujućoj ceni na sekundarnom tržištu.

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

31.decembar 2022. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat		3,660,279		3,660,279
Ukupno	-	3,660,279	-	3,660,279

31.decembar 2021. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz ostali rezultat		4,115,227		4,115,227
Ukupno	-	4,115,227	-	4,115,227

Tokom 2022. i 2021. godine nije bilo promena nivoa niti reklasifikacija između nivoa fer vrednovanja.

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu merena po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska (monetarna) aktiva	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,156,085	2,156,085	2,098,591	2,098,591
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,542,099	1,542,099	460,650	460,650
Kredit i potraživanja od komitenata	6,960,059	6,488,779	8,912,229	8,656,095
Ostala sredstva	608,851	608,851	370,633	370,633
Ukupno	11,267,094	10,795,814	11,842,103	11,585,969
Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	258,109	257,659	1,333,769	1,325,432
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	12,316,984	11,959,574	11,790,412	11,709,199
Ostale obaveze	188,328	188,328	168,932	168,932
Ukupno	12,763,421	12,405,561	13,293,113	13,203,563

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

31. decembar 2022. godine	Fer vrednost			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,156,085	-	-	2,156,085
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1,542,099	1,542,099
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	6,488,779	6,488,779
Ostala sredstva	-	-	608,851	608,851
Ukupno	2,156,085	-	8,639,729	10,795,814
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	257,659	257,659
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	11,959,574	11,959,574
Ostale obaveze	-	-	188,328	188,328
Ukupno	-	-	12,405,561	12,405,561

31. decembar 2021. godine	Fer vrednost			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,098,591	-	-	2,098,591
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	460,650	460,650
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	8,656,095	8,656,095
Ostala sredstva	-	-	370,633	370,633
Ukupno	2,098,591	-	9,487,378	11,585,969
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	1,325,432	1,325,432
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	11,709,199	11,709,199
Ostale obaveze	-	-	168,932	168,932
Ukupno	-	-	13,203,563	13,203,563

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koje su likvidne ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje korišćenjem tržišnih kamatnih stopa uvećanih za tekući kreditni rizik. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

4.6. Rizici izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica

Izloženost Banke prema jednom licu predstavlja ukupan iznos potraživanja i vanbilansnih stavki koje se odnose na to lice ili grupu povezanih lica (kreditni, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti, vlasnički ulogi i učešća, izdate garancije i avali i sl.).

Rizik izloženosti, odnosno koncentracija izloženosti, predstavlja izloženost plasmana Banke prema:

- jednom licu ili prema grupi povezanih lica (dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu učešća),
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih tako da se pogoršanjem ili poboljšanjem finansijskog položaja jednog pogoršava ili poboljšava finansijski položaj drugog,
- fizičko lice punomoćnik pravnog lica,
- dva ili više pravnih ili fizičkih lica povezanih na osnovu članstva u organima upravljanja pravnih lica, uključujući istu vrstu povezanosti i članova porodica tih lica,
- članovi porodica fizičkog lica koji su članovi organa upravljanja jednog pravnog lica istovremeno i članovi organa upravljanja drugog pravnog lica,
- prema licu povezanom sa Bankom (članovi bankarske grupe u kojoj je Banka; članovi organa upravljanja Bankom i bankarskom grupom kao i članovi njihovih porodica; lica sa učešćem u Banci, ili bankarskoj grupi, kao i članovi njihovih porodica; pravna lica u kojima sva napred navedena lica imaju kontrolno učešće)

Osnovni cilj upravljanja rizikom izloženosti je eliminacija rizične izloženosti aktive Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa Bankom. Ovaj cilj ostvariv je strogim pridržavanjem i korišćenjem kreditne politike Banke u domenu prijema i odobravanja zahteva klijenata radi identifikacije povezanih lica i praćenja limita izloženosti Banke prema njima.

Izloženost Banke

- ✓ Velika izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica je izloženost koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke,
- ✓ Prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

Zbir svih velikih izloženosti Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke..Banka je usvojila limite definisane od strane NBS u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.7. Rizici ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva

Rizik ulaganja Banke predstavlja rizik ulaganja Banke u jedno pravno / fizičko lice koje nije lice u finansijskom sektoru, kao i ulaganja Banke u osnovna sredstva.

Upravljanje ovim rizikom podrazumeva merenje, praćenje i kontrolu:

1. iznosa ulaganja Banke (Banka stiče pravo na udeo ili akcije) u bilo koje pravno / fizičko lice izvan finansijskog sektora koje ne može biti veće od 10% kapitala Banke,
2. iznosa ulaganja Banke u sopstvena osnovna sredstva,
3. iznosa ukupnog ulaganja Banke (zbir ulaganja pod 1. i 2.) koja ne mogu biti veća od 60% kapitala Banke,
4. kvartalno izveštavanje Upravnog odbora Banke o kretanju pokazatelja od 1 – 3,
5. predlog korektivnih mera Upravnog odbora Banke u cilju održavanja rizika ulaganja u propisanim okvirima.

Limiti ulaganja Banke:

- Plasmani Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru, ne sme preći 10% kapitala Banke; Limit se odnosi na ulaganje na osnovu koga Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru
- Ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke mogu iznositi maksimalno 60% kapitala Banke.

Banka je usvojila limite definisane od strane NBS u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima i posluje u skladu s njima.

4.8. Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena

Rizik vezan za zemlju porekla pravnog / fizičkog lica kome je Banka izložena (u daljem tekstu: rizik zemlje je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati svoja potraživanja od pravnog / fizičkog lica koja potiču van naše zemlje, iz razloga koji su posledica politički, ekonomskih ili socijalnih prilika u toj zemlji.

Razlozi koji dovode do pojave izloženosti neke zemlje riziku su:

- politički razlozi - značajne političke promene u okviru neke zemlje zbog kojih je određeni dužnik sprečen da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci (promene vlade i značajne promene zvanične politike u zemlji, politički neredi, ratovi, katastrofe itd.),
- ekonomski razlozi - izrazito nepovoljna privredna kretanja u okviru neke zemlje zbog kojih je dovedeno u pitanje ili sasvim onemogućeno servisiranje spoljnih dugova.

Rizik zemlje se manifestuje kroz:

- rizik neplaćanja koji obuhvata slučajeve u kojima zbog političkih i ekonomskih razloga dužnik nije u mogućnosti da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci.
- rizik transfera koji predstavlja verovatnoću da solventan dužnik iz neke zemlje nije u mogućnosti da dug otplati Banci u odgovarajućoj valuti usled određenih poremaćaja u toj zemlji.
- rizik garancija - koji nastaje zbog izdate garancije licu van teritorije naše zemlje za plaćanje u trećoj zemlji.

Osnovni cilj upravljanja rizikom zemlje je zaštita kompletnog portfolija Banke od mogućnosti pojave rizičnih i nenaplativih potraživanja, a koja potiču od dužnika iz rizičnih zemalja

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.9. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke)

Operativni rizik se definiše kao rizik negativnih efekata na finansijske rezultate i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, protivpravnih radnji, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih spoljnih događaja.

Banka je uspostavila sistem procedura i metodologija za identifikovanje, procenu, kontrolu i upravljanje operativnim rizicima kojima je izložena u svom poslovanju.

Osnovni metod za identifikaciju i procenu operativnih rizika je RCSA – proces samoprocene rizika i kontrola kojim se obuhvataju svi procesi i aktivnosti u Banci. Uzimajući u obzir učestalost i uticaj potencijalnih događaja, kao i uspostavljene kontrole, vlasnici rizika na skali od A-D procenjuju nivo rizika.

Događaji iz operativnog rizika se evidentiraju u bazi gubitaka, i to prema:

- poslovnoj liniji
- uzroku događaja
- tipu događaja
- vrsti gubitka

U bazi događaja, dominiraju potencijalni gubici iz sudskih sporova protiv Banke. U skladu sa tim, Banka je preduzela odgovarajuće mere i obezbedila sredstva za pokriće gubitaka iz pravnog rizika. Analiza izloženosti operativnim rizicima je zastupljena i kroz uvođenje novih usluga i proizvoda, i novih aktivnosti u Banci kao što su implementacija usluga mobilnog bankarstva, implementacija novog AML softvera, uključivanje u sistem elektronskih faktura, regionalni devizni kliring, implementacija novih ATM uređaja kao i razmatranje novih aktivnosti kako bi Banka postigla nivo neophodne digitalizacije.

Banka koristi Ključne indikatore rizika (u nastavku: KRI) kao sredstvo procene, praćenja i kontrole operativnog rizika, kao preventivni mehanizam za sprečavanje gubitka po osnovu operativnog rizika koji se koristi u procesu donošenja odluka za poboljšavanje performansi poslovnih procesa i efikasnosti kontrola. Ključni indikatori pružaju informaciju o promenama izloženosti operativnom riziku i predstavljaju mehanizam za proaktivno reagovanje na te promene. Tokom 2022. godine nije bilo prekoračenja definisanih nivoa izloženosti.

Ceo okvir operativnog rizika je zasnovan na uspostavljenim limitima za operativne rizike koji se baziraju na praćenju nivoa ukupnih događaja operativnog rizika u odnosu na minimalni kapitalni zahtev, kao i nivo najvećeg pojedinačnog događaja u odnosu na kapitalni zahtev za operativne rizike. U okviru limita se prati i adekvatnost kapitalnog zahteva obračunat u skladu sa BIA pristupom, kao odnos kapitalnog zahteva za operativni rizik i kapitala Banke, odnosno kapitalnog zahteva za kreditne rizike.

Informacioni rizici

Proces upravljanja rizicima IKT sistema uspostavlja se u okviru sveobuhvatnog upravljanja rizicima u Banci. IT rizici se klasifikuju kao operativni rizici i definišu se kao mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital, ostvarivanje poslovnih ciljeva, poslovanje u skladu s propisima i reputaciju Banke usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili druge slabosti u tom sistemu koja negativno utiče na njegovu funkcionalnost ili bezbednost, odnosno ugrožava kontinuitet poslovanja Banke.

Sistem informacionih i komunikacionih tehnologija (IKT sistem) Banke je uspostavljen kao integralno rešenje sa tendencijom da podrži sve poslovne procese koji se u Banci odvijaju. IKT sistem je tehnološko-organizaciona celina koja obuhvata: a) elektronske komunikacione mreže u smislu zakona koji uređuje elektronske komunikacije; b) uređaje ili grupe međusobno povezanih uređaja takvih da se u okviru uređaja, odnosno u okviru barem jednog iz grupe uređaja vrši automatska obrada podataka korišćenjem računarskog programa; c) podatke koji se vode, čuvaju, obrađuju, pretražuju ili prenose pomoću sredstava pomenutih pod (a) i (b) a u svrhu njihovog rada, upotrebe, zaštite ili održavanja; d) organizacionu strukturu putem koje se upravlja ovim sistemom. e) sve tipove sistemskog i aplikativnog softvera i softverske razvojne alate.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.9. Operativni rizik (uključujući i pravni rizik kao i rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim i drugim tehnologijama značajnim za poslovanje Banke) (nastavak)

Informacioni rizici (nastavak)

Korisnici IKT sistema su sva lica koja su ovlašćena da koriste IKT sistem (zaposleni u Banci, zaposleni kod pružaoca usluga koji pristupaju IKT sistemu Banke, klijenti Banke koji IKT sistemu Banke pristupaju preko elektronskih interaktivnih komunikacionih kanala i dr). Formalno su uspostavljene odgovornosti u smislu upravljanja i praćenja rada sistema, kao i izveštavanja rukovodstva Banke o stanju, performansama, bezbednosti i eventualnim problemima u funkcionisanju IS

Upravljanje rizicima IKT sistema uspostavljeno je i kroz interna akta Banke, politike i procedure vezane za razvoj i održavanje IKT sistema, njegovo upravljanje, korišćenje, zaštitu i praćenje. Obuhvaćene su i aktivnosti koje se odnose na angažovanje trećih lica povezanih sa IKT sistemom Banke.

Procena rizika IKT sistema obezbeđuje strukturnu kvalitativnu procenu operativnog okruženja. To se odnosi na osetljivost, pretnje, ranjivosti, rizik i zaštitu. Procena se uzima u obzir kod donošenja odluka o uspostavljanju troškovno efikasnih mera zaštite za ublažavanje pretnji i zloupotreba ranjivosti.

Procena rizika IKT sistema se vrši korišćenjem metodologije na bazi identifikovanih sredstava kroz tabelarni prikaz identifikovanih rizika (incidentnih scenarija da potencijalna pretnji iskoristi ranjivost). Kako je moguć različit uticaj rizika na poverljivost, integritet i dostupnost, ova metodologija podrazumeva izračunavanje jedinstvenog uticaja na sredstvo uzimajući u obzir sva tri faktora.

Banka poseduje registar informacionih dobara, definisani su vlasnici, korisnici, kako i klasifikacija informacionih dobara prema njihovoj važnosti za poslovanje, odnosno stepenu osetljivosti i kritičnosti, uzimajući u obzir moguće posledice narušavanja poverljivosti.

Bezbednost informacionog sistema Banke organizovana je na nekoliko nivoa. Prvi nivo bezbednosti je fizička bezbednost koja se odnosi na kontrolu pristupa objektima Banke, kao i kontrolu pristupa centralnim lokacijama. Drugi nivo je logička bezbednost na nivou operativnih sistema, računarske mreže i mrežnih komponenti, dok je treći nivo logička kontrola pristupa aplikativnim rešenjima i bazama podataka. Takođe, bezbednost podataka se obezbeđuje dodatnim aktivnostima kao što su formiranje redovnih kopija podataka sa sistema i postojanje plana za nastavak poslovanja usled neželjenih događaja i rezervne lokacije Banke. Banka vrši redovna testiranja BCP i DR lokacije.

Okvirom za upravljanje informacionom bezbednošću su utvrđene i uređene mere zaštite, osnovni principi, način i procedure postizanja i održavanja adekvatnog nivoa bezbednosti, kao i ovlašćenja i odgovornosti, poštujući principe međunarodno priznatih standarda i preporuka dobre prakse kao što su standardi serije ISO/IEC 27000 za informacionu bezbednost, ISO/ISC 20000 i ITIL za upravljanje IT servisima kao i COBIT kao okvir za korporativno upravljanje i menadžment IT-a, a u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbednosti, pratećim Uredbama Zakona i Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije.

Politikom informacione bezbednosti i zaštite u sistemu za upravljanje bezbednošću informacija definisani su ciljevi kako bi se:

- obezbedila poverljivost, integritet, raspoloživost, autentičnost, dokazivost, neporecivost i pouzdanost u informacionom sistemu,
- osigurao kontinuitet kritičnih poslovnih procesa,
- preventivnim delovanjem smanjio potencijalni uticaj incidenta na bezbednost i rizik od materijalne i nematerijalne štete.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.10. Upravljanje rizikom kapitala**

Prilikom upravljanja kapitalom Banka ima za cilj da zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedila profit, a ostalim interesnim stranama povoljnosti, kao i da očuva optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala, Banka može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, izda nove akcije ili deo obaveza konvertuje u subordinirane obaveze.

U skladu sa propisima Narodne banke Srbije od Banke se zahteva:

- da održava propisani minimalni novčani deo kapitala u iznosu od EUR 10 miliona u dinarskoj protivvrednosti izračunatoj po srednjem kursu NBS;
- da održava koeficijent adekvatnosti kapitala u odnosu na rizičnu aktivu najmanje 8%.

Sektor finansijske kontrole Banke vrši kontrolu kapitala na osnovu koeficijenta adekvatnosti kapitala i na kraju 2022. godine je iznosio:

	31.12.2022.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	5.671.608
Emisiona premija	2.877.486
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	151.672
Gubici iz ranijih godina	(5.604.554)
Gubitak tekuće godine	-
Nematerijalna ulaganja	(46.764)
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala (dodatna prilagođavanja vrednosti)	(3.782)
Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobiti/(gubici)	96.242
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika), uz punu primenu tačke 13. Pod 13) Odluke o adekvatnosti kapitala	(4.641)
Osnovni akcijski kapital	3.137.267
Dodatni osnovni kapital	-
<i>Osnovni kapital</i>	3.137.267
<i>Dopunski kapital</i>	-
Ukupan kapital, stanje na dan 31. decembar	3.137.267
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, stanje na dan 31. decembra	37,95%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****4.10. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)**

Na kraju 2021. godine, pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio kao u nastavku:

	<u>31.12.2021.</u>
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	5.671.608
Emisiona premija	2.877.486
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	151.672
Gubici iz ranijih godina	(5.634.130)
Gubitak tekuće godine	-
Nematerijalna ulaganja	(43.759)
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala (dodatna prilagođavanja vrednosti)	(4.226)
Revalorizacije rezerve i ostali nerealizovani dobiti/(gubici)	260.180
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika), uz punu primenu tačke 13. Pod 13) Odluke o adekvatnosti kapitala	<u>(4.296)</u>
Osnovni akcijski kapital	<u>3.274.535</u>
Dodatni osnovni kapital	<u>-</u>
<i>Osnovni kapital</i>	<u>3.274.535</u>
<i>Dopunski kapital</i>	<u>-</u>
Ukupan kapital, stanje na dan 31. decembar	<u>3.274.535</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala, stanje na dan 31. decembra	32,79%

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Banka vrši procene i pretpostavke koje utiču na iznose sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima za sledeću finansijsku godinu. Procene i mišljenja se neprekidno evaluiraju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koja se smatra da su razumna u datim okolnostima.

Pogoršanje uslova poslovanja dužnika može uticati na tokove gotovine planirane od strane Rukovodstva kao i na našu procenu umanjenja vrednosti finansijskih i nefinansijskih sredstava u meri u kojoj su informacije bile dostupne, Rukovodstvo je pravilno iskazalo revidirane procene očekivanih budućih tokova gotovine u procenama umanjenja vrednosti.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda.

Oblasti kod kojih je stepen procenjivanja najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Banke opisane su u nastavku.

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava

Gubici zbog umanjenja vrednosti kredita

Model očekivanog kreditnog gubitka je baziran na prosuđivanju jer se zahteva procena značajnog povećanja kreditnog rizika i merenje očekivanih gubitaka bez nekih detaljnijih smernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, banka je odredila specifična pravila za procenu koja obuhvataju kvantitativne i kvalitativne kriterijume. Merenje očekivanog kreditnog gubitka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijske podatke o verovatnoći default-a i stopama gubitka, njihovoj ekstrapolaciji u slučaju kada ne postoji dovoljno podataka, individualne procene novčanih tokova prilagođenih kreditnim gubicima i verovatnoće ostvarenja scenarija uključujući forward-looking informacije.

Sledeće komponente imaju glavni uticaj na očekivane kreditne gubitke:

- određivanje nivoa procene očekivanog kreditnog gubitka na pojedinačnoj ili na kolektivnoj osnovi;
- definicija neizvršenja obaveza koju primenjuje Banka;
- razvoj i primena internih modela ocenjivanja kredita, koji PD dodeljuju pojedinačnim klasama kreditnog rizika;
- razvoj i primena internih modela korišćenih za procenu izloženosti pri neizvršenju obaveza („EAD“) za finansijske instrumente i preuzete kreditne obaveze;
- procena gubitka zbog neizvršenja obaveza („LGD“), uključujući prosuđivanja učinjena u proceni kolaterala;
- kriterijumi za procenu da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika;
- izbor budućih makroekonomskih scenarija i ponderisanja njihovih verovatnoća.

Detaljna obelodanjivanja identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu i individualnu procenu, tehnike predviđanja koje se koriste za merenje očekivanog gubitka i definicije defaulta, i ostali aspekti procene kreditnog rizika su dati u Napomeni 4.3.

Gubici usled ispravke vrednosti za pojedinačno značajne plasmane bazirani su na proceni diskontovanih budućih novčanih tokova pojedinačnih plasmana, imajući u vidu otplate i realizaciju bilo kojih sredstava koja služe kao kolaterali tih plasmana. Porast ili smanjenje od 10% ostvarenih gubitaka u poređenju sa procenjenim budućim diskontovanim novčanim tokovima pojedinačno značajnih plasmana, koji bi mogli da nastanu usled razlika u iznosima i vremenskim rasporedima novčanih tokova, rezultirali bi u porastu ili smanjenju ispravke vrednosti u iznosu od RSD 60.830 hiljada (2021: RSD 45.265 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Banka je za merenje očekivanih kreditnih gubitaka koristila projektovane informacije (forward looking). Najznačajnije projektovane pretpostavke za budućnost koje su u korelaciji sa nivoom očekivanih kreditnih gubitaka i njihovim dodeljenim ponderima bile su sledeće na dan 31. decembra 2022.

Za forward looking PD je korišćen ARDL model (autoregresivni model distributivne docnje, autoregressive distributed lag). Model uzima u obzir predikcije najprestižnijih institucija kao što su Evropska Centralna Banka, Međunarodni monetarni fond, itd, za procenu makroekonomskih varijabli koje ulaze u model. Ove predikcije su osnova za prvi scenario. Drugi scenario predstavlja pesimističan scenario koji stresira vrednosti iz prvog scenarija i pogoršava makroekonomske predikcije, dok treći scenario predstavlja optimističan scenario i u manjoj meri poboljšava procene makroekonomskih varijabli. Sve varijable u modelima su izabrane na osnovu njihove ekonomska značajnosti (uzimajući u obzir odgovarajuću ekonomsku literaturu), kao i na osnovu njihove statističke značajnosti u modelu.

Potrošački i keš krediti

U regresiju za Potrošačke i keš kredite su uključene makroekonomske varijable: 6m Belibor, realne dinarske zarade, promet u trgovini na malo i interakcija režima visoke inflacije i šestomesečnog belibora.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
6m Belibor, realne dinarske zarade, promet u trgovini na malo i interakcija režima visoke inflacije i šestomesečnog belibora	Polazni	25%	0.94%	0.55%
	Pesimističan	50%	0.94%	1.15%
	Optimističan	25%	0.94%	0.52%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Kreditne kartice

U regresiju za Kreditne kartice su uključene makroekonomske varijable: industrijska proizvodnja prerađivačke industrije, realne dinarske zarade i 6m Belibor.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
industrijska proizvodnja prerađivačke industrije, realne dinarske zarade i 6m Belibor	Polazni	25%	0.24%	0.43%
	Pesimističan	50%	0.24%	0.95%
	Optimističan	25%	0.24%	0.37%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a

Preduzetnici

U regresiju za Preduzetnike su uključene makroekonomske varijable: 6m Euribor i učešće uvoza roba i usluga u BDP-u.

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
učešće uvoza roba i usluga u BDP;	Polazni	25%	0.10%	1.08%
	Pesimističan	50%	0.10%	2.48%
	Optimističan	25%	0.10%	0.97%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Pravna lica

U regresiju za pravna lica su uključene makroekonomske varijable: 6m Euribor, efektivni realni devizni kurs i agregatni krediti privredi u % BDP-a .

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
6m Euribor, efektivni realni devizni kurs i agregatni krediti privredi u % BDP-a	Polazni	25%	2.81%	0.88%
	Pesimističan	50%	2.81%	1.93%
	Optimističan	25%	2.81%	0.84%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Stambeni krediti

U regresiju za pravna lica su uključene makroekonomske varijable: Promena nominalnog deviznog kursa prema euru, nominalne dinarske zarade, šestomesečni Euribor i interakcija režima visoke inflacije i sopstvene docnje

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
Promena nominalnog deviznog kursa prema euru, nominalne dinarske zarade, šestomesečni Euribor i interakcija režima visoke inflacije i sopstvene docnje	Polazni	25%	2.81%	0.88%
	Pesimističan	50%	2.81%	1.93%
	Optimističan	25%	2.81%	0.84%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Prekoračenja

U regresiju za pravna lica su uključene makroekonomske varijable: realne dinarske zarade, šestomesečni Belibor i indikator potrošačkog poverenja (consumer sentiment indicator)

Varijable	Scenario	Dodeljeni ponder	Ostvaren DR 2022.	Projektovan PD 2023.
realne dinarske zarade, šestomesečni Belibor i indikator potrošačkog poverenja (consumer sentiment indicator)	Polazni	25%	0.22%	0.39%
	Pesimističan	50%	0.22%	0.87%
	Optimističan	25%	0.22%	0.26%

U tabeli su prikazane ponderisane vrednosti projektovanog PD-a.

Banka je na osnovu ovih scenarija sa definisanim ponderima izračunala Z-shift za svaku homogenu grupu što je dovelo do porasta očekivanih kreditnih gubitaka za RSD 33.292 hiljada.

Značajan porast kreditnih rizika (SICR)

Kako bi se utvrdilo da li je došlo do značajnog porasta kreditnih rizika, Banka upoređuje rizik neizvršenja obaveza koji nastaje tokom trajanja finansijskog instrumenta na kraju izveštajnog perioda, a sa rizikom neizvršenja obaveza na dan inicijalnog priznavanja.

Ukoliko se 10% kredita i plasmana komitentima klasifikovanih u nivo 1 na dan 31. decembar 2022. godine meri primenom životnog veka trajanja ECL (za nivo 2), očekivani gubitak od obezvređenja kredita bi bio veći za RSD 4.070 hiljada (31. decembar 2021. godine: veći za RSD 5.765 hiljada).

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Procena poslovnog modela

Poslovni model određuje klasifikaciju finansijskih sredstava. Rukovodstvo vrši prosuđivanje prilikom utvrđivanja nivoa agregacije i portfolija finansijskih instrumenata prilikom procene poslovnog modela. Kada vrši procenu prodajnih transakcija, Banka uzima u obzir njihovu istorijsku učestalost, trenutak i vrednost, razloge prodaje i očekivanja u smislu budućih prodajnih aktivnosti. Za prodajne transakcije čiji je cilj minimizovanje potencijalnih gubitaka usled slabljenja kreditne sposobnosti se smatra da su u skladu sa poslovnim modelom „držanje sredstava za naplatu“. Ostale transakcije prodaje pre dospeća, koje se ne odnose na aktivnosti upravljanja kreditnim rizicima takođe odgovaraju poslovnom modelu „držanje sredstava za naplatu“, pod uslovom da one nisu česte i da nemaju značajnu vrednost, i pojedinačno i zbirno. Banka procenjuje značaj prodajnih transakcija poređenjem vrednosti prodajnih transakcija i vrednosti portfolija, imajući u vidu procenu poslovnog modela tokom prosečne dužine trajanja portfolija. Pored toga, prodaja finansijskog sredstva se očekuje samo u slučaju scenarija iz stres testova, ili kao reakcija na izolovani slučaj na koji Banka ne može da utiče, koji se ne ponavlja, koji Banka nije mogla predvideti i koji se u smislu cilja poslovnog modela smatra slučajnim, pa kao takav ne utiče na klasifikaciju konkretnog finansijskog sredstva.

Poslovni model „držanja sredstava za naplatu i prodaju“ znači da se sredstva drže radi prikupljanja novčanih tokova, ali i prodaja takođe čini sastavni deo ostvarenja cilja poslovnog modela, kao na primer, upravljanje potrebama u smislu likvidnih sredstava, ostvarenje određenog prinosa ili usklađivanje ročnosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza iz kojih se ta sredstva finansiraju.

Rezidualna kategorija uključuje one portfolije finansijskih sredstava kojima se upravlja u cilju ostvarenja novčanih tokova prevashodno prodajom, npr. kada se uočava šablon trgovanja. Prikupljanje ugovornih novčanih tokova je sporadičan u ovom poslovnom modelu.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Procena da li su novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamate (SPPI)

Utvrđivanje da li su novčani tokovi koji se odnose na finansijsko sredstvo isključivo plaćanja glavnice i kamate zahteva prosuđivanje.

Banka je identifikovala i razmatrala ugovorne uslove kojima se menja vreme i iznos ugovornih novčanih tokova. Kriterijum SPPI je ispunjen ako je po kreditu omogućeno ranije izmirenje i prevremena otplata iznosa koji u značajnoj meri predstavlja glavnice i pripisanu kamatu plus razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka. Glavnica finansijskog sredstva je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju umanjena za naknadu za otplate glavnice, tj. rate umanjene za kamatu utvrđenu primenom metoda efektivne kamatne stope. Izuzetak od ovog principa je taj što standard takođe dozvoljava instrumente sa osobinama prevremene otplate, koji zadovoljavaju sledeće uslove kako bi ispunili SPPI: (i) sredstvo realizovano uz premiju ili diskont, (ii) iznos prevremene otplate predstavlja ugovornu nominalnu vrednost i pripisanu kamatu, kao i razumnu dodatnu naknadu za raskid ugovora pre njegovog isteka, i (iii) fer vrednost odredbe prevremene otplate nije od materijalnog značaja pri inicijalnom priznavanju.

Kreditni Banke uključuju klauzule o unakrsnoj prodaji koje predstavljaju smanjenje kamatne stope, kada klijent zaključi druge ugovore sa Bankom ili ispuni određene kriterijume, npr. održava minimalan nivo platnog prometa po tekućem računu u Banci. Novčani tokovi su SPPI ukoliko te klauzule neznatno smanjuju ukupnu profitnu maržu Banke po datom instrumentu, pri čemu nema drugih osobina koje su u neskladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom.

Banka je razmatrala primere iz standarda i zaključila da karakteristike koje proističu samo iz zakonskih propisa, a nisu deo ugovora, tj. ukoliko je došlo do promene propisa, više neće važiti, pa nisu od značaja za procenu da li su novčani tokovi SPPI. Kreditni ugovori Banke dopuštaju korekciju kamatnih stopa u smislu reakcije na makroekonomske i regulatorne promene. Rukovodstvo je vršilo ocenu i procenilo da bi konkurencija u bankarskom sektoru i praktična sposobnost zajmoprimaca da refinansiraju kredite sprečila ponovno utvrđivanje kamatne stope koje su iznad tržišnog nivoa i zato su novčani tokovi procenjeni kao SPPI.

Modifikacija finansijskih sredstava.

Kada se finansijska sredstava ugovorno modifikuju (tj. o njima se ponovo pregovara), Banka procenjuje da li je modifikacija značajna i da li treba da rezultira prestankom priznavanja prvobitnog sredstva i priznavanjem novog sredstva po fer vrednosti. Ova procena se bazira na kvantitativnim i kvalitativnim faktorima opisanim u relevantnoj računovodstvenoj politici; kvalitativni faktori iziskuju značajno prosuđivanje. Naročito, Banka vrši ocenu prilikom donošenja odluke o umanjenju za kreditne gubitke po kreditima o čijim se uslovima ponovo pregovaralo, tj. da li iste više ne treba priznavati i da li novopriznate kredite treba smatrati obezvređenim pri inicijalnom priznavanju. Procena prestanka priznavanja zavisi od toga da li se rizici i koristi, tj. varijabilnost očekivanih (a ne ugovornih) novčanih tokova, menjaju usled tih modifikacija. Rukovodstvo je utvrdilo da se rizici i koristi nisu promenile usled modifikovanja tih kredita i suštinski zbog tih modifikacija ti krediti niti su prestali da budu priznati niti su reklasifikovani iz faze umanjnih za kreditne gubitke.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(a) Klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Politika otpisa

Finansijska imovina se otpisuje, u celini ili delimično, kada je Banka iscrpela sve napore za praktični oporavak i zaključila da nema razumnih očekivanja oporavka. Određivanje novčanih tokova za koje ne postoji razumno očekivanje oporavka zahteva procenu. Rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće pokazatelje da ne postoji razumno očekivanje oporavka:

- Odlukom Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke propisano je da je Banka dužna da izvrši računovodstveni otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti i to tako što će se izvršiti prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Shodno navedenoj odluci, banka je obavezna da izvrši računovodstveni otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Kod ovih plasmana evidentno je da postoji jako mala mogućnost naplate ili uopšte ne postoji izvor naplate potraživanja. Mogućnost naplate se ocenjuje na osnovu statusa postupaka koji se vode protiv klijenta i ostalih učesnika u plasmanu.
- U skladu s važećim procedurama u oblasti naplate i međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, banka može da izvrši delimični otpis potraživanja prenosom nenaplativog dela potraživanja iz bilansa stanja u vanbilansnu evidenciju. Ovim potezom vrši se priznanje delimične nenaplativosti i bilansno potraživanje svodi na iznos očekivane naplate, bez uticaja na pravni položaj banke kao poverioca, s obzirom da potraživanje u celosti ostaje priznato i evidentirano u knjigovodstvu banke (kako u bilansnoj tako i vanbilansnoj evidenciji). Odluka o delimičnom otpisu donosi se u skladu s nadležnostima Odbora za problematične plasmane, a na osnovu analize mogućnosti naplate dobrovoljnim ili prinudnim putem, ranije sprovedenih postupaka, odnosno između vrednosti potraživanja i vrednosti sredstava obezbedjenja, kao i raspoloživih pravnih sredstava u korist Banke. Ukoliko ovi argumenti potvrđuju delimičnu nenaplativost, može se izvršiti otpis dela potraživanja.
- Ako je trošak vođenja postupaka prinudne naplate (posebno sudskih postupaka) veći od iznosa potraživanja, može se izvršiti otpis potraživanja kada se iscrpe ili postanu necelishodni metodi naplate mimo pokretanja sudskih / prinudnih postupaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomeni 4.5 (fer vrednovanje i nivoi FV).

(c) Procena fer vrednosti zgrada i investicijskih nekretnina i sredstava stečenih naplatom

Banka dobija nezavisne procene za svoje investicione nekretnine i sredstva stečena naplatom potraživanja barem jednom godišnje, a za poslovne objekte (klasifikovane kao nekretnine, postrojenja i oprema) najmanje svake četiri godine.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, rukovodstvo ažurira svoju procenu fer vrednosti svake nekretnine, uzimajući u obzir najnovije nezavisne procene. Rukovodstvo utvrđuje vrednost imovine unutar raspona razumnih procena fer vrednosti.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(c) Procena fer vrednosti zgrada i investicijskih nekretnina i sredstava stečenih naplatom (nastavak)

Najbolji dokaz o fer vrednosti su tekuće cene na aktivnom tržištu sličnih nekretnina. Ukoliko informacije o tekućim cenama nisu dostupne, rukovodstvo razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- tekuće cene na aktivnom tržištu za nekretnine različite prirode ili nedavne cene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, prilagođene da odražavaju te razlike,
- projekcije diskontovanog novčanog toka na pouzdanim procenama budućih novčanih tokova,
- predviđanja kapitalizovanih prihoda zasnovanih na procenjenom neto prihodu tržišta nekretnina i stopi kapitalizacije izvedenu iz analize tržišnih dokaza.

(d) Priznavanje odloženih poreskih sredstava

Odložena poreska sredstva predstavljaju porez na dobitak koji se može naplatiti kroz buduća umanjena oporezivog profita. Odložena poreska sredstva se evidentiraju ukoliko je ostvarenje relevantnih poreskih pogodnosti verovatno. Budući oporezivi profit i iznos poreskih pogodnosti koje su verovatne u budućnosti baziraju se na srednjoročnom poslovnom planu koji priprema rukovodstvo, kao i na naknadnoj ekstrapolaciji rezultata istog plana. Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu prenetih poreskih gubitaka.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Određeni broj ovih slučajeva odnosi se na zahteve za osporene klauzule u kreditnim ugovorima, poput onih koji se odnose na naknade za odobravanje kredita i premiju osiguranja koje je Banka naplatila od fizičkih lica kao korisnika kredita. Pri proceni rezervisanja, Banka procenjuje verovatnoću bilo kakvih negativnih ishoda po ovim pitanjima, a za one sa verovatno negativnim ishodom izračunava rezervisanje na osnovu stvarnog zahteva za potraživanje uvećanog za najbolju procenu zatezne kamate i sudskih troškova.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora i eksternih advokata, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za priznavanje rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva ekonomskih resursa veoma mala. Napomena 28 obelodanjuje informacije o potencijalnim obavezama Banke u vezi sa sudskim sporovima i iznosima rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA**

	2022.	2021.
Prihodi od kamata primenon EKS		
Po osnovu kredita	387.461	386.494
Po osnovu depozita	5.012	1.941
Po osnovu HOV i rev.repo transakcija	162.705	139.792
Po osnovu kredita u stranoj valuti	3.657	3.131
Po osnovu depozita u stranoj valuti	20.773	2
Po osnovu HOV u stranoj valuti	15.937	15.598
Po osnovu SWAP transakcija	0	80
Ukupno:	595.545	547.038
Rashodi od kamata		
Po osnovu depozita	51.010	48.267
Po osnovu HOV	31.904	16.955
Po osnovu ostalih obaveza	15.822	1.329
Po osnovu kredita u stranoj valuti	4.867	9.414
Po osnovu depozita u stranoj valuti	59.974	68.916
Po osnovu HOV u stranoj valuti	176	1.777
Po osnovu ostalih obaveza u stranoj valuti	977	1.410
Ukupno:	164.730	148.068
Neto prihodi od kamata	430.815	398.970

Ukupni prihodi i rashodi kamata, prikazani u tabeli, se odnose na finansijska sredstva i obaveze koji se ne vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata po osnovu kredita u dinarima u iznosu od RSD 387.461 hiljada (2021.: RSD 386.494 hiljada), u sebi sadrže i prihode od naplaćene suspendovane kamate u iznosu od RSD 38.539 hiljada (2021.: RSD 33.674 hiljada).

Prihodi po osnovu kamate od HOV u iznosu od RSD 162.705 hiljada (2021.: RSD 139.792 hiljada), u najvećem delu odnose se na prihode po osnovu kamata od državnih obveznica, u iznosu od RSD 162.493 hiljada.

Rashodi kamate po osnovu depozita u dinarima u iznosu od RSD 51.010 hiljada (2021.: RSD 48.267 hiljada), se uglavnom odnose na rashode kamata po kratkoročnim depozitima drugih preduzeća u iznosu od RSD 19.616 hiljada, na rashode kamata na depozite po viđenju stanovništva u iznosu od RSD 9.597 hiljada i na rashode kamate po kratkoročnim depozitima lokalne samouprave u iznosu od RSD 16.380 hiljada.

Rashode kamate po osnovu HOV u dinarima u iznosu od RSD 31.904 hiljada (2021.: RSD 16.955 hiljada) čine rashodi od premije obveznica RS u dinarima, dok rashode kamate po osnovu ostalih obaveza u dinarima u iznosu od RSD 15.822 hiljade (2021.: RSD 1.329 hiljada) čini kamata po osnovu repo kredita u iznosu od RSD 6.467 hiljada i kamata po swop transakcijama u iznosu od RSD 9.332 hiljade.

Rashodi kamate po osnovu depozita u stranoj valuti u iznosu od RSD 59.974 hiljada (2021.: RSD 68.916), u najvećoj meri se odnosi na rashod kamate po osnovu dugoročnih štednih depozita stanovništva na 25 meseci u stranoj valuti u iznosu od RSD 24.104 hiljada, dok se iznos od RSD 18.508 hiljada odnosi na rashode kamata na štedne i druge oročene devizne depozite stanovništva, a iznos od RSD 13.528 hiljada na pasivnu kamatu od stanovništva po avista deviznoj štednji.

Rashodi od kamata po osnovu kredita u stranoj valuti u iznosu od RSD 4.867 hiljada (2021.: RSD 9.414 hiljada), su generisani na osnovicu i po stopama koje su bliže objašnjeni u Napomeni 27.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

Prihodi od kamata	2022	2021
Preduzeća	257.387	253.649
- kamate	241.512	238.134
- naknade	15.875	15.515
Stanovništvo	80.685	84.056
- kamate	80.534	83.865
- naknade	151	191
Strana lica	2.175	1.508
- kamate	2.175	1.508
- naknade	-	-
Narodna banka Srbije	12.517	962
Republika Srbija	178.528	155.127
Preduzetnici	13.312	18.001
- kamate	12.646	16.824
- naknade	689	1.177
Banke i druge finansijske institucije	12.379	61
Stanovništvo naplata suspenzije	5.974	2.684
Preduzeća naplata suspenzije	31.859	30.010
Preduzetnici naplata suspenzije	706	980
Ukupno	595.545	547.038

Rashodi od kamata	2022.	2021.
Preduzeća	22.199	27.427
Stanovništvo	67.899	75.112
Preduzetnici	697	142
Republika Srbija	32.080	18.731
Banke i druge finansijske institucije	15.103	10.061
Javni sektor	17	23
Strana lica	427	708
Narodna banka Srbije	6.467	859
Ostali komitenti	18.863	13.595
Lizing zakupa	977	1.410
Ukupno	164.730	148.068
Dobitak po osnovu kamata	430.815	398.970

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2022.	2021.
Prihodi od naknada i provizija	512.678	135.281
Prihodi od naknada i provizija u stranoj valuti	10.426	7.884
Ukupno:	523.104	143.165
Rashodi naknada i provizija	7.207	7.131
Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	19.065	13.389
Ukupno:	26.272	20.520
Neto prihodi od naknada i provizija:	496.832	122.645

Prihodi od naknada i provizija u dinarima u iznosu od RSD 512.678 hiljada (2021.: RSD 135.281 hiljada) najvećim delom se odnose na naknade od stanovništva za obavljanje menjačkih poslova u iznosu od RSD 196.067 hiljada (2021.: RSD 141 hiljada); naknade po poslovima kupoprodaje deviza od drugih komitenata u iznosu od RSD 185.363 hiljada (2021.: RSD 19.892 hiljada); za bankarske usluge od preduzeća po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 43.323 hiljade (2021.: RSD 39.886 hiljade); naknade za bankarske usluge od preduzeća po avalima, garancijama, pismima o nameri i sl. u iznosu os RSD 29.132 hiljada (2021.: RSD 23.859 hiljada); naknade za bankarske usluge od preduzetnika po poslovima platnog prometa u iznosu od RSD 11.394 hiljada (2021.: RSD 11.787 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	2022.	2021.
Prihodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	13.818	10.064
- platni promet u zemlji (od preduzeća, banaka, stanovništva)	58.451	53.102
- provizije po izdatim garancijama	34.594	29.612
- bankarske usluge	21.435	18.456
- devizni platni promet	8.336	7.489
- ostale naknade i provizije	1.724	1.855
- menjački poslovi	196.195	251
-kupoprodaja deviza	185.363	19.892
-ostalo – prevremena otplata	3.188	2.444
Ukupno prihodi	523.104	143.165
Rashodi od naknada za bankarske usluge		
- po platnim karticama	8.240	6.839
- platni promet u zemlji	5.286	5.055
- devizni platni promet	10.961	6.830
-brokerske usluge	0	111
- ostale naknade i provizije	984	1.038
- menjački poslovi	0	31
-kupoprodaja deviza	801	616
Ukupno rashodi:	26.272	20.520
Neto dobitak po osnovu naknada i provizija	496.832	122.645

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	2022.	2021.
Dobici od prodaje obveznica RS koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	5.565	92.217
Gubici od prodaje obveznica RS koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-
Neto dobitak :	5.565	92.217

9. NETO (GUBITAK) / DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	2022.	2021.
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	3.218
Rashodi po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	(823)
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	-	2.395

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

10. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	2022.	2021.
Pozitivne kursne razlike po osnovu:		
Po deviznim depozitima i kreditima	388.404	21.737
Po deviznim računima	127.091	9.264
Poslova sa derivatima	33.694	3.352
Gotovina i sredstva kod NBS	4.866	3.610
Po poslovima sa platnim karticama	15.832	2.271
Ostalo	1.452.402	141.297
Ugovorena valutna klauzula	8.654	2.698
Po osnovu HOV	29.095	22.270
Ukupno	2.060.038	206.499
Negativne kursne razlike po osnovu:		
Po deviznim depozitima i kreditima	310.051	44.343
Po deviznim računima	178.931	4.902
Poslova sa derivatima	92.602	4.523
Gotovina i sredstva kod NBS	5.671	2.110
Po poslovima sa platnim karticama	14.559	2.098
Ostalo	1.456.863	141.151
Ugovorena valutna klauzula	18.535	2.574
Po osnovu HOV	21.237	9.199
Ukupno	2.098.449	210.900
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	(38.411)	(4.401)

11. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2022.	2021.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	(606.891)	(346.645)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija	458.460	282.766
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	(88.045)	(32.063)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	60.820	21.732
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(488)	(2.331)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	105.490	79.762
Obezbveđenje FS koje se vrednuje kroz OCI	(822)	(4.002)
Ukidanje obezbveđenja FS koje se vrednuje kroz OCI	2.064	3.082
Neto (rashod)/prihod:	(69.412)	2.301

Kretanje na računima ispravke vrednosti bilansne aktive tokom 2022. godine:

	Kreditni komitentima	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2022.	205.826	3.900	6.489	216.215
Reklasifika	(1.071)	1.071	-	-
Nove ispravke vrednosti u toku godine	465.232	19.263	122.397	606.891
Smanjenje ispravke vrednosti	(316.055)	(17.451)	(124.954)	(458.460)
Prenos na VB	(115.338)	-	-	(115.338)
Stanje na kraju godine	238.594	6.783	3.931	249.308

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

11. NETO PRIHOD / (RASHOD) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

Kretanje na računima ispravke vrednosti bilansne aktive tokom 2021. godine

	Kreditni komitentima	Potraživanja za kamate i naknade	Ostala potraživanja	Ukupno
Stanje 1.1.2021.	270.895	2.785	7.206	280.886
Nove ispravke vrednosti u toku godine	328.670	12.351	5.624	346.645
Smanjenje ispravke vrednosti	(268.845)	-10.080	(3.841)	(282.766)
Prenos na VB	(123.931)	-1.156	(2.500)	(127.587)
Otpisi	(963)	-	-	(963)
Stanje na kraju godine	205.826	3.900	6.489	216.215

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2022.	2021.
Prihodi od zakupnina	15.014	10.489
Prihodi od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja	14.360	5.825
Prihod od prodaje investicionih nekretnina	88	3.671
Ukupno	29.462	19.985

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2022.	2021.
Troškovi zarada	194.960	183.553
Troškovi naknada zarada	34.530	38.194
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	28.364	27.379
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	56.401	53.557
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	2.244	991
Ostali lični rashodi	39.664	13.983
Neto rashodi/prihodi rezervisanja za neiskor.dane godišnjeg odmora i penzije	3.153	(11.014)
Ukupno	359.316	306.643

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2022.	2021.
Nematerijalna ulaganja	22.813	23.563
Osnovna sredstva	29.297	24.968
Predmeti zakupa	17.133	17.585
Ukupno	69.243	66.116

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

15. OSTALI PRIHODI

	2022.	2021.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	37.883	117.815
Prihodi od prodaje osnovnih sredstava	0	87
Prihodi od promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina	9.559	8.279
Prihodi po osnovu salda na ugašenim računima klijenata	34	4.902
Prihodi po osnovu razgraničenih naknada iz ranijih godina	0	1.100
Ostali prihodi	3.705	5.949
Prihodi po osnovu dobijenih sudskih sporova	3.214	
Ostali prihodi iz ranijih godina	1.916	3.581
Ukupno	56.311	141.713

16. OSTALI RASHODI

	2022.	2021.
Troškovi materijala	21.224	16.594
Troškovi proizvodnih usluga	18.848	16.391
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	263.076	224.139
Troškovi poreza	16.554	13.040
Troškovi doprinosa	51.636	50.128
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze (Napomena 28)	72.718	10.140
Manjkovi i štete i rashodi po osnovu popisa potraživanja	103	2
Ostali rashodi	19.765	39.690
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina	8.937	4.478
Ukupno	472.861	374.602

Troškovi materijala koji iznose RSD 21.224 hiljada (2021: RSD 16.594 hiljada) se u najvećem delu odnose na troškove električne energije i grejanja u iznosu od RSD 12.263 hiljada (2021.: RSD 11.161 hiljada).

Od ukupnih troškova proizvodnih usluga u iznosu od RSD 18.848 hiljada (2021.: RSD 16.391 hiljada), iznos od RSD 12.080 hiljada (2021.: RSD 10.522 hiljada) su troškovi elektronskih komunikacija i automatske obrade podataka.

Nematerijalni troškovi u iznosu od RSD 263.076 hiljada (2021.: RSD 224.139 hiljada) najvećim delom čini iznos od RSD 38.974 hiljada (2021.:RSD 38.069 hiljada) koji se odnosi na troškove premije osiguranja depozita banaka; iznos od RSD 51.241 hiljada (2021.: RSD 39.693 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge-održavanje softvera; iznos od RSD 23.494 hiljade (2021.: RSD 20.938 hiljada) koji se odnosi na troškove održavanja programskih aplikacija; iznos od RSD 17.452 hiljada (2021.: RSD 13.949 hiljada) koji se odnosi na servisne usluge - IT prema.

Ostali rashodi koji iznose RSD 19.765 hiljada (2021.: RSD 39.690 hiljada) u najvećoj meri se odnose na izgubljenie sporove, a vezano za naknade za kredite pravnih i fizičkih lica u iznosu od RSD 12.429 hiljada,

Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava stečenih naplatom potraživanja i investicionih nekretnina, od RSD 8.937 hiljada, odnose se na knjiženje procena vrednosti ovlašćenih procenitelja, u decembru 2022. godine i to rashodi novih procena stečene aktive RSD 7.158 hiljada i investicionih nekretnina RSD 1.779 hiljada.

17. TEKUĆI POREZ NA DOBIT

Ukupan poreski (rashod)/prihod sastoji se od sledećih poreza:

	2022.	2021.
Porez na dobit	-	-
Dobitak od odloženih poreza (Napomena 29)	8.290	1.112
Ukupno poreski prihod	8290	1.112

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Tekući porez na dobit Banke pre oporezivanja se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi nastao primenom prosečne ponderisane poreske stope i bio bi kao što sledi:

	2022.	2021.
Dobitak/ (Gubitak)pre oporezivanja	9.843	28.464
Obračunati porez po stopi od 15%	(1.476)	(4.270)
Poreski efekat prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	17.497	46.079
Poreski efekat nepriznatih prenetih poreskih gubitaka	(16.021)	(41.809)
Poreski efekat privremenih razlika	8.290	1.112
Porez na dobit prikazan u bilansu uspeha	8.290	1.112

Banka nije priznala potencijalna odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih iznosa prenetih poreskih gubitaka. Tabela u nastavku prikazuje poreske gubitke kao i iznos neiskorišćenog poreskog kredita po godinama:

Poreski period iz kojeg potiče neiskorišćeni poreski kredit	Poreski gubitak	Iznos neiskorišćenog poreskog kredita	Poslednji poreski period u kojem se može iskoristiti neiskorišćeni poreski kredit
2019	322.724	48.408	2024
2020	225.890	33.884	2025
2021	288.514	43.277	2026
UKUPNO	837.128	125.569	

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2022.	31.12.2021.
Žiro račun	923.372	741.034
Gotovina	100.500	120.987
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod NBS	2	2
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	126.788	338.955
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	1.002.450	897.585
Potraživanje za kamatu po avista depozitima kod NBS u stranoj valuti	2.633	28
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod NBS	220	-
Razgraničena potraživanja za kamatu po osnovu avista depozita kod NBS u stranoj valuti	120	-
Ukupno	2.156.085	2.098.591

Banka obračunava i izdvaja obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije u visini i na način koji je utvrđen Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije (Sl. Glasnik RS br. 76/2018.). Obavezna rezerva u dinarima se izdvaja na žiro račun, te se stoga knjigovodstveno posebno ne iskazuje.

Obavezna rezerva kod NBS predstavlja minimalnu rezervu dinarskih i deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom NBS i može se po potrebi koristiti za likvidnost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu rezervu u dinarima Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koje ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 0,75 % na godišnjem nivou.

Obaveznu rezervu u stranoj valuti Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti i na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

U nastavku je pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine:

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2021.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	923.372	741.034
Gotovina u blagajni	<u>100.500</u>	<u>120.987</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	140.739	453.565
Gotovina u blagajni	<u>126.788</u>	<u>338.955</u>
Ukupna gotovina	<u>1.291.399</u>	<u>1.654.541</u>
Minus Ispravka vrednosti	<u>954</u>	<u>547</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.290.445</u>	<u>1.653.994</u>

19. HARTIJE OD VREDNOSTI

	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Hartije od vrednosti u dinarima	2.756.297	3.166.329
Hartije od vrednosti u stranoj valuti	647.556	696.126
Premija/(diskont)	256.426	252.772
Ukupno	<u>3.660.279</u>	<u>4.115.227</u>

Hartije od vrednosti u bilansu banke se odnose na hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat i sastoje se u potpunosti od dugoročnih obveznica Republike Srbije

Promene na ispravci vrednosti su prikazane u tabeli ispod:

Ispravka vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

	<u>31. 12. 2022.</u>	<u>31. 12. 2021.</u>
Stanje na dan 1. januara	7.742	6.793
Povećanje	876	4.047
Smanjenje	(2.099)	(3.098)
Ukupno ispravka	<u>6.519</u>	<u>7.742</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Devizni račun banke	134.417	450.796
Sredstva na računu kod domaće banke namenjena kupovini HOV	3.547	2.219
Avista depoziti kod NBS u stranoj valuti	1.283.831	-
Devizni račun banke kod CRHOV	1.820	3
Ostali namenski depoziti u stranoj valuti	7.625	7.632
Kratkoročni depoziti drugim stranim bankama u stranoj valuti	110.743	
Potraživanje za kamatu od banaka u stranoj valuti	116	
Ukupno	1.542.099	460.650

Promene na ispravci vrednosti su prikazane u tabeli u nastavku:

	31. 12.2022.	31. 12.2021.
Stanje na dan 1.januara	558	185
Povećanje	163.046	1.998
Smanjenje	(160.017)	(1.625)
Ukupno ispravka	3.587	558

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Potraživanja u dinarima		
Za obračunatu kamatu po kreditima depozitima i ostalim plasmanima	19.901	23.625
Za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	2.657	1.341
<i>Ispravka vrednosti potraž. za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po kreditima depozitima i ostalim plasmanima</i>	(2.668)	(1.558)
Za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima u stranoj valuti	3	261
Kreditima po transakcionim računima	45.025	32.955
Potrošački krediti	956	856
Kreditima za likvidnost i obrtna sredstva	4.190.932	5.605.517
Investicioni krediti	1.016.184	1.202.425
Stambeni krediti	1.472.160	1.595.880
Gotovinski krediti	209.717	306.388
Ostali krediti	34.114	114.987
<i>Ispravka vrednosti kredita datih u dinarima</i>	(235.750)	(204.740)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	126.623	114.137
Razgraničena dospeća i kamate- moratorijum	29.016	56.581
Razgraničena naknada - moratorijum	0	792
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u din.</i>	(873)	(992)
Kreditima za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti	60.531	75.755
Ispravka vrednosti dug.kred. za uvoz robe i usluga iz inostranstva u stranoj valuti	(286)	(5)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	10.473	10.438
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(18.656)	(22.414)
Ukupno	6.960.059	8.912.229

Promene na računima ispravke vrednosti su prikazani u nastavku:

	31. 12.2022.	31. 12.2021.
Stanje na dan 1.januara	207.294	275.886
Povećanje	465.865	342.995
Smanjenje	(433.582)	(411.587)
Ukupno ispravka	239.577	207.294

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Promene na kreditima i potraživanjima od komitenata u tokom 2022. godine su sledeće:

	Kratkoročni krediti		Dugoročni krediti		Ukupno 2022	Ukupno 2021
	U RSD	U stranoj valuti	U RSD	U stranoj valuti		
Na dan 1. januara						
Potraživanja za kamatu i naknadu	3.465	-	21.501	261	25.227	34.945
Novi obračun	98.300	938	315.743	3.417	418.398	434.729
Otplate	(93.303)	(938)	(323.147)	(3.675)	(421.063)	(444.446)
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu</i>	<i>(2.063)</i>	<i>0</i>	<i>(606)</i>	<i>-</i>	<i>(2.668)</i>	<i>(1.558)</i>
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	146.143	10.279	9.496	193	166.111	181.155
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti	(14.798)	-	(3.859)	-	(18.657)	(22.414)
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u dinarima</i>	<i>(598)</i>	<i>-</i>	<i>(275)</i>	<i>-</i>	<i>(873)</i>	<i>(992)</i>
Neto kamata i naknada 31. decembra	137.146	10.279	18.853	196	166.474	181.419
Plasmani komitentima na dan Na dan 1. januara	926.444	-	7.932.563	75.755	8.934.763	9.666.247
Novi plasmani	2.775.404	0	5.859.508	125.285	8.672.192	7.731.989
Razgraničena naknada po garancijam	-	-	-	-	-	792
Otpisi	-	-	(405)	-	(405)	(205)
Otplate	(2.325.918)	-	(8.198.507)	(140.509)	(10.576.929)	(8.463.268)
<i>Ispravka vrednosti i rezervisanja</i>	<i>(66.894)</i>	<i>-</i>	<i>(168.856)</i>	<i>(286)</i>	<i>(236.036)</i>	<i>(204.745)</i>
Neto plasmani 31. decembra	1.309.036	-	5.424.303	60.245	6.793.585	8.730.810
Kredit i potraživanje od komitenata 31. decembra	1.446.182	10.279	5.443.157	60.441	6.960.059	8.912.229

	Preduzeća	Preduzetnici	Stanovništvo	Strana lica	Drugi komitenti	Ukupno 2022.	Ukupno 2021.
Potraživanja za kamatu u RSD	16.096	1.148	2.567	90	0	19.901	23.625
Potraživanja za naknadu u RSD	129	71	1.799	51	608	2.658	1.342
<i>Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu i naknadu u RSD</i>	<i>(2.326)</i>	<i>(112)</i>	<i>(204)</i>	<i>-</i>	<i>(26)</i>	<i>(2.668)</i>	<i>(1.558)</i>
Potraživanja za kamatu i naknadu u stranoj valuti	3	-	-	-	-	3	261
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	11.928	1.209	25.984	263	126.727	166.111	181.156
<i>Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u RSD</i>	<i>(229)</i>	<i>(27)</i>	<i>(534)</i>	<i>-</i>	<i>(83)</i>	<i>(873)</i>	<i>(991)</i>
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(14.527)	(793)	(3.337)	-	-	(18.657)	(22.414)
Kratkoročni krediti							
- u RSD	1.278.060	93.912	3.958	-	-	1.375.930	926.444
Dugoročni krediti							
- u RSD	3.739.815	158.325	1.668.517	26.502	-	5.593.159	7.932.562
- u stranoj valuti	60.531	-	-	-	-	60.531	75.755
<i>Ispravka vrednosti kredita</i>	<i>(201.626)</i>	<i>(15.082)</i>	<i>(19.328)</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(236.036)</i>	<i>(204.745)</i>
Razgraničenje naknada po garancijama	-	-	-	-	-	-	792
Ukupno neto	4.887.854	238.651	1.679.422	26.906	127.226	6.960.059	8.912.229

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Koncentracija bruto izloženosti kreditnom riziku po sektorima data je u narednoj tabeli:

	<i>u 000 rsd</i>	
	31.12.2022.	31.12.2021.
Usluge smeštaja i ishrane	21.450	37.902
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	189.912	183.217
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	389.476	597.627
Umetnost, zabava i rekreacija	38.674	35.559
Građevinarstvo	700.770	1.022.333
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	11.554	38.073
Informisanje i komunikacije	22.714	21.031
Prerađivačka industrija	2.177.575	2.356.212
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	107.321	173.592
Poslovanje nekretninama	-	395.080
Saobraćaj i skladištenje	213.901	281.981
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka	1.375.966	1.800.763
Rudarstvo	21.288	23.030
Ostale uslužne akitvnosti	20.745	19.648
Zdravstvena i socijalna zaštita	-	6.065
Snabdevanje vodom	12.570	16.383
Obrazovanje	23.758	30.910
Snabdevanje električnom energijom	23.299	8.798
Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	122.266	110.833
Plasmani fizičkim licima - stambeni krediti	1.489.493	1.617.949
Plasmani fizičkim licima - gotovinski i potrošački krediti	228.925	332.049
Plasmani fizičkim licima - kreditne kartice	4.392	5.892
Plasmani fizičkim licima - dozvoljeni minus	3.587	4.596
Plasmani komitentima, bruto	7.199.636	9.119.523

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

Stanje na dan 01. januara 2021. godine	352.681
Nove nabavke	35.447
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	388.128
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2021. godine	320.806
Amortizacija	23.563
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2021. godine	344.369
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	388.128
Nove nabavke	18.051
Otpis	(57)
Nematerijalna ulaganja u pripremi	7.767
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	413.889
Ispravka vrednosti	
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	344.369
Amortizacija	22.813
Otpis	(57)
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2022. godine	367.125
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2021. godine	43.759
Neto sadašnja vrednost 31. decembra 2022. godine	46.764

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Pravo korišćenja sredstava-lizing zakupa	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje na dan						
01. januara 2021. godine	479.373	347.652	14.020		88.318	929.363
Nove nabavke	-	3.153	-	19.097	713	22.963
Povećanje vrednosti-procena	31.634	-	-	-	-	31.634
Prenos sa OS u pripremi	-	6.970	-	(6.970)	-	-
Prodaja	-	(1.770)	-	-	-	(1.770)
Rashodovanje	-	(6.448)	-	-	(734)	(7.182)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	511.007	349.557	14.020	12.127	88.297	975.008
Ispravka vrednosti						
Stanje na dan						
01. januara 2021. godine	194.828	280.219	13.228		30.560	518.835
Amortizacija	6.232	18.525	211		17.585	42.554
Prodaja	-	(1.770)	-		-	(1.770)
Rashodovanja	-	(6.448)	-		(734)	(7.182)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	201.060	290.526	13.439		47.412	552.437
Neto sadašnja vrednost						
01. januar 2021. godine	284.544	67.434	792		57.758	410.528
31. decembra 2021. godine	309.946	59.031	581	12.127	40.886	422.571
Nabavna vrednost						
Stanje na dan						
01. januara 2022. godine	511.007	349.557	14.020	12.127	88.297	975.008
Nove nabavke	-	7.061	-	806	5.071	12.938
Promena ugovora	-	-	-	-	(5.603)	(5.603)
Prenos sa OS u pripremi	-	12.933	-	(12.933)	-	-
Rashodovanje	-	(40.646)	-	-	-	(40.646)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	511.007	328.905	14.020	-	87.765	941.697
Ispravka vrednosti						
Stanje na dan						
01. januara 2022. godine	201.060	290.526	13.439		47.412	552.437
Amortizacija	6.643	22.443	211		17.133	46.430
Promena ugovora	-	-	-		(5.603)	(5.603)
Rashodovanja	-	(40.646)	-		-	(40.646)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	207.703	272.323	13.650		58.942	552.618
Neto sadašnja vrednost						
01. januar 2022. godine	309.947	59.031	581	12.127	40.886	422.571
31. decembra 2022. godine	303.304	56.582	370	-	28.823	389.079

Nad građevinskim objektima nema upisanih hipoteka kao obezbeđenje za otplatu kredita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Troškovi zakupnine iznose RSD 21.555 hiljada (2021: RSD 22.551 hiljada) i iskazani su preko troška amortizacije prava zakupa u iznosu od RSD 17.133 hiljada, kamate u iznosu od RSD 977 hiljada, troška PDV-a u iznosu od RSD 3.518 hiljada i pozitivnih kursnih razlika u iznosu od RSD 74 hiljada. Standard predviđa da ukupni troškovi tokom perioda zakupa budu isti kao i pre početka primene MSFI16, s tim što su u početnim periodima veći, a kasnije se smanjuju.

U nastavku je pregled lizinga zakupa na dan 31.12.2022. godine:

	Naziv zakupodavca	Broj ugovora	Meseci do isteka	Iznos mesečnog zakupa- eur	Diskontna stopa	Neto sredstva	Lizing obaveza
1	Hidrozavod, Petra Drapšina 56, Novi Sad	D-262 od 04.04.14	16	2.900,00	2,84	5.106	5.637
2	Stojan Ristić, Generala Bože Jankovića 2, Niš	D-135 od 29.01.15	25	2.500,00	2,94	6.757	7.088
3	Marko Purković, Bulevar Mihaila Pupina 16d, Zemun	D-03 od 12.01.19	24	3.000,00	2,94	7.793	8.106
4	Karavidić, Masarikova 9 Šabac	02-235 od 27.05.08	5	2.000,00	2,74	1.112	1.314
5	Matijević, Gradsko šetalište bb, Čačak	D-179 od 04.06.10	29	1.250,00	2,99	3.830	4.039
6	Asseco, smeštaj DR opreme, Katanićeva, Beograd	02-1340/10 od 19.11.10	30	1.200,00	2,65	4.226	4.283
						28.823	30.468

24. INVESTICIONE NEKRETNINE

	31.12.2022.	31.12.2021.
Investicione nekretnine	268.786	209.661
Ukupno:	268.786	209.661

Krajem 2022. godine je izvršeno svođenje vrednosti svih investicionih nekretnina koje su bile na stanju, na vrednost procenjenu od strane ovlašćenih procenitelja Coreside. U nastavku je dat pregled kretanja pozicije investicionih nekretnina tokom 2022. godine.

	Knjigovodstvena vrednost 01.01.2022.	Promene tokom godine	Napomena	Korekcija vrednosti-procena	Knjigovodstvena na vrednost 31.12.2022.
Poslovni objekat za lager.i čuv.voća i povrća sa prerad. u Šimanovcima	164.732	-		8.905	173.637
Porodična stambena zgrada-Zmajevu	941	-		115	1.056
Objekat u Kosjeriću Ulica Kneza Miloša 461 m2 i ostali pomoćni neuknjiženi objekti.(zemljište 3409 m2+73 m2)	10.947	(10.947)	Prodaja imovine	-	-
Stambeni objekat i zemljište, Stepoevac	33.041	-		514	33.554
Upravna zgrada, hale pilane, pomoćne zgrade, Morović	-	41.742	Prenos sa stečene imovine	25	41.767
Oprema u Moroviću	-	20.550	Prenos sa stečene imovine	(1.779)	18.772
Ukupno	209.661	51.345		7.780	268.786

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

24. INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)

Troškovi poreza na imovinu kao i troškovi poreza na prenos apsolutnih prava, idu na teret Banke. Neto prihod po osnovu zakupa imovine koja je klasifikovana kao investiciona za 2022. godinu iznosi RSD 11.696 hiljada (2021: RSD 8.672 hiljade), dok je ukupan prihod po osnovu zakupa u 2022. godini RSD 15.014 hiljada (2021: RSD 10.488 hiljada),

Neto prihod od investicionih nekretnina u 2022. godini je prikazan u tabeli u nastavku.

	Knjigovodstvena vrednost 31.12.2022.		Ukupni troškovi	Ostvareni prihodi od zakupa	Neto prihod
Poslovni objekat za lager. i čuv. voća i povrća sa pakovanjem i preradom u Šimanovcima	173.637	Aneks 25.09.2014.	924	7.200	6.276
Porodična stambena zgrada – Zmajevu	1.056	Ugovor o zakupu D-607 29.11.2018.	5	74	69
Objekat u Kosjeriću Ulica Kneza Miloša 461 m2 i ostali pomoćni neuknjiženi objekti.(zemljište 3409 m2+73 m2)	-	Ugovor o zakupu 187 od 06.07.2021	69	106	37
Stambeni objekat i zemljište, Stepovevac	33.554	Ugovor o zakupu 107 od 24.06.2020.	171	1.145	974
Upravna zgrada, hale pilane, pomoćne zgrade, i oprema, Morović	60.539	Ugovor o zakupu D-0050 od 02.02.2022	329	3.171	2.842
kupno	268.786		1.497	11.696	10.198

Knjigovodstvena vrednost investicionih nekretnina na početku i na kraju perioda:

Stanje na dan 01. januara 2021. godine	254.443
Korekcija vrednosti-procena/ulaganje	(466)
Prodaja	(50.758)
Prenos na sredstva stečena naplatom potraživanja	(86.909)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	44.574
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	209.661
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	209.661
Korekcija vrednosti-procena/ulaganje	7.780
Prodaja	(10.947)
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	62.292
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	268.786

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

25. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Potraživanja za naknadu	6.645	5.978
Ispravka vrednosti potraživanja za naknadu i proviziju, potraživanja po osnovu prodaje i drugih potraživanja iz redovnog poslovanja u RSD	(3.141)	(2.342)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	5.253	9.398
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	13.907	-
Potraživanja od zaposlenih	564	233
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	39	123
Ostala potraživanja iz poslovanja	10.570	12.169
Prolazni i privremeni računi	2.381	(200)
Potraživanja u obračunu	1.357	1.148
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(2.935)	(5.935)
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti	36.298	13.287
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	4	4
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	1.726	1.885
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja u stranoj valuti	(25)	-
Ostale investicije	476	476
Ispravka vrednosti investicija u dinarima	(17)	(8)
Razgraničeni ostali troškovi	8.340	3.132
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	9.432	9.984
Ispravka vrednosti aktivnih vremenskih razgraničenja u din.	(21)	(79)
Sredstva stečena naplatom potraživanja	517.998	447.493
Ukupno	608.851	496.746

Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva u stranoj valuti u iznosu od RSD 36.298 hiljada (31.12.2021.: RSD 13.287 hiljada), odnose se na avans kod Banke Intesa za korišćenje Visa i Master kartica.

Takođe, iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, koji na kraju 2022. godine iznose RSD 517.998 hiljada (31.12.2021.: RSD 447.493 hiljada), predstavlja rezultat sledećih promena: tokom godine je izvršeno novo sticanje u iznosu od RSD 205.504 hiljada, reklasifikacija na poziciju investicionih nekretnina u iznosu od RSD 61.672 hiljada, prodaja u iznosu od RSD 66.168 hiljada, kao i smanjenje vrednosti usled procena za RSD 7.159 hiljada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***25. OSTALA SREDSTVA (nastavak)**

Knjigovodstvena vrednost stečene aktive na početku i na kraju perioda:

Stanje na dan 01. januara 2021. godine	474.129
Korekcija vrednosti-procena	4.267
Prodaja	(164.938)
Nova sticanja	91.700
Prenos sa investicionih nekretnina	86.909
Prenos na investicione nekretnine	(44.574)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	447.493
Stanje na dan 01. januara 2022. godine	447.493
Korekcija vrednosti-procena	(7.159)
Prodaja	(66.168)
Nova sticanja	205.504
Prenos sa investicionih nekretnina	-
Prenos na investicione nekretnine	(61.672)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	517.998

U nastavku dajemo pregled imovine koja je sa 31.12.2022. godine evidentirana kao sredstvo stečeno naplatom potraživanja.

Datum sticanja	OPIS IMOVINE	Uticaj procena	31.12.2022.
17.03.2016.	Stan u okviru porodične stambene zgrade broj 1. kat.parc. 3319/1., LN 7228. KO Valjevo., ul. Prešernova 23	-	2.822
01.07.2016.	Stambeno poslovna zgrada, KO Čačak, kat.parc. 4554/2-TRI OBJEKTA	(20)	9.151
08.05.2016.	LN 4425. KO Padina, parcela 2873/79, ul. Sportska 13/B	(2)	939
29.11.2013.	Nepokretnost ul. Kralja Petra broj 15, Stari grad, Beograd - poslovni prostor ugostiteljstva bb u potkrovlju u poslovnoj zgradi (br. zgr.1 sagradjenoj na k.p. 1902 KO Stari Grad	-	82.190
30.04.2013.	Stambeni objekat, Stepoevac	(491)	9.151
31.03.2017.	Porodična zgrada 84 M2 Grocka ul. Dimitrija Tucovića 11	(7)	3.167
21.12.2012.	HYLA/Ugovor o prodaji pokretnih i nepokretnih stvari od 26.12.2011. OV3 br.267/2011	(3.160)	51.692
04.08.2017.	Porodična stambena zgrada, Bore Atanackovića 20 Valjevo	(4)	1.877
19.09.2019.	Porodična stambena zgrada -površine u osnovi 102 m2, bruto površine 270 m2- pravo svojine 1/2 idealinih delova, Bogojević, Arilje	-	2.763
21.11.2019.	Oprema- Pelet presa, sušara, toplovodni kotao..., KO Novo Selo	(695)	5.632
05.12.2019.	Zgrade poljoprivrede 3.578 m2, hladnjača 1.616m2, KO Zdravčići	(896)	86.232
06.10.2020.	Hladnjača i Oprema po specifikaciji 101 stavka Zdravčići	(984)	14.079
28.11.2019.	Zemljište, hladnjača I Oprema za zamrzavanje i skladištenje voća po specifikaciji - Nomil	(70)	31.677
21.12.2021.	Zemlj.pod zgradom 13a i 93m2, vinograd III klase 11a i 20m2, hladnjača, sve potes M.Oreškovića KO Tavankut	-	31.935
21.01.2022	Zemljište pod zgradom 1 ar 25m2, voćnjak 11 ari 20m2,objekat 5 ari, Voćnjak i njive po specifikaciji ukupno 55 stavk		6.314
13.05.2022	Poslovna zgrada sa 8 kancelarija, proizvodna hala, kompresorska stanica,.. Bela Crkva	(830)	150.899
07.09.2022	Vagarska kuća, objekat svalačionice, 2 tunela za zamrzavanje...,Bela Crkva	-	11.077
23.12.2022	Pašnjak 15ha I 29ari, zemlja 3ha	-	16.401
	UKUPNO	7.159	517.998

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	31.12.2022.	31.12.2021.
Transakcioni depoziti	7.058	5.277
Ostali depoziti	1.309	506.661
Ostale finansijske obaveze	964	964
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	457	365
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	136	599
Obaveza po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	0	98
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	1.624	458
Ostali depoziti u stranoj valuti	246.513	112.157
Primljeni krediti u stranoj valuti	0	705.493
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	48	1.697
Ukupno	258.109	1.333.769

U okviru ostalih depozita u stranoj valuti, od RSD 246.513 hiljada (31.12.2022 RSD 112.157 hiljada), najveći deo se odnosi na depozit od Sprske banke (EUR 2.000 hiljada). U nastavku dajemo strukturu i uslove ovog depozita.

Datum ugovora	Valuta	Iznos u valuti	Iznos u 000 RSD	Rok dospeća	Period reoročenja	Kamatna stopa %
29.12.2022	EUR	2.000.000	234.644	05.1.2023	7D	1,90
Ukupno USD		2.000.000				
Ukupno u 000 RSD			234.644			

Tokom godine Banka je na stanju imala dugoročni kredit od Expobank CZ u iznosu od EUR 6.000 hiljada. Prvobitni ugovor o ovom dugoročnom kreditu potpisan je 14.08.2009. godine sa Cyprus Popular Bank Ltd. Kasnije su se kreditori menjali po raznim osnovima, ali originalni dugoročni kredit koji je kao takav prijavljen NBS nije se menjao, samo su se menjali podaci o kreditoru i aneksirali iznosi. Poslednji kreditor je bila Expobank CZ a.s. koja je na osnovu ugovora o kupovini Banke preuzela potraživanja po osnovu dugoročnih kredita od prethodnog kreditora. Tokom 2021. godine došlo je do smanjenja ugovorne obaveze na iznos od EUR 6.000.000. Kredit je u potpunosti vraćen 12.09.2022. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE*Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno***27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA**

	31.12.2022.	31.12.2021.
Transakcioni depoziti	2.691.048	2.309.955
Štedni depoziti	589.523	688.053
Depoziti po osnovu datih kredita	24.341	17.651
Namenski depoziti	146.952	82.791
Ostali depoziti	718.100	1.700.841
Obaveza po osnovu kamata na kredite depozite i ostale finan.obaveze	825	997
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	6.150	5.102
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	3.304.487	1.350.162
Štedni depoziti u stranoj valuti	3.742.312	4.377.519
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti	338.133	354.924
Namenski depoziti u stranoj valuti	404.582	323.983
Ostali depoziti u stranoj valuti	226.013	481.569
Ostale finansijske obaveze u stranoj valuti	72.457	43.413
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i stale finansijske obaveze u stranoj valuti	52.060	53.452
Ukupno	12.316.984	11.790.412

Transakcioni depoziti su nekamatonosni.

Kamatna stopa na avista depozite u RSD bila je u rasponu od 1,00% - 3,00%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u RSD bila je u rasponu od 1,25% - 5,5%.

Kamatna stopa na dugoročne depozite u RSD bila je u rasponu od 3,50% - 4,0%.

Kamatna stopa na avista depozite u EUR bila je u rasponu od 0,50% - 1,50%.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite u EUR bila je u rasponu od 0,25% - 3,00%.

Kamatna stopa na dugoročne depozite u EUR bila je u rasponu od 2,00% - 2,50%.

Kamatne stope na kratkoročne i dugoročne depozite u USD, GBP iznose 0,1%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

	Preduzeća	Preduzetnici	Javni sektor	Stanovništvo	Strana lica	Ostali komitenti	Ukupno 2022	Ukupno 2021
Transakcioni depoziti								
- u RSD	1.833.742	232.157	11.360	156.228	345.927	111.635	2.691.049	2.309.954
- u stranoj valuti	276.811	30.632	-	805.622	2.191.150	272	3.304.487	1.350.162
Štedni depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	557.983	10.000	-	567.983	671.869
- u stranoj valuti	-	-	-	1.763.940	204.624	-	1.968.564	1.849.065
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	21.540	-	-	21.540	16.184
- u stranoj valuti	-	-	-	1.747.937	25.811	-	1.773.748	2.528.454
Depoziti po osnovu datih kredita								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	-	-	-	-	-	-	-	3.900
- u stranoj valuti	-	-	-	26.645	-	-	26.645	58.017
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	3.900	-	-	20.441	-	-	24.341	13.751
- u stranoj valuti	62.554	-	-	248.934	-	-	311.488	296.908
Namenski depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	70.394	-	-	212	-	-	70.606	52.583
- u stranoj valuti	10.696	-	-	-	-	-	10.696	870
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	76.346	-	-	-	-	-	76.346	30.208
- u stranoj valuti	393.886	-	-	-	-	-	393.886	323.113
Ostali depoziti								
Kratkoročni depoziti:								
- u RSD	348.689	32.271	300.001	-	-	-	680.961	1.627.588
- u stranoj valuti	157.205	47.750	-	-	-	-	204.955	435.392
Dugoročni depoziti:								
- u RSD	37.139	-	-	-	-	-	37.139	73.253
- u stranoj valuti	21.058	-	-	-	-	-	21.058	46.177
Ukupno	3.292.422	342.809	300.105	5.349.482	2.777.512	123.162	12.185.492	11.687.448
Ostale finansijske obaveze								
- u RSD	-	-	-	-	-	-	-	-
- u stranoj valuti	72.457	-	-	-	-	-	72.457	43.413
Obaveze za kamatu								
- u RSD	825	-	-	-	-	-	825	997
- u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze								
- u RSD	4.279	268	-	1.480	123	-	6.150	5.102
- u stranoj valuti	1.085	-	-	50.638	337	-	52.060	53.452
Ukupno	78.646	268	-	52.118	460	-	131.492	102.964
Ukupno depoziti i ostale obaveze	3.371.068	343.077	300.105	5.401.600	2.777.972	123.162	12.316.984	11.790.412

Kratkoročni štedni depoziti stanovništva i stranih lica u stranoj valuti, u iznosu od RSD 1.968.564 hiljada se odnose na: avista štedne depozite fizičkih lica u stranoj valuti u iznosu od RSD 8.698 hiljada (31.12.2021.:RSD 9.842 hiljada), do mesec dana RSD 44.280 hiljada (31.12.2021.: RSD 0), do tri meseca u iznosu od RSD 63.896 hiljada (31.12.2021.: RSD 2.554 hiljada), do četiri meseca u iznosu od RSD 795 hiljada (31.12.2021.: RSD 795hiljada), do šest meseci u iznosu od RSD 43.498 hiljada (31.12.2021.: RSD 34.375 hiljade), do 9 meseci u iznosu od RSD 87.059 (31.12.2021.: RSD 6.673) i do godinu dana u iznosu od RSD 1.720.338 hiljada (31.12.2021.: RSD 1.794.826 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Dugoročni štedni depoziti stanovništva i stranih lica u stranoj valuti, u iznosu od RSD 1.773.748 hiljada (31.12.2021.: RSD 2.528.454 hiljada) su se značajno smanjili u odnosu na prošlu godinu i odnose se na: depoziti stanovništva u stranoj valuti na 13 meseci iznose RSD 2.410 hiljada (31.12.2021.: RSD 2.402 hiljada), na 15 meseci iznose RSD 13.367 hiljada (31.12.2021.: RSD 15.143 hiljada) i na 25 meseci iznose RSD 1.757.971 hiljade (31.12.2021.: RSD 2.481.514 hiljada).

28. REZERVISANJA

	31.12.2022.	31.12.2021.
Rezervisanja za sudske sporove	98.189	63.353
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	46.520	18.401
Rezervisanja za penzije	3.107	4.724
Rezervisanja za godišnje odmone	10.484	7.988
Ukupno	158.300	94.466

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 98.189 hiljada (31.12.2021.: RSD 63.353 hiljada) koja se odnose na rezervisanje za potencijalne obaveze nastale usled mogućnosti gubljenja sporova Banke, su povećana u najvećoj meri zbog tuzbe koja je pokrenuta protiv Banke od strane stečajnog upravnika Sinergy Timber-a, za pobijanje pravnih radnji javnog izvršitelja prilikom sprovođenja izvršnog postupka za naplatu potraživanja predmetnog klijenta, a u kome je Banka preuzela nepokretnosti jer nije bilo drugih kupaca. Rezervisanje koje je izdvojeno po ovom osnovu iznosi RSD 52.381 hiljada. Izdvojena rezervisanja koja su vezana za tužbe za naknade za obrade kredita i NKOSK iznose RSD 31.518 hiljada. Banka je, slično kao i druge banke na tržištu, predmet različitih sudskih sporova u vezi sa određenim naknadama kod kreditnih ugovora. Za takve slučajeve Banka je kreirala rezervisanje (uključeno u gore navedeni iznos) od RSD 2.233 hiljada. Trenutno nije moguće tačno utvrditi ishod svih ovih parnica. Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Na dan 31. decembra 2022. godine, rezervisanja za penzije u iznosu od RSD 3.107 hiljada (31.12.2021.: RSD 4.724 hiljade) izvršena su u skladu sa MRS 19.

Kretanje na računima rezervisanja tokom 2022. godine:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za godišnje odmone	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2022.	4.724	7.988	63.353	18.401
Rezervisanja u toku godine	-	10.484	72.719	64.365
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	(1.617)	(7.988)	(37.883)	(36.246)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.107	10.484	98.189	46.520

Kretanje na računima rezervisanja tokom 20201:

	Rezervisanja za penzije	Rezervisanje za godišnje odmone	Rezervisanja za sudske sporove	Rezervisanja za gubitke po vanbilansn. aktivni
Stanje na dan 01.01.2021.	4.429	15.232	171.028	8.416
Rezervisanja u toku godine	295	7.988	10.140	30.170
Ukidanja rezervisanja/prihod od ukidanja	-	(15.232)	(117.815)	(20.185)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	4.724	7.988	63.353	18.401

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po metodu obaveza koristeći efektivnu poresku stopu od 15% (31.12.2021.: 15%).

Odložena poreska sredstva i obaveze se „prebijaju“ kada postoji zakonski izvršivo pravo da se „prebiju“ tekuća poreska sredstva sa tekućim poreskim obavezama i kada se odloženi porez na dobit odnosi na istu fiskalnu vlast.

	31.12.2022.	31.12.2021.
Odložena poreska sredstva	121.164	36.327
Odložene poreske obaveze	-	(24.324)
Neto odložene poreska sredstva	121.164	12.003

Kretanja na odloženim poreskim sredstvima i obavezama data su u sledećoj tabeli:

	Poreski kredit- rezervisanja za sudske sporove	Poreski kredit- rezervisanja po osnovu MRS 19	Poreski kredit- smanjenje vrednosti stečene imovine	Poreska amortizacija	Fer vrednost HOV	Ukupno
Stanje 01.01.2021.	25.654	664	-	(14.993)	(19.583)	(8.258)
U korist/(teret) BU	(16.151)	44	26.116	(8.897)	-	1.112
U korist/(teret) OR	-	-	-	(4.745)	23.894	19.149
Stanje 31.12.2021.	9.503	708	26.116	(28.635)	4.311	12.003
U korist/(teret) BU	5.225	(242)	(2.719)	6.027	-	8.291
U korist/(teret) OR	-	-	-	-	100.870	100.870
Stanje 31.12.2022	14.728	466	23.397	(22.608)	105.181	121.164

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2022.	31.12.2021.
Ostale obaveze u dinarima		
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze	8	8
Obaveze prema dobavljačima	16.961	11.563
Obaveze po osnovu primljenih avansa	1.273	183
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	73.248	36.068
Obaveze u obračunu	17.738	16.581
Obaveze po osnovu privremenih i povremenih poslova	1.115	1.117
Ostale obaveze prema zaposlenima	389	278
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2.729	1.393
Obaveze za druge poreze i doprinose	642	989
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	9.212	23.072
Razgraničeni prihodi kamata	3.463	3.463
Razgraničeni ostali prihodi	9.270	10.695
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.977	2.679
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze u stranoj valuti	47	-
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	2.031	904
Obaveze po osnovu lizinga zakupa u stranoj valuti	30.468	43.188
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	16.911	16.726
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	846	25
Ukupno	188.328	168.932

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u iznosu od RSD 73.248 hiljada (31.12.2021.: RSD 36.068 hiljada) najvećim delom se odnose na obaveze po osnovu ukalkulisanih troškova u iznosu od RSD 53.165 hiljada (31.12.2021.: RSD 15.257) i na obaveze po osnovu prenetih sredstava fizičkih lica sa ugašenih računa u iznosu RSD 8.577 hiljada (31. decembar 2021.: RSD 8.545 hiljada).

Obaveze u obračunu u iznosu od RSD 17.738 hiljada (31.12.2021.: RSD 16.581 hiljada) najvećim delom se odnose na avansne uplate po kreditima stanovištva u iznosu od RSD 7.292 hiljada (31.12.2021.: RSD 9.206 hiljada) i uplate po kreditima preduzeća u iznosu od RSD 6.581 hiljada (31.12.2021.: RSD 3.942 hiljada).

Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti u iznosu od RSD 16.911 hiljada (31.12.2021.: RSD 16.726 hiljada) najvećim delom se odnosi na prenos sredstva sa ugašenih računa fizičkih i pravnih lica u stranoj valuti u iznosu RSD 13.877 hiljada (31.12.2021.: RSD 13.780 hiljada).

Obaveze po osnovu lizinga zakupa su detaljnije prikazane u okviru Napomene br.23

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

31. KAPITAL

U okviru pozicije kapitala, Banka iskazuje akcijski kapital, emisionu premiju, akumulirani gubitak, rezerve iz dobiti, ostale rezerve i revalorizacione rezerve.

	31.12.2022.	31.12.2021.
Akcijski kapital – obične akcije	5.671.608	5.671.608
Emisiona premija	2.877.487	2.877.487
Dobitak tekuće godine	18.133	29.576
Gubitak ranijih godina	(5.604.554)	(5.634.131)
Rezerve iz dobiti	103.228	103.228
Ostale rezerve	48.445	48.445
Revalorizacione rezerve	(282.902)	287.645
Ukupno	2.831.445	3.383.858

Ostale rezerve se odnose na posebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi u iznosu od RSD 38.782 hiljada i vanbilansnim stavkama u iznosu od RSD 9.663 hiljada. koje su formirane u ranijem periodu.

Negativne revalorizacione rezerve u iznosu od RSD 282.902 hiljade (31.12.2021.: RSD 287.645 hiljada), su generisane negativnim efektom promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava u iznosu od RSD 694.687 hiljada (31.12.2021.: RSD 20.996 hiljada). Takođe, u okviru revalorizacionih rezervi su prikazane rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava u iznosu od RSD 319.890 hiljada (31.12.2021.: RSD 319.890 hiljada), gubitak po osnovu obračuna odloženog poreza za povećanje vrednosti osnovnih sredstava preko revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 9.098 hiljada (31.12.2021.: RSD 9.098 hiljada), aktuarski gubitak u iznosu od RSD 4.188 hiljada (31.12.2021.: RSD 6.462 hiljada), kao i dobitka po osnovu obračuna odloženog poreza za fer vrednost HOV u iznosu od RSD 105.181 hiljada (31.12.2021.: RSD 4.311 hiljade).

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Akcijski kapital	% kapitala	Akcijski kapital	% kapitala
Igor Vladimirovich Kim	4.097.772	72.25	4.097.772	72.25
German Alekseevich Tsoy	1.012.914	17.86	1.012.914	17.86
Kirill Vladimirovich Nifontov	180.357	3.18	180.357	3.18
Morelam OOO	156.536	2.76	156.536	2.76
Expobank LLC	86.775	1.53	86.775	1.53
John MC Naughton	79.403	1.40	79.403	1.40
Ernst Voldemarovich Bekker	28.358	0.50	28.358	0.50
Borislav Strugarević	28.358	0.50	28.358	0.50
Dmitriy Sergeevich Ganushkin	1.135	0.02	1.135	0.02
Ukupno	5.671.608	100.00	5.671.608	100.00
Ostali	-	-	-	-
Ukupno akcijski kapital	5.671.608	100.00	5.671.608	100.00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

31. KAPITAL (nastavak)*a) Akcijski kapital i emisiona premija*

Strana fizička lica su vlasnici 95,21 % kapitala Banke, a ukupna vrednost akcijskog kapitala sa emisionom premijom na dan 31. decembra 2022. godine iznosi RSD 8.549.095 hiljada i u odnosu na 2021. godine nije bilo promena.

b) Revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici

Revalorizacije rezerve iskazuju efekte promena fer vrednosti osnovnih sredstava, a nerealizovani gubici promene vrednosti fer vrednosti hartija od vrednosti.

c) Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti formirane su u skladu sa zakonom za procenjene gubitke, rezerve za opšte bankarske rizike i druge rezerve iz raspodele dobitka, u skladu sa Statutom i drugim aktima Banke.

d) Dobitak iz tekućeg perioda

Dobitak iz tekuće godine u iznosu od RSD 18.133 hiljada (2021.: dobitak RSD 29.576 hiljada) predstavlja razliku između ostvarenih rashoda i prihoda obračunskog perioda i kreiranog dobitka od obračuna odloženih poreza u iznosu od RSD 8.290 hiljada. Pokriće gubitka prethodnih godina se vrši u skladu sa zakonom, u skladu sa Statutom i Ugovorom o osnivanju Banke gde je navedeno da se gubitak u poslovanju Banke pokriva sledećim redom:

1. Iz ostvarenog prihoda tekućeg poslovanja;
2. Iz sredstava rezervi Banke; i
3. Iz sredstava akcionarskog kapitala Banke, odnosno uloga akcionara, ukoliko sredstva iz tačke 1. i 2. nisu dovoljna.

32. USAGLAŠENOST SA POKAZATELJIMA NARODNE BANKE SRBIJE

Banka je dužna da svoje poslovanje obavlja u skladu sa odredbama Zakona o bankama i drugom regulativom Narodne banke Srbije. Po godišnjem računu za 2022. godinu, Banka je ostvarila sledeće pokazatelje:

Pokazatelji poslovanja	Propisano	Ostvareno 2022.
	Min. EUR	
Kapital	10.000.000	26,740,563
Ulaganja Banke	Maks. 60%	20,98%
Zbir velikih izloženosti Banke, u tome:	Maks 400%	24,55%
- zbir velikih izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica		24,55%
- zbir izloženosti prema licima povezanim sa Bankom		-
Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	3,01
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	2,96
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Min. 1.00	3,20
Pokazatelj deviznog rizika	Max 20%	10,74

Na dan 31. decembra 2022. godine godine Banka je imala usaglašene sve pokazatelje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Aktiva	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Devizni računi	13.997	-	133.514	1.713
Potraživanja za naknadu po kreditima i depozitima	1.190	5	-	-
Stambeni krediti	-	5.429	-	5.825
Gotovinski krediti	-	282	-	726
Ostali krediti	11	23	-	-
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	-	22	-	13
Ukupno aktiva	15.197	5.761	133.514	8.277

Devizni račun sa stanjem od RSD 13.997 hiljada se odnosi na sredstva na nostro računu koje je Banka otvorila kod Expobank LLC u Moskvi.

Stambeni krediti u iznosu od RSD 5.429 hiljada (31.12.2021.: RSD 5.825 hiljada) su krediti dati zaposlenima koji se smatraju povezanim licima po važećem Zakonu o bankama. Odobreni krediti su dati po tržišnim uslovima.

Pasiva	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Transakcioni depoziti u dinarima	5.305	4.348	437	4.419
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	5.516	193.656	943	1.722
Štedni depoziti u RSD	12.962	-	6.354	-
Štedni depoziti u stranoj valuti	65.877	14.112	69.138	20.694
Depoziti po osnovu datih kredita u RSD	210	126	210	126
Primljeni krediti u stranoj valuti	-	-	-	705.493
Pasivna vremenska razgraničenja za obaveze	-	-	-	1.670
Ukupno pasiva	89.870	212.241	77.082	734.124

Prihodi i rashodi po osnovu odnosa sa povezanim stranama bili su:

Rashodi	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Rashodi kamata po osnovu depozita fizičkih lica	1.365	175	1.147	206
Rashodi kamata po osnovu kredita u stranoj valuti	-	4.867	-	9.414
Rashodi kamata po osnovu depozita u stranoj valuti	-	-	-	83
Rashodi naknada i ostali rashodi	1.570	726	-	-
Rashodi od FX transakcija	72.636	557	-	-
Ukupno	75.571	6.325	1.147	9.703

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Akcionari Banke	Ostale povezane strane	Akcionari Banke	Ostale povezane strane
Prihodi				
Po osnovu kamate na date kredite	-	852	-	500
Prihodi po osnovu naknada	78	966	-	-
Ostali prihodi	27	-	-	-
Prihodi od FX transakcija	25.874	130		-
Ukupno	25.979	1.947		500

U gore navedenim tabelama prikazana su stanja konta aktive, pasive prihoda i rashoda nastali u transakcijama sa sledećim ostalim povezanim licima: Morelam Holdings Limited, Expobank CZ, Astra Premier LTD, članovi UO, kao i deo menadžmenta Banke (Izvršni odbor i članovi ostalih odbora).

Na dan 31. decembra 2022. godine. Banka je imala odobrene kredite direktorima i rukovodstvu:

	31.12.2022.	31.12.2021.
<i>Kreditni direktorima i rukovodstvu</i>		
<i>Na početku godine</i>	16.189	26.174
Umanjenje po osnovu promena menadžmenta	-	(7.699)
Kreditni odobreni u toku godine	800	-
Otplate u toku godine i revalorizacija plasmana	(2.523)	(2.286)
Prihod od kamate	475	500
Naplaćena kamata	(475)	(500)
Na kraju godine	14.466	16.189

U toku 2022. godine je, u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti, po ovim kreditima izdvojena ispravka u iznosu od RSD 33 hiljade (2021: RSD 16 hiljada).

Podaci o zaradama rukovodstva

U toku 2022. godine članovi Izvršnog odbora su ostvarili bruto zarade u iznosu od RSD 32.665 hiljada (2021.: RSD 36.774 hiljade), dok je drugo ključno rukovodeće osoblje Banke ostvarilo bruto zarade u iznosu od RSD 62.891 hiljada (2021: RSD 66.767 hiljada).

Članovi UO su tokom 2022. godine ostvarili bruto naknade u iznosu od RSD 9.553 hiljade (2021: RSD 9.524 hiljade).

34. USAGLAŠENOST POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 22. Zakona o računovodstvu ("Sl. Glasnik" RS 73/2019, 44/2021) propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internim procedurama Banke, 31. oktobar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanje potraživanja i obaveza sa komitentima.

Na dan 31. oktobra 2022. godine nije bilo materijalno značajnih osporenih obaveza i potraživanja. Banka je poslala 2.052 IOS-a pravnim licima, 1.454 IOS-a preduzetnicima, 21 bankama i finansijskim institucijama i 22 nerezidentima, kojim je trebalo potvrditi potraživanje i obaveze Banke. Efekat slanja je sledeći:

EXPOBANK A.D. BEOGRAD**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2022. GODINE***Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno*

	Br. poslatah IOS-a	Iznos potraživanja	Iznos obaveza
Ukupna poslata potraživanja/obaveze:	3.549	13.518.685	6.275.227
Potvrđeni	373	6.897.568	1.925.453
Nisu vraćeni/odselio/nepoznata adresa	3.172	6.620.890	4.349.748
Osporeni	4	227	26

35. DEVIZNI KURSEVI

Kursevi najznačajnijih valuta koje su korišćene prilikom preračuna pozicija bilansa stanja obuhvataju:

	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	117,3224	117,5821
USD	110,1515	103,9262
CHF	119,2543	113,6388
RUB	1,5292	1,3925

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Banke je 30.12.2022. godine potpisala ugovor o kupovini akcija sa novim investitirom, nakon čega je pristupila pribavljanju neophodnih saglasnosti za finalizaciju procesa prodaje. Do datuma izdavanja ovog izveštaj Banke je dobila saglasnost komisije za zaštitu konkurencije.

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2022. godinu.

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora

Expobank

SMART BANK FOR SMART BUSINESS

Godišnji izveštaj o poslovanju

| **2022**

Sadržaj

O nama

<i>Vremenska linija</i>	3
<i>Lična karta</i>	4
<i>Uvodna reč Izvršnog odbora Banke</i>	5
<i>Uvodna reč zamenika predsednika Izvršnog odbora</i>	6

Korporativno upravljanje

<i>Principi korporativnog upravljanja</i>	8
<i>Skupština Banke</i>	9
<i>Upravni odbor Banke</i>	10
<i>Izvršni odbor Banke</i>	11
<i>Ostali odbori</i>	12

Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

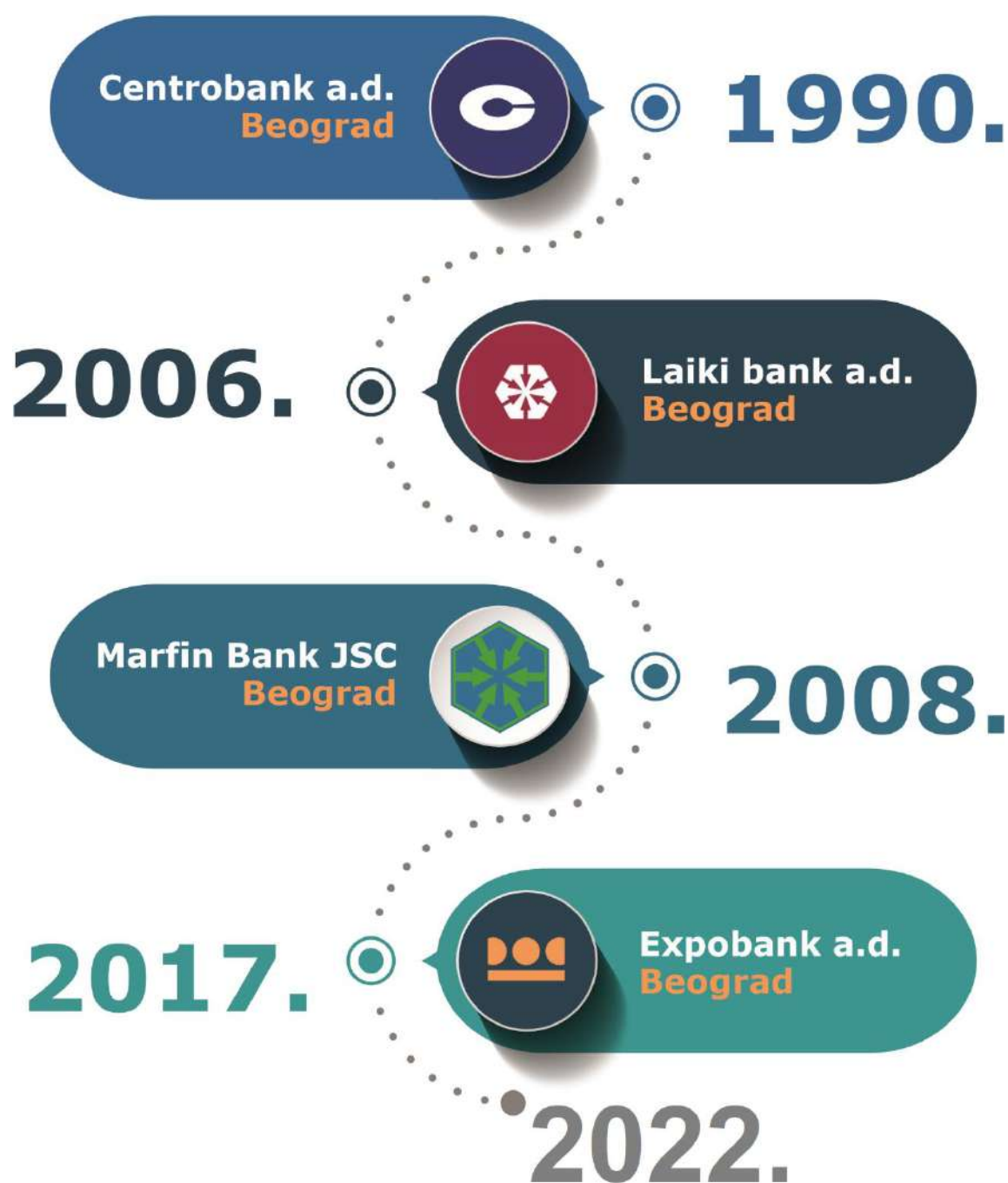
<i>Makroekonomski indikatori</i>	13
<i>Bankarsko okruženje</i>	15

Podaci o poslovanju društva

<i>Finansijske performanse</i>	17
<i>Politika upravljanja rizicima</i>	21
<i>Poslovni događaji nakon izveštajnog perioda</i>	23
<i>Očekivani razvoj i rizici kojima je poslovanje izloženo</i>	24

O NAMA

Tradicija duga 32. godine

Lična karta

1.	Poslovno ime:	Expobank A.D. Beograd
2.	Sedište i adresa:	Beograd, Dalmatinska 22
3.	Matični broj:	07534183
4.	PIB:	100003148
5.	Web adresa:	http://www.expobank.rs/
6.	e-mail:	office@expobank.rs
7.	Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata:	BD 498 od 14.02.2005.
8.	Delatnost:	6419 – Ostalo monetarno posredovanje
9.	Broj zaposlenih:	138
10.	Broj akcionara:	9 akcionara
11.	Mesto uvida u knjigu akcionara:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vednosti Republike Srbije a.d, www.crhov.rs
12.	Šifra delatnosti:	6419 – Ostala monetarna aktiva
13.	Društvene mreže:	
14.	Revizor za 2022. godinu	

Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

“Dragi poslovni partneri, kolege i akcionari,

Želim da vas obavestim da je Expobanka a.d. Beograd završila 2022. godinu sa pozitivnim poslovnim neto rezultatom. Poslovanje Banke i rezultati poslovanja su sastavni deo ovog izveštaja. Osnovni zadaci koji su se odnosili na rast profitabilnosti i likvidnosti Banke su ostvareni. Nastavljena je striktna kontrola troškova, kontrola i unapređenje strukture portfolia, uz aktivan rad na smanjenju NPL-ova, i upošljavanju neprinosne aktive.

Nove geopolitičke okolnosti i pritisci koji su one donosile, doprineli su mobilizaciji svih raspoloživih resursa Banke sa ciljem prilagođavanju novim uslovima okruženja i poslovanja. Stručnost i otvorenost poslovnog tima Banke ka novim znanjima i veštinama, u novonastalim okolnostima, doprineli su širenju sfere poslovanja Banke,

što se najbolje ogleda u rastu broja zadovoljnih klijenata.

Strateški ciljevi Banke u narednom period su širenje mreže korespodentskih banaka, unapređenje klijentske baze, prilagođavanje proizvoda potrebama klijenata i digitalizacija.”

*S poštovanjem,
Borislav Strugarević,
Predsednik Izvršnog odbora*

Uvodna reč zamenika predsednika Izvršnog odbora

“Poštovani klijenti, partneri, akcionari,

Tokom 2022. godine nastavili smo sa poslovnom filozofijom da budemo finansijski konsultant i partner našim klijentima. Postojeći klijenti su ostali sa nama, a tokom 2022. godine Banka je stekla nove klijente, koji su takođe bili zadovoljni našim rešenjima.

Naravno, 2022. godina u pogledu međunarodnih plaćanja i makroekonomske situacije zahtevala je da još brže i fleksibilnije odgovorimo na promene koje su nastupile.

Kao strateški cilj Banka je zadržala visok nivo likvidnosti i pokazatelj adekvatnosti kapitala. Banka dosledno nastavlja konzervativnu politiku na strani aktive.

Naš tim je u 2022. godini stekao neprocenjivo iskustvo i sa puno puzdanja gledamo u budućnost i sigurni smo da ćemo moći da budemo pouzdan finansijski partner našim klijentima u promenljivoj stvarnosti.”

*S poštovanjem,
Aleksandr Kashtalap,
Zamenik predsednika Izvršnog odbora*

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Principi korporativnog upravljanja

Odgovornost je jedan od najvažnijih etičkih principa, i podrazumeva da odbori Banke budu odgovorni, i da odgovaraju akcionarima za svoje odluke i akte koje donosi. Odgovarajući odbori Banke imaju odgovornost za strategije, planove i akcije, upravljanje Bankom kroz praksu, ali i za uvođenje novih promena kada je to potrebno.

TRASPARENTNOST

ODGOVORNOST

NEPRISTRASNOST

Banka sprovodi sveobuhvatno, istinito i blagovremeno objavljivanje informacija o svim bitnim pitanjima koja se tiču finansijskog stanja, profitabilnosti, vlasništva i strukture upravljanja.

Primenjeni okvir korporativnog upravljanja štiti prava akcionara i obezbeđuje ravnopravan tretman svih akcionara, uključujući i manjinske.

Skupština Banke

Skupštinu Banke čine akcionari Banke. Akcionari Banke na 31.12.2022. godine:

Red. br.	Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća
1	Igor Vladimirovich Kim	8.195.544	72,25
2	German Alekseevich Tsoy	2.025.829	17,86
3	Kirill Vladimirovich Nifontov	360.714	3,18
4	Morelam OOO	313.073	2,76
5	Expobank LLC	173.551	1,53
6	John MC Naughton	158.805	1,4
7	Ernst Voldemarovich Bekker	56.716	0,5
8	Borislav Strugarević	56.716	0,5
9	Dmitriy Sergeevich Ganushkin	2.269	0,02

Vrednost akcijskog kapitala (u 000 din.):	8.549.095
Broj izdatih akcija (običnih i prioriternih, sa ISIN brojem i CFI kodom):	Obične akcije: ISIN:RSCEBAE31481 CFI:ESVUFR, 11.343.217 komada
Podaci o zavisnim društvima (do pet najznačajnijih subjekata konsolidacije)-poslovno ime, sedište i poslovna adresa:	/
Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj:	MOORE STEPHENS Revizija i računovodstvo d.o.o. Beograd, Studentski trg 4/V, 11070 Beograd, Srbija
Poslovno ime organizovanog tržišta na koje su uključene akcije:	/

Upravni odbor

Upravni odbor Banke čini pet članova uključujući i predsednika Upravnog odbora, od kojih su dva člana lica nezavisna od Banke.

1	Ime prezime i prebivalište	Kirill Nifontov, Ruska Federacija
	Obrazovanje	Magistar ekonomije
	Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto)	Član UO, Expobank Ruska Federacija
	Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu	360.714; 3,18% akcija u Expobank A.D. Beograd
2	Ime prezime i prebivalište:	Dragiša Lekić, Republika Srbija
	Obrazovanje:	Diplomirani ekonomista
	Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):	Preduzeće za inženjering, projektovanje i konsalting „REPS“ d.o.o. Beograd, član i zastupnik
	Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:	Nema akcije u društvu
3	Ime prezime i prebivalište:	Alexey Fedotkin, Ruska Federacija
	Obrazovanje:	Master ekonomije
	Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):	Zamenik predsednika Izvršnog odbora Expobank, Ruska Federacija
	Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:	Nema akcije u društvu
4	Ime prezime i prebivalište:	Milovan Popović, Republika Srbija
	Obrazovanje:	Magistar ekonomskih nauka
	Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):	Društvo za reviziju „BDO“ d.o.o. Beograd, član i zastupnik
	Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:	Nema akcije u društvu
5	Ime prezime i prebivalište:	John McNaughton, Ruska Federacija
	Obrazovanje:	Diploma fakulteta, odsek informacionih i političkih nauka
	Sadašnje zaposlenje (poslovno ime firme i radno mesto):	član Upravnog odbora Expobank Ruska Federacija
	Broj i procenat akcija koji poseduju u akcionarskom društvu:	158.805; 1,40% akcija u Expobank A:D. Beograd

Izvršni odbor

Borislav Strugarević Predsednik Izvršnog odbora

Borislav Strugarević je zvanje diplomiranog ekonomiste stekao na Ekonomskom fakultetu Univerzita u Beogradu, i poseduje preko 20 godina iskustva u bankarskom sektoru. Poziciju predsednika Izvršnog odbora obavlja od Septembra 2014. godine.

Aleksandr Kashtalap Zamenik predsednika Izvršnog odbora

Aleksandr Kashtalap je diplomirao i masterirao na ekonomskom fakultetu, Univerzitet u Novosibirsku. Od avgusta 2019. godine je član izvršnog odbora u Expobank a.d. Beograd, u kom od jula 2021. godine zauzima poziciju zamenika predsednika.

Ostali odbori

Poslovanje Banke podržano je i od strane ostalih odbora:

1. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)
2. Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)
3. Kreditni odbor
4. Odbor za naplatu dugovanja Banke

Dragana Vujinović
Menadžer sektora finansijske kontrole
Sekretar ALCO odbora i član odbora za naplatu dugovanja Banke

„Kao ključni izazov u upravljanju finansijama postavlja se fleksibilnost u uslovima visoko promenljivog tržišta. U trenutnim makroekonomskim okolnostima, Banka mora biti spremna da odgovori na više nivoe rizika, ali i na mogućnosti koje joj se pružaju.“

Lidija Vladislavljević
Menadžer sektora za upravljanje rizicima
Član ALCO odbora i odbora za naplatu dugovanja Banke

„Adekvatan sistem upravljanja rizicima je važan element u obezbeđivanju stabilnosti Banke i profitabilnosti njenog poslovanja. U današnjem bankarstvu, izazovnom i promenljivom okruženju, veoma značajna odluka je koje tipove rizika i koliko rizika preuzeti da bi se ostvario očekivani prinos s jedne strane i održala stabilnost u poslovanju s druge strane.“

Milan Blagojević
Menadžer sektora sredstava
Član ALCO odbora

„Uspešno upravljanje valutnim i kamatnim rizicima podrazumeva postojanje: jasno definisanog proces upravljanja, razvijenog informacionog sistema kao i plan obezbeđenja likvidnih sredstava za malo predvidive i vanredne situacije. Banka mora biti spremna da efikasno odgovori svim izazovima na finansijskom tržištu uz održavanje likvidnosti na visokom nivou.“

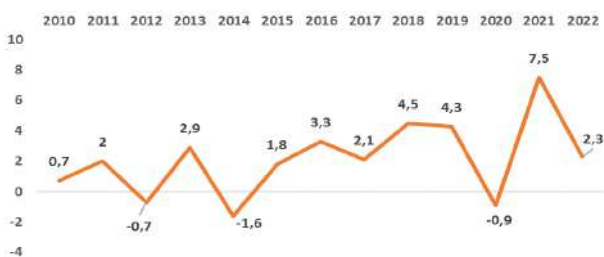
Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

Makroekonomski indikatori

Bruto domaći proizvod

Od uticaja globalne pandemije, Republika Srbija uspela je da se oporavi tokom 2021. godine, ostvarujući rast bruto domaćeg proizvoda u iznosu od 7,5%. Međutim, nakon oporavka u 2021. godini, nekoliko domaćih i međunarodnih faktora izazvalo je usporavanje privrede (brz rast kamatnih stopa nakon što se inflacija otela kontroli kao i eskalacija geopolitičkih prilika na tlu Evrope). Prema preliminarnim procenama Republičkog zavoda za statistiku, očekivani rast BDP-a za 2022. godinu iznosi 2,3%. Rast BDP-a je rezultat rasta industrijske proizvodnje, uslužnih sektora i povećanja neto poreza, dok je zabeležen pad građevinarstva i poljoprivrede.

BDP (%)

Strane direktne investicije

Priliv SDI je nastavio da raste i tokom 2022. godine i iznosio je 4,4 EUR milijarde (2021: EUR 3,9 milijardi), dostigavši nivo od oko 7% BDP-a. Najveći broj SDI bio je usmeren na automobilsku, metalsku i prehrambenu industriju.

U periodu 2019-2021. godine najveći deo priliva SDI je poticao iz zemalja EU (57%), ali uz rastuće učešće azijskih zemalja (prevashodno Kine) i evropskih zemalja van EU poput Rusije, Turske i Švajcarske.

Ovaj nivo investicija doprineo je povećanju zaposlenosti, rastu proizvodnje i izvoza prerađivačke industrije.

Spoljna trgovina

Tokom 2022. godine došlo je do rasta izvoza robe od 28%. Na rast izvoza dominantno pozitivan učinak imao je rast izvoza prerađivačke industrije. Značajan doprinos ukupnom robnom izvozu potekao je od izvoza rudarstva. Rast izvoza usluga u 2022. godini iznosio je 42,1% i vođen je izvozom turističkih i IKT usluga.

S druge strane i robni uvoz zabeležio je rast i to u iznosu od 34,1%. Najveći doprinos potekao je od rasta uvoza sredstava za reprodukciju, od čega je trećina posledica većeg uvoza energenata. Tokom 2022. godine zabeležen je rast uvoza kapitalne opreme, robe za potrošnju kao i uvoz usluga (37%) vođen pre svega transportnim i turističkim uslugama.

Fiskalni rezultat i deficit tekućeg bilansa

Tekući deficit Srbije iznosio je 4,1 milijardu evra u 2022. godini, od čega je polovina ostvarena u prva četiri meseca godine kao posledica visokih uvoznih cena energenata. Tekući deficit je u potpunosti bio pokriven stranim direktnim investicijama. U 2023. godini očekuje se deficit na nivou od 6,9% BDP-a.

Tekući račun platnog bilansa

Stopa nezaposlenost

Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi na kraju trećeg kvartala 2022. godine stopa nezaposlenosti iznosila je 8,9% što je ispod vrednosti u istom periodu 2021. godine kada je iznosila 10,5% i ispod proseka za celu 2021. godinu od 11%.

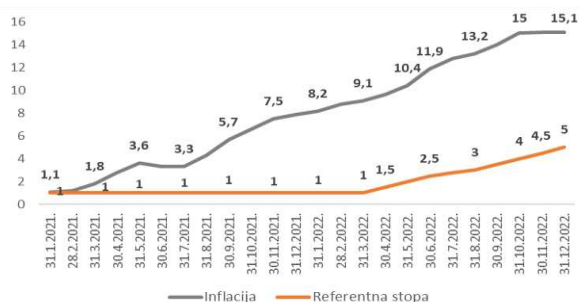
U trećem kvartalu 2022. godine stopa zaposlenosti iznosila je 50,8%, beležeći blagi rast u odnosu na isti period prethodne godine (Q3 2021: 50%).

Prosečna neto zarada u periodu januar-novembar 2022. godine iznosila je RSD 74.078 (EUR 631) i povećana je nominalno za 13,9%, a realno za 2% u odnosu na isti period 2021. godine.

Inflacija

Prosečna inflacija u 2022. godini iznosila je 11,9%, dok je međugodišnja inflacija u decembru 2022. godine dostigla iznos od 15,1%. Rastu inflacije u 2022. godini u najvećoj meri su doprinela povećanja cena hrane i energenata.

Inflacija i referentna kamatna stopa (%)

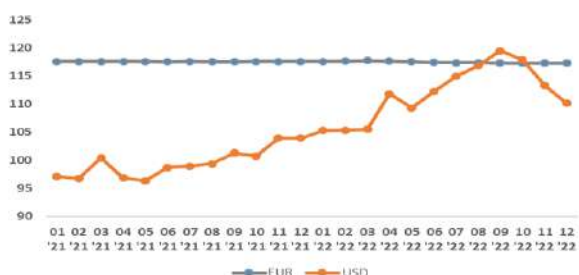
Kurs

Kurs EUR/RSD na kraju 2022. godine iznosio je 117,32 i u odnosu na kurs sa kraja 2021. godine (117,58), zabeležio je apresijaciju od 0,2%. Prvu polovinu 2022. godine obeležili su depresijacijski pritisci, povezani sa većim uvozom energenata i rastom averzije prema riziku nakon izbijanja konflikta u Ukrajini. Narodna

Referentna kamatna stopa

Narodna banka Srbije je tokom 2022. godine kontinuirano pooštavala monetarnu politiku, povećanjem referentne kamatne stope za 0,25% i 0,5% do nivoa od 5%. Odluku o povećanju referentne kamatne stope Narodna banka Srbije je donosila devet puta u periodu od aprila do decembra 2022. godine, kao odgovor na povećane troškovne pritiske iz domaćeg i međunarodnog okruženja.

Kretanje kursa EUR-a i USD-a

banka Srbije je od maja meseca na MTD-u neto kupovala devize, čime je nadoknadila neto prodaju iz prva četiri meseca, tako da je tokom 2022. godine neto kupila 1 milijardu evra. U toku 2022. godine dinar je ostao relativno nepromenjen prema evru, dok je depresirao u odnosu na USD za 6,0%.

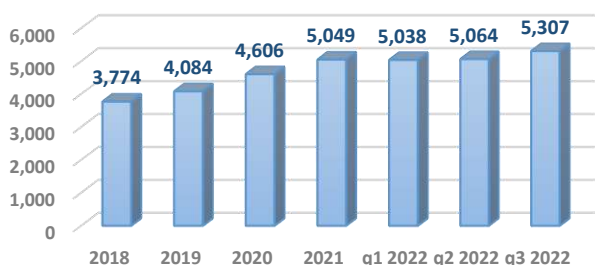
Bankarski sektor

Konsolidacije na bankarskom tržištu koje su se desile poslednjih godina dovela su do pada broja banaka, tako da je na bankarskom tržištu u novembru 2022. godine poslovala 21 banka, dok je broj zaposlenih u bankarskom sektoru iznosio 22.154. Učešće banaka u većinskom vlasništvu stranih lica iznosilo je 83,9% (2021: 87%).

Ukupna aktiva je dostigla iznos od RSD 5.307,1 milijardi, a ukupni kapital iznos od RSD 713,3 milijardi na kraju septembra 2022. godine.

Bilansna aktiva bankarskog sektora u toku prvih devet meseci 2022. godine porasla je za 5,1% u odnosu na kraj 2021. godine, dok je ukupan kapital ostao na približnom istom nivou.

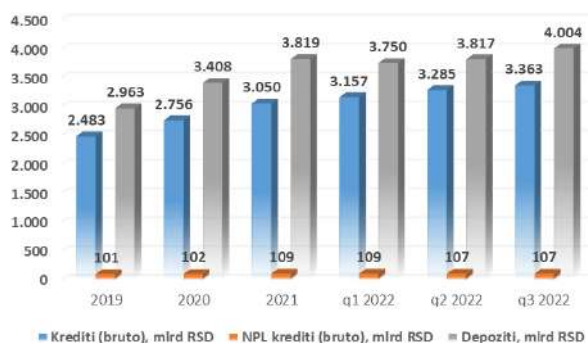
Ukupna Neto Aktiva Bankarskog sektora (mlrd RSD)

Ukupni bruto krediti porasli su za 10,3% u toku prvih devet meseci 2022. godine u odnosu na kraj 2021. godine, dok je iznos problematičnih kredita ostao nepromenjen. NPL ratio iznosio je 3,2% na kraju trećeg kvartala 2022. godine, zadržavajući opadajući trend u odnosu na kraj 2021. godine kada je iznosio 3,6%.

Primljeni depoziti na kraju trećeg kvartala 2022. godine iznosili su 4.003,8 milijarde dinara, i zabeležili su rast od 5,1% u odnosu na kraj 2022. godine čineći i dalje primarni izvor finansiranja banaka u Srbiji.

Bruto krediti, NPL krediti, Depoziti (mlrd RSD)

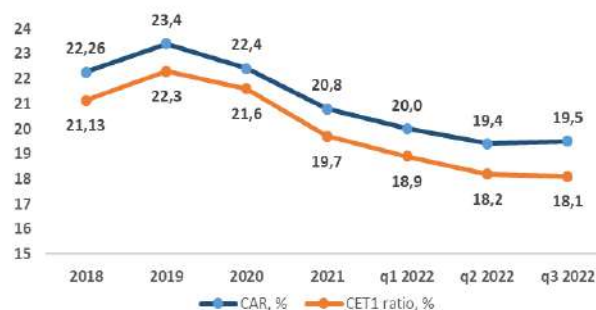
Pooštavanje monetarnih politika centralnih banaka tokom 2022. godine, praćeno je bilo povećanjem referentnih kamatnih stopa, što je posledično dovelo do povećanja kamatnih stopa.

Prosečna kamatna stopa na nove dinarske kredite stanovništva u decembru 2022. godine iznosila je 12,3%, što je porast od 49% u odnosu na kraj 2021. godine kada je prosečna kamatna stopa na kredite stanovništvu na bankarskom tržištu iznosila 8,25%. Kamatne stope na nove kredite privredi zabeležile su rast od 97%, tako da su sa nivoa od 2,98 iz decembra 2021. godine porasle do nivoa od 5,86%.

Kamatne stope na evroindeksirane kredite na domaćem tržištu su takođe zabeležile rast, tako su za godinu dana kamatne stope na nove kredite privredi porasle sa nivoa od 2,42% do nivoa od 5,01%, dok su kamatne stope na nove kredite stanovništva porasle sa nivoa od 3,38% na 5,93%.

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan i sa aspekta ostvarenog pokazatelja adekvatnosti kapitala i u pogledu strukture regulatornog kapitala.

Adekvatnost kapitala ukupnog i osnovnog (%)

FINANSIJSKE PERFORMANSE

Finansijske performanse

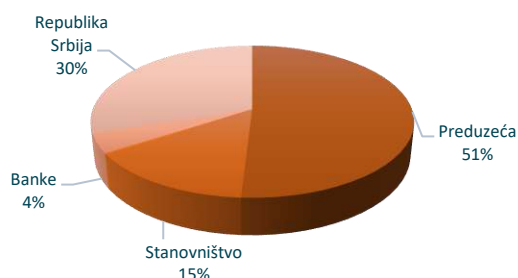
Bilansa uspeha za period 01.01.- 31.12.2022. godine

PRIHODI/RASHODI	2022	2021
Prihodi od kamata	595.545	547.038
Rashodi od kamata	164.730	148.068
Neto prihod po osnovu kamata	430.815	398.97
Prihodi od naknada i provizija	523.104	143.165
Rashodi naknada i provizija	26.272	20.520
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	496.832	122.645
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po FV	5.565	92.217
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	0	2.395
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-38.411	-4.401
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po FV kroz BU	-69.412	2.301
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja FI koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	101	-
Ostali poslovni prihodi	29.462	19.985
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	854.952	634.112
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	359.316	306.643
Troškovi amortizacije	69.243	66.116
Ostali prihodi	56.311	141.713
Ostali rashodi	472.861	374.602
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	9.843	28.465
Dobitak /(gubitak) po osnovu odloženih poreza	8.290	1.112
NETO DOBITAK/(GUBITAK) TEKUĆE GODINE	18.133	29.576

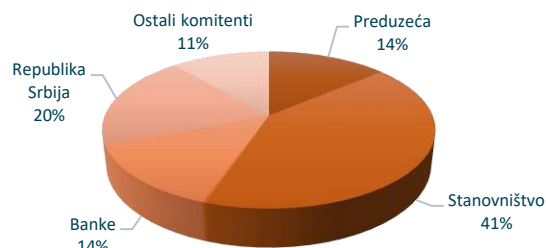
Tokom 2022. godine došlo je do povećanja neto prihoda od kamata za 7,98%. Prihodi od kamata ostvarili su rast od 8,87% uglavnom kao rezultat rasta prihoda od kamata po osnovu obveznica RS, položenih depozita kod drugih banaka i delimično usled povećanja kamatnih stopa na kredite u poslednjem kvartalu 2022. godine, kao rezultat povećanja referentnih kamatnih stopa. Banka je ostvarila

prihode po osnovu kamata od obveznica kupljenih od RS u iznosu od RSD 178.528 hiljada što čini 29,98% ukupnih prihoda od kamate (2021.: RSD 155.127 hiljada ili 28,36%). Rashodi od kamata su tokom 2022. godine zabeležili rast od 11,3%, u najvećoj meri kao posledica povećanja rashoda kamata po osnovu depozita preduzeća, kao i po osnovu poslovanja sa bankama i HoV.

Sektorska struktura prihoda od kamata

Sektorska struktura rashoda od kamata

Neto prihodi po osnovu naknada i provizija, u iznosu od RSD 496.832, zabeleži su povećanje od 305% u odnosu na 2021. godinu. Najveći deo prihoda od naknada ostvareno je po osnovu bankarskih usluga stanovništvu za obavljanje menjačkih poslova u iznosu od RSD 196.067 hiljada, kao i naknada za bankarske usluge po poslovima kupoprodaje deviza RSD 185.363 hiljada (2021.: RSD 19.892), što ukupno čini 72,92% ukupnih prihoda od naknada. Značajniji prihodi

su ostvareni i po osnovu prihoda od naknada za bankarske usluge od drugih preduzeća po avalima, garancijama, pismima o nameri i sl., koji su na kraju godine iznosili RSD 29.132 hiljada (2021.: RSD 23.859 hiljada). Prihodi od naknade za obavljanje ostalih bankarskih usluga od stanovništva u dinarima, koji iznose RSD 7.213 hiljada, kao i prihodi od naknada u platnom

prometu u iznosu od RSD 11.394 hiljada su ostali na približno istom nivou kao i prethodne godine. Tokom ove godine je zabeležen značajan rashod od kursnih

razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od RSD 38.411 hiljada (2021.: RSD 4.401 hiljada).

U skladu sa vođenjem oprezne i konzervativne politike uparavljanja kreditnim rizikom, ispravka vrednosti je izvršena za sve potencijalne kreditne gubitke na osnovu svih poznatih i predvidivih rizika. Banka je ove godine ostvarila značajan rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u iznosu od RSD 69.412 hiljada (2021.: neto prihod RSD 2.301 hiljada).

Ostali prihodi zabeležili su smanjenje u odnosu na prošlu godinu za iznos od RSD 85.402 hiljada, tj. za 60,26%, a glavni razlog smanjenja je manji iznos neiskorišćenog rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 37.883 hiljade (2021.: RSD 117.815 hiljada).

U delu Ostalih prihoda iz poslovnog odnosa, prihod od zakupnine je uvećan, i ove godine iznosi RSD 14.975 hiljada, dok je 2021. godine taj prihod iznosio RSD 10.488 hiljada. Takođe, od prodaje sredstava stečenih naplatom potraživanja Banka je generisala prihod od RSD 14.360 hiljada.

U okviru ostalih rashoda zabeležen je rast u iznosu od RSD 98.259 hiljada, tj. za 26,23%, a najveći udeo u rastu rashoda ima dodatno rezervisanje za sudske sporove u iznosu od RSD 72.718 hiljada.

Troškovi zakupnine iznose RSD 21.555 hiljada (2021: RSD 22.551 hiljada), i iskazani su preko troška amortizacije prava zakupa u iznosu od RSD 17.133 hiljada, kamate u iznosu od RSD 977 hiljada, troška PDV-a u iznosu od RSD 3.518 hiljada i pozitivnih kursnih razlika u iznosu od RSD 74 hiljada.

Bilansa stanja za period 01.01.- 31.12.2022. godine

AKTIVA	31.12.2022	učešće	31.12.2021	učešće
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2.156.085	13,69%	2.098.591	12,51%
Hartije od vrednosti	3.660.279	23,24%	4.115.227	24,54%
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1.542.099	9,79%	460.65	2,75%
Kreditni i potraživanja od komitenata	6.960.059	44,18%	8.912.229	53,14%
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-
Nematerijalna ulaganja	46.764	0,30%	43.759	0,26%
Nekretnine, postrojenja i oprema	389.079	2,47%	422.571	2,52%
Investicione nekretnine	268.786	1,71%	209.661	1,25%
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	121.164	0,77%	12.003	-
Ostala sredstva	608.851	3,86%	496.746	2,96%
Ukupna aktiva	15.753.166	100,00%	16.771.437	100,00%
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	258.109	2,00%	1.333.769	9,96%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	12.316.984	95,32%	11.790.412	88,07%
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-
Rezervisanja	158.3	1,23%	94.466	0,71%
Odložene poreske obaveze	-	-	0	0,00%
Ostale obaveze	188.328	1,46%	168.932	1,26%
Ukupno obaveze	12.921.721	100,00%	13.387.579	100,00%
KAPITAL				
Akcijski kapital	8.549.095	301,93%	8.549.095	252,64%
Gubitak	-5.586.421	-197,30%	-5.604.554	-165,63%
Rezerve	-131.229	-4,63%	439.318	12,98%
Ukupan kapital	2.831.445	17,97%	3.383.858	20,18%
PASIVA	15.753.166		16.771.437	

Aktiva

Tokom 2022. godine došlo je do smanjenja bilansne aktive za 6,07%. Najveće promene u aktivi Banke u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, odnose se na: značajno povećanje kredita i potraživanja od banaka i drugih

finansijskih organizacija za 234,77% (RSD 1.081.449 hiljada), smanjenje izloženosti prema komitentima za 21,90% (RSD 1.952.170 hiljada), kao i povećanje investicionih nekretnina za 28,20% (RSD 59.125 hiljada).

U tabeli u nastavku prikazane su promene po kreditima i potraživanjima od komitenata po sektorima:

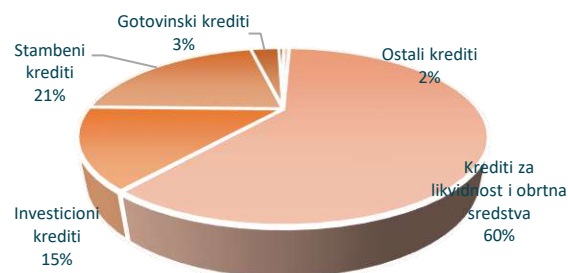
SEKTOR	2022	učešće %	2021	učešće %
Preduzeća	4.873.953	70,03	6.490.242	72,82
Preduzetnici	237.543	3,41	327.451	3,67
Stanovništvo	1.702.025	24,45	1.889.911	21,21
Kamate i naknade	19.312	0,28	23.669	0,27
Ostalo	127.226	1,83	180.956	2,03
Ukupno:	6.960.059	100,00%	8.912.229	100,00%

U 2022. godini je, u odnosu na prethodnu godinu, došlo do smanjenja izloženosti prema svim nabrojanim sektorima. Procentualno najveće smanjenje od 27,46% se odnosi na preduzetnike, ali je najveći uticaj na aktivu Banke imalo smanjenje potraživanja od preduzeća u iznosu od 24,9% (RSD 1.616.289 hiljada). Plasmani stanovništvu su manji za 9,94% (RSD 187.886 hiljada). Kao posledica iznosa navedenih smanjenja, učešće izloženosti prema preduzećima se smanjilo za 2,8%, dok se učešće izloženosti prema stanovništvu povećalo za 3,24%.

Kratkoročni krediti odobravani su stanovništvu na period od 6 meseci do 1 godine, uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 12,5 % do 14,5% za plasmane u dinarima i od 10,5% do 11,5% za plasmane sa valutnom klauzulom indeksirane u evrima. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 21% do 24% na godišnjem nivou. Nominalna kamatna stopa na potraživanja po osnovu korišćenja kreditnih kartica tokom 2022. godine bila je u rasponu od 19,56% do 26,08% na godišnjem nivou. Prosečna kamatna stopa za novoodobrene stambene kredite u decembru mesecu iznosila je 7,73%.

U okviru novoodobrenih kredita najveće učešće imali su dugoročni investicioni krediti sa valutnom klauzulom sa prosečnom kamatnom stopom u decembru mesecu od 6,63% kao i dugoročni krediti za obrtna sredstva sa valutnom klauzulom sa prosečnom kamatnom stopom u decembru mesecu od 6,79%.

Plasmani komitentima (%)

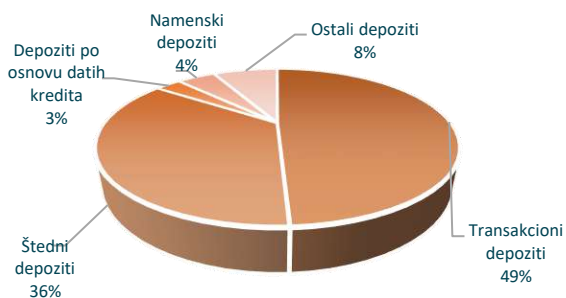
Do povećanja na poziciji kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2022. godini došlo je u najvećoj meri usled povećanja položenih avista depozita u USD kod NBS, koji su na dan 31.12.2022. godine iznosili 1,28 milijardi dinara.

Povećanje na poziciji investicionih nekretnina najvećim delom je rezultat odluke o reklasifikacije sa pozicije sredsta stečena naplatom potraživanja.

Pasiva

Promene u pasivi Banke se uglavnom odnose na povećanje depozita komitenata za 4,47%, ali i značajno smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci za 80,65% (RSD 1.075.660 hiljada).

Depoziti komitenata (%)

U strukturi depozita komitenata, depoziti stanovništva učestvuju sa 64,1% dok se 35,9% depozita odnosi na depozite preduzeća.

Stanovništvo je u najvećoj meri oročavalo depozite na period do godinu dana u stranoj valuti. Prosečna stopa na nove depozite oročene do godinu dana u stranoj valuti u decembru mesecu iznosila je 2,92%.

Depoziti preduzeća većim delom čine depoziti po viđenju u dinarima. Preduzeća su većinom oročavala dinarske depozite na period do godinu dana. Prosečna Kamatna stopa na novooročene dinarske depozite do godinu u decembru mesecu iznosila je 4,42%.

Iznos rezervisanja je povećan za 67,57%, (RSD 63.834 hiljada), do čega je došlo u najvećem delu zbog povećanja rezervisanja po osnovu sudskih sporova. Izdvojena rezervisanja koja su vezana za tužbe za naknade za obrade kredita i NKOSK iznose RSD 31.518 hiljada. Banka je, slično kao i druge banke na tržištu, predmet različitih sudskih sporova u vezi sa određenim naknadama kod kreditnih ugovora. Za takve slučajeve Banka je kreirala rezervisanje (uključeno u gore navedeni iznos) od RSD 2.233 hiljada. Trenutno nije moguće tačno utvrditi ishod svih ovih parnica. Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Politika upravljanja rizicima

Banka kontinuirano identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike u skladu sa nacionalnim i međunarodnim Bankarskim i računovodstvenim propisima, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Upravni odbor Banke je svojim aktima uspostavio adekvatan sistem upravljanja rizicima i sistem internih kontrola, koji uključuje različita korporativna tela i odbore za upravljanje: Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor.

Funkcionisanje sistema je uređeno politikama i procedurama usvojenim pojedinačno za svaki materijalno značajan tip rizika.

U skladu sa usvojenim strateškim ciljevima poslovanja Banke i osnovama za njihovo ostvarivanje, Banka je za potrebe kontinuiranog upravljanja rizicima (kreditnim, tržišnim, kamatnim, valutnim, operativnim), definisala ciljeve i to:

- ✓ postizanje i očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku stanovništvu, malim i srednjim preduzećima,
- ✓ očuvanje poverenja svojih klijenata i obezbeđenja sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja,
- ✓ pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju, poslovnim projektima,
- ✓ rast obima bilansne aktive,
- ✓ rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije,
- ✓ održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke,
- ✓ obezbediti likvidno, ekonomično i uspešno poslovanje, kako bi se sprečila bilo koja vrsta nestabilnosti

U cilju poboljšanja nivoa kapitala i unapređenja portfolia fokus Banke je na:

- ✓ promeni strukture aktive kroz intenziviranje naplate problematičnih kredita i prodaje NPL portfolia,
- ✓ fokusiranje kreditiranja samo za klijente A i B kategorije
- ✓ pojačani monitoring kreditnih aktivnosti

Sveobuhvatnosti i pouzdanost sistema upravljanja rizicima, kao i sklonost Banke ka rizicima, zasniva se na:

- ✓ Aktivnom učešću Izvršnog i Upravnog odbora Banke u procesu upravljanja rizicima (Izvršni i Upravni odbor redovno razmatraju izveštaje o izloženosti Banke rizicima, kao i mere za savlađivanje i ublažavanje tih rizika; Odbor za reviziju koji analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima)
- ✓ Formiranju i delovanju Kreditnog odbora Banke
- ✓ Formiranju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke
- ✓ Usvajanju Plana kontinuiteta poslovanja (BCP) i Plana oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP)
- ✓ Usvojenim metodologijama za identifikovanje i merenje rizika
- ✓ Usvojenim merama za ublažavanje pojedinih vrsta rizika i pravila za primenu tih mera
- ✓ Uspostavljenom sistemu limita
- ✓ Izračunavanju i raspodeli internog kapitala

Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti svim potencijalnim rizicima.

U skladu sa strateškim i dugoročnim opredeljenjem Banka je definisala sledeće ciljeve za upravljanje rizicima:

- izbegavanje ili minimiziranje rizika u cilju održavanja poslovanja u okviru prihvatljivih nivoa rizika, u skladu sa definisanom sklonošću Banke prema rizicima;
- minimiziranje rizika u okviru prihvatljivog nivoa učešća izloženosti Banke u dinarima sa valutnom klauzulom i u stranoj valuti kako na nivou portfolija tako i po vrstama izloženosti;
- minimiziranje negativnih efekata na kapital Banke;
- održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na nivou koji obezbeđuje pokriće svih identifikovanih rizika;
- povećanje učešća izloženosti prema privrednim društvima uz težnju diverzifikaciji portfolia u domenu plasmana;
- povećanje izvora finansiranja radi poboljšanja strukture i nivoa depozitne osnove;
- adekvatno upravljanje plasmanima u cilju pravovremenog identifikovanja potencijalno problematičnih plasmana;
-

Politika upravljanja rizicima (nastavak)

- uspostavljanje adekvatnog sistema prevencije od zloupotreba Banke za pranje novca i finansiranje terorizma, čime bi se minimizirala mogućnost korišćenja poslovnog odnosa, transakcije, usluge ili proizvoda Banke u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma, kao i podizanje svesti zaposlenih vezano za ovaj rizik;
- obezbeđivanje stalne usklađenosti poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima, a naročito u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno međusobnu usklađenost internih akata Banke;
- obezbeđenje kontinuiranog razvoja informatičke podrške u cilju adekvatnog praćenja i upravljanje svim rizicima.

Dugoročno Banka mora da održava rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog zakonskom regulativom ili do nivoa limita definisanih internim aktima Banke).

Osnovni principi upravljanja rizicima definisani su Politikom upravljanja rizicima. Na osnovu Strategije upravljanja rizicima i Politike upravljanja rizicima, Upravni odbor Banke usvaja i primenjuje procedure za upravljanje rizicima koje opisuju pojedinačne procese upravljanja rizicima.

Politike i procedure za upravljanje rizicima propisuju način organizovanja procesa upravljanja pojedinačnim rizicima Banke, načine i metodologije za identifikovanje, merenje odnosno procenu, ublažavanje i praćenje konkretnih rizika, kao i principe funkcionisanja sistema unutrašnjih kontrola.

Politike i procedure za upravljanje rizicima se preispituju najmanje jednom godišnje i po potrebi menjaju, a češće ukoliko nastanu značajne promene u rizičnom profilu Banke.

Banka je izložena kreditnom riziku i mogućnosti da dužnik ne izvrši svoje obaveze prema Banci u ugovorenom iznosu i na dan dospeća. Izloženost kreditnom riziku prevashodno proizilazi iz poslova kreditiranja. Kreditni rizik se prati na više nivoa: procenom kreditne sposobnosti klijenata pre odobravanja kredita, praćenjem redovnog izmirenja njihovih obaveza i kreditne sposobnosti tokom čitavog životnog veka kredita, kao i naplatom i upravljanjem dospelih potraživanja.

Ukupna maksimalna kreditna izloženost pre umanjena za iznose kolaterala data je u nastavku:

	31.12.2022.	31.12.2021.
Plasmani bankama – neto	1.542.099	460.65
Ispravka vrednosti plasmana bankama	3.59	558.00
Ukupno bruto plasmani bankama	1.545.685	461.21
Kreditni i plasmani klijentima		
Kreditni i ostali plasmani stanovništvu (sa preduzetnicima)	1.895.141	2.255.215
Kreditni i ostali plasmani privredi		
- Velika preduzeća	245.27	407.82
- Mala, srednja i mikro preduzeća	4.697.850	6.139.429
- Ostalo	121.80	109.76
Ukupno neto kreditni i plasmani klijentima	6.960.059	8.912.229
Ispravka vrednosti kredita i plasmana klijentima	239.58	207.29
Ukupno bruto kreditni i plasmani klijentima	7.199.636	9.119.523
Ukupna bilansna rizična aktiva – bruto	8.745.321	9.580.730

Da bi održala kreditni rizik na prihvatljivom nivou, Banka:

- pregleda kreditnu sposobnost dužnika po kreditima, garancijama i drugim proizvodima,
- utvrđuje limite kreditnih zaduženja na bazi procene rizika,
- posluje sa kreditno sposobnim komitentima i pribavlja odgovarajuće instrumente obezbeđenja.

Monitoring klijenata je kontinuiran, a ograničenja u izloženosti riziku se po potrebi koriguju. Ograničenja rizika se određuju u zavisnosti od raznih vrsta instrumenata obezbeđenja. Koncentracija rizika po privrednim delatnostima kao i na osnovu grupe povezanih lica je uspostavljena u okviru Strategije za upravljanje rizicima kao uspostavljeni nivo rizičnog profila i Risk apetita.

Politika upravljanja rizicima (nastavak)

Izloženost riziku prema jednom dužniku uključujući i banke je pod ograničenjima i obuhvata kako bilansnu tako i vanbilansnu izloženost riziku. Ukupna izloženost riziku po pojedinom komitentu u odnosu na ograničenja se razmatra pre nastanka transakcije.

Rukovodstvo banke je izvršilo ispravke vrednosti za sve potencijalne kreditne gubitke na osnovu svih poznatih i predvidljivih rizika.

Banka upravlja rizikom likvidnosti u skladu sa Poglavljem - Upravljanje rizikom likvidnosti, koje definiše sistem upravljanja rizikom likvidnosti, nadležnosti i odgovornosti učesnika sistema, kontrole koje se preduzimaju u cilju što efikasnijeg funkcionisanja sistema, metodologije koje se koriste za praćenje ovog rizika kao i Plana upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama.

Tokom 2022. godine rat u Ukrajini i visok rast inflacije i tržišnih kamatnih stopa usloveli su delikatno poslovno okruženje višeg nivoa rizika. U tom smislu, fokus Banke je i tokom 2022. godine bio na održanju visokog nivoa likvidnosti kao i diverzifikacija i optimizacija rezervi likvidnosti uz smanjeni apetit ka preuzimanju rizika. U isto vreme, Banka je nastavila da jača depozitnu bazu, koja je i tokom 2022. godine nastavila sa značajnim rastom, dok su sa druge strane povećane rezerve likvidnosti kroz optimizaciju i povećanje plasmana Banke u hartije Ministarstva finansija Republike Srbije.

Kao rezultat izloženosti operativnim rizicima tokom 2022. godine, najveći broj evidentiranih događaja u bazi gubitaka se odnosi na tužbe protiv Banke u vezi sa naplatom jednokratne naknade za obradu kredita. Tokom 2022., značajno je smanjen broj potencijalnih gubitaka po osnovu novih i povučenih tužbi.

Procesom samoprocene rizika i kontrola procenjeni su i identifikovani operativni rizici u najznačajnijim aktivnostima i procesima uspostavljenim u Banci kao što su IKT sistem, kontrola usklađenosti poslovanja, elektronsko bankarstvo. Posebna pažnja je bila usmerena na manje izmene u proizvodima i uslugama Banke radi prilagođavanju zahteva klijenata. Banka je uvela i nove aktivnosti u vezi sa procesima i sistemima kao što su e-fakture i devizni kliring kod Narodne banke Srbije.

Poveravanje aktivnosti Banke trećim licima se sprovodi u skladu sa propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke kroz definisani proces i prema kriterijumima odlučivanja o poveravanju tih aktivnosti. Kako ne bi bilo ugroženo redovno poslovanje Banke, upravljanje rizicima i sistem unutrašnjih kontrola. Poveravanje aktivnosti Banke trećim licima je deo procesa upravljanja rizicima i sistema izveštavanja o rizicima. Izlaznim planovima za svaku pojedinačnu aktivnost od značaja za Banku obezbeđuje se kontinuitet poslovanja za aktivnosti koje su poverene kao i mere koje se preduzimaju u slučaju raskida ugovornog odnosa s licima čije usluge koristi, kao i u slučaju privremenog zastoja ili prestanka pružanja tih usluga;

Sagledavanjem okvira za praćenje izloženosti operativnim rizicima, Banka je revidirala pokazatelje i nivoe izloženosti operativnim rizicima. Shodno promenama u rizičnom profilu Banke, kroz postavljene limite prate se ukupni gubici iz operativnih rizika, najveći pojedinačni gubitak, potcenjenost obračunatih kapitalnih zahteva za operativne rizike usled primene BIA pristupa, kao i raspodela rizika u odnosu na kapital Banke.

Poslovni događaji nakon izveštajnog perioda

Banke je 30.12.2022. godine potpisala ugovor o kupovini akcija sa novim investitorom, nakon čega je pristupila pribavljanju neophodnih saglasnosti za finalizaciju procesa prodaje. Do datuma izdavanja ovog izveštaj Banke je dobila saglasnost komisije za zaštitu konkurencije.

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2022. godinu.

Očekivani razvoj i rizici kojima je poslovanje izloženo

Vizija Banke je uspešno pozicioniranje Banke na bankarskom finansijskom tržištu, dugoročno posmatrano, njenim razvojem kao dinamične, finansijski jake Banke, specijalizovane za podršku malim i srednjim preduzećima. Banka teži prepoznatljivom, profesionalnom nivou usluge, uz stalni rast unutrašnje organizacije i zadovoljstva klijenata.

Fokusiranje ka integrisanim uslugama malim i srednjim preduzećima i „ličnog bankara“ na osnovu „korporativnih kanala“ prodaje omogućava da Banka, bez povećanja administrativnih troškova, efektivno poveća nekamatonosne prihoda usled:

- održavanja fleksibilne linije proizvoda (razvoj proizvoda "niša", usluga transakcija i provizija);
- naglasaka na unakrsnoj prodaji (cross-salles);
- implementacija servisnog modela fokusiranog na najviši kvalitet usluge.

Analiza i struktura prihoda i rashoda, očekivano stanje sredstava i izvora sredstava Banke i očekivani makroekonomski uslovi poslovanja, definišu kao osnovne strateške ciljeve delovanja Banke i to:

- ✓ Postizanje i očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku, malim i srednjim preduzećima, podsticanje izvoza i kreditiranje razvoja privrede;
- ✓ Podsticanje tržišne specijalizacije i efikasnosti rada;
- ✓ Očuvanje poverenja svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja;
- ✓ Pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata;
- ✓ Rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije u bankarskom sektoru Republike Srbije;
- ✓ Proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih aktivnosti;
- ✓ Aktivan menadžment kreditnog portfolia Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana;
- ✓ Održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke;
- ✓ Identifikovanje tržišnih niša sa ciljem maksimizacije dobiti i smanjenja rizika kroz visok nivo usluge i zadovoljstva klijenata.

Osnova za ostvarivanje pomenutih ciljeva su:

- Održavanje visokog nivoa likvidnosti;
- Održavanje koeficijenta adekvatnosti kapitala znatno iznad nivoa propisanog od strane regulatora;
- Konkurentna profitabilnost izražena kroz ROA i ROE;
- Strogo praćenje troškova i dalje unapređenje efikasnosti procesa poslovanja;
- Poboljšanje efikasnosti naplate i prevenciju novih NPL;

Banka planira da, uz pronalaženje potencijalnog novog strateškog partnera poveća obim svog poslovanja i koji će omogućiti Banci da se razvija brže od prosečnog tržišta. Na taj način Banka planira da proširi svoju geografsku pokrivenost i da svojim klijentima pruža više finansijskih mogućnosti.

U Beogradu, marta 2023. godine

Potpisano u ime Expobank A.D., Beograd:

Dragana Vujinović
Menadžer za finansijsku kontrolu

Borislav Strugarević
Predsednik Izvršnog odbora